

- **rozhodnutí České národní banky č.j. 2024/141954/650 ze dne 19. prosince 2024, sp.zn. Sp/2023/281/573**

sekce dohledu nad finančním trhem II

V Praze dne 19. prosince 2024
Č.j. 2024 / 141954 / 650
Ke sp. zn. Sp/2023/281/573
Počet stran: 80

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“) a podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“) rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) zahájeném dne 24. 7. 2024 vydáním příkazu č. j. 2024/87369/650 ze dne 24. 7. 2024 (dále jen „Příkaz“) se společností **Provident Financial, s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč**, právně zastoupenou

[redacted], advokátem, evid. ČAK [redacted],
[redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted], takto:

I.

Společnost Provident Financial, s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, byla shledána vinnou tím, že

- (i) **nesplnila v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když**

a) pravidla a postupy zavedené a udržované u produktu Půjčka Provident

- **neupravovaly uchování dokladů k ověření příjmů a jejich udržitelnosti ve všech úvěrových případech;**
- **u osob samostatně výdělečně činných umožňovaly využití neprůkazných podkladů o příjmech bez jejich dalšího ověření;**
- **neupravovaly uchování dokladů k ověření výdajů;**
- **neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování výdajů, neboť v případě výpočtu parametru DISPO umožňovaly využívat výdajový model založený pouze na životním minimu a při posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí výpočtu parametru DSTI umožňovaly, aby nebyly výdaje zohledněny vůbec;**
- **neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování závazků, neboť do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty závazků zjištěné z registrů NRKI/BRKI, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr, a zároveň umožňovaly nezohledňovat**

úvěry s jednorázovou splatností od jiných poskytovatelů zjištěné z úvěrových registrů NRKI/BRKI;

b) pravidla a postupy zavedené a udržované u produktu Půjčka Creditea

- neupravovaly ověření udržitelnosti příjmu po celou předpokládanou dobu trvání úvěrového vztahu;
- umožňovaly při posuzování úvěruschopnosti využití nadhodnoceného příjmu žadatele o úvěr v případech, kdy deklarovaná výše příjmu žadatele o úvěr byla o méně než 20 % vyšší než zjištěná a ověřená výše jeho průměrného příjmu;
- neupravovaly ověření deklarovaných výdajů;
- v období od 1. 10. 2021 do 8. 12. 2021 umožňovaly, aby do posouzení úvěruschopnosti při výpočtu parametru DISPO vstupovaly výdaje pouze u nejrizikovějšího segmentu žadatelů o úvěr, a to výdaje nedostatečně zjištěné a ověřené;
- v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 umožňovaly, aby do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů nevstupovaly výdaje, neboť k posouzení úvěruschopnosti žadatele docházelo pouze na základě výpočtu parametru DSTI, který výdaje žadatele o úvěr nereflektoval;
- neupravovaly řádné zjištění a zohlednění závazků, neboť do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty závazků zjištěné z registrů NRKI/BRKI, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;

- ii) a) v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 v celém kontrolním vzorku 53 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Provident (smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022

[redacted], č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted] poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve 38 úvěrových případech ([redacted]) nedoložila řádné ověření výše a zdroje příjmů žadatelů o úvěr;
- v 6 úvěrových případech ([redacted]) vycházela bez řádného ověření z informací o výdajích uvedených v žádostech o úvěr;
- ve 2 úvěrových případech ([redacted]) pro ověření výdajů žadatelů o úvěr použila nedostatečně robustní a kvalitní výdajový model založený na životním minimu;
- ve 45 úvěrových případech ([redacted]) v případě posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí parametru DSTI nevstupovaly do daného posouzení výdaje v žádné formě (tj. ani tvrzené výdaje v žádosti o úvěr a ani ve formě údaje z výdajového modelu);
- ve 3 úvěrových případech ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr nezohlednila jejich úvěry s jednorázovou splatností čerpaných od jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, které bylo možno zjistit z úvěrových registrů

NRKI/BRKI, a to tak, že nedisponovala informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatelů o úvěr;

- v 1 úvěrovém případě () při posouzení úvěruschopnosti zohlednila v rámci posuzování úvěruschopnosti pouze polovinu měsíční splátky splátkového úvěru dle úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- v 19 úvěrových případech ()
) pro výpočet splátek u nesplátkových úvěrů používala koeficienty, které podhodnocovaly při posuzování úvěruschopnosti úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr;

b) v období od 5. 10. 2021 do 20. 8. 2022 v celém kontrolním vzorku 25 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Creditea (smlouva č. , ze dne 13. 10. 2021 , č. , ze dne 15. 10. 2021 , č. , ze dne 24. 1. 2022 , č. , ze dne 3. 3. 2022 , č. , ze dne 16. 12. 2021 , č. , ze dne 18. 11. 2021 , č. , ze dne 18. 2. 2022 , č. , ze dne 1. 12. 2021 , č. , ze dne 21. 4. 2022 , č. , ze dne 29. 5. 2022 , č. , ze dne 17. 8. 2022 , č. , ze dne 16. 5. 2022 , č. , ze dne 3. 1. 2022 , č. , ze dne 20. 8. 2022 , č. , ze dne 16. 6. 2022 , č. , ze dne 24. 2. 2022 , č. , ze dne 3. 3. 2022 , č. , ze dne 24. 3. 2022 , č. , ze dne 27. 6. 2022 , č. , ze dne 13. 7. 2022 , č. , ze dne 25. 4. 2022 , č. , ze dne 5. 10. 2021 , č. , ze dne 25. 10. 2021 , č. , ze dne 28. 6. 2022 , č. , ze dne 24. 6. 2022) poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve 24 úvěrových případech ()
) nezohledňovala a nevyhodnocovala výdaje žadatele o úvěr, resp. výdaje žadatele o úvěr vůbec nevstupovaly do procesu posouzení jeho úvěruschopnosti;
- v 1 úvěrovém případě () zohlednila při posouzení úvěruschopnosti výdaje ve výši životního minima pro jednotlivce, přestože z výpis z bankovního účtu za 7/2021 a 9/2021 byly patrné průměrné měsíční výdaje ve výši 14 032 Kč;
- v 15 úvěrových případech ()

[redacted]) při posouzení úvěruschopnosti v rámci svých výpočtů nezohlednila splátky úvěrů poskytovatelů odlišných od ní zjistitelných z úvěrových registrů NRKI/BRKI, a to přesto, že nedisponovala informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatelů o úvěr;

- v 1 úvěrovém případě ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti zohlednila pouze polovinu měsíční splátky splátkového úvěru dle úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- v 1 úvěrovém případě ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti nezohlednila splátky úvěrů, které v předchozí době poskytla žadateli o úvěr, které byly zjistitelné z úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- v 8 úvěrových případech ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti v rámci výpočtu disponibilního příjmu nezohlednila splátky úvěrů zjistitelných z předložených výpisů z účtu žadatelů o úvěr, které nebyly evidovány v úvěrových registrech NRKI/BRKI;

t e d y p o r u š i l a

ad (i) ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;

ad (ii) ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;

č í m ž s e d o p u s t i l a

ad (i) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;

ad (ii) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;

a z a t o s e j í

ukládá podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 pokuta ve výši 8 000 000 Kč (slovy osm miliónů korun českých). Pokutu je společnost Provident Financial, s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu, který je vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

II.

Společnosti Provident Financial, s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení

ve znění vyhlášky č. 145/2024 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením svých právních povinností, ve výši 2 500 Kč (slovy dva tisíce pět set korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je společnost Provident Financial, s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky vedený u České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

Identifikace účastníka řízení

1. Společnost Provident Financial, s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 - Krč (dále jen „účastník řízení“), je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 55523, kde jejím předmětem podnikání je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru. Česká národní banka udělila účastníkovi řízení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů s účinností ode dne 22. 2. 2018.

Postup České národní banky před zahájením řízení

2. Dne 14. 11. 2022 bylo účastníkovi řízení doručeno Oznámení o zahájení kontroly č. j. 2022/121580/CNB/650, kterým byla u účastníka řízení podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, zahájena kontrola (dále jen „Kontrola“).¹
3. Předmětem Kontroly bylo prověření dodržování povinností podle ZSÚ při výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
4. O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci Kontroly, byl pořízen protokol o kontrole, č. j. 2023/067901/CNB/650, ze dne 31. 5. 2023 (dále jen „Protokol o kontrole“).² Účastník řízení podal dne 15. 6. 2023 proti některým zjištěním v Protokolu o kontrole námitky (dále též jen „Námitky“). Správní orgán vyřídil Námitky účastníka řízení v Rozhodnutí o námitkách ze dne 11. 7. 2023, č. j. 2023/089852/CNB/650 (dále jen „Rozhodnutí o námitkách“).³

Průběh správního řízení

5. Na základě analýzy kontrolních zjištění, která jsou uvedena v Protokolu o kontrole, a analýzy Námitek a Rozhodnutí o námitkách správní orgán dne 24. 7. 2024 přistoupil k vydání Příkazu.⁴ Proti Příkazu podal účastník řízení dne 1. 8. 2024 v zákonné lhůtě odpor, čímž se Příkaz zrušil a v řízení se pokračuje. Účastník řízení zároveň požádal, aby ve věci bylo nařízeno ústní jednání.⁵
6. Správní orgán dne 2. 8. 2024 písemností č. j. 2024/90510/650 vyrozuměl účastníka řízení

¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: 2022_121580_CNB_650_Oznameni_o_zahajeni_kontroly_Provident_Financial.docx.

² Viz DVD „Podklady“ soubor: 2023_067901_CNB_650_Protokol_o_kontrole_Provident_Financial_s.r.o..docx.

³ Viz DVD „Podklady“ soubor: 2023_089852_CNB_650_Rozhodnuti_o_namitkach_Provident_Financial.pdf.

⁴ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 4 - 55.

⁵ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 56 - 57.

o tom, že se bude konat ústní jednání 13. 8. 2024.⁶

7. Dne 7. 8. 2024 správní orgán obdržel žádost o odročení ústního jednání o nejméně tři týdny tak, aby se konalo nejdříve v týdnu od 2. 9. 2024.⁷
8. Z tohoto důvodu správní orgán dne 12. 8. 2024 písemností č. j. 2024/93508/650 vyrozuměl účastníka řízení o tom, že se bude konat ústní jednání 4. 9. 2024.⁸
9. Dne 4. 9. 2024 proběhlo v sídle správního orgánu ústní jednání, o čemž byl vyhotoven protokol č. j. 2024/102754/650.⁹
10. Písemností č. j. 2024/103594/650 ze dne 6. 9. 2024 správní orgán vyrozuměl účastníka řízení, že v předmětném správním řízení shromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí ve věci a poučil ho o jeho právu se k podkladům před vydáním rozhodnutí vyjádřit.¹⁰
11. Dne 19. 9. 2024 účastník řízení nahlédl do spisu¹¹ a dne 24. 9. 2024 správní orgán od účastníka řízení obdržel písemné vyjádření k podkladům rozhodnutí¹².

Právní úprava, skutková zjištění a jejich právní kvalifikace

12. Účastník řízení ve stanoveném kontrolovaném období od 1. 10. 2021 do 31. 10. 2022 nabízel produkty Půjčka Provident, Půjčka Creditea, Půjčka 10+1 a 25ka/START.¹³ Správní orgán se v rámci kontroly zabýval produkty Půjčka Provident a Půjčka Creditea.
13. Půjčka Provident byl neúčelový spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení poskytovaný od 3 000 Kč do 130 000 Kč se splatností až 36 měsíců, a to buď s týdenním, nebo měsíčním splácením. Účastník řízení v kontrolovaném období nabízel úvěry s úrokovou sazbou v rozmezí od 2,50 % až do 88 % p. a., kdy její výše se odvíjela od rizikovosti jednotlivých spotřebitelů. Účastník řízení k produktu nabízel pojištění „KOMPLEX“ a fakultativní doplňkovou službu „Baliček PLUS“, který umožňoval vyplacení úvěru ihned v hotovosti. V případě, že balíček nebyl sjednán, výplata úvěru byla prováděna na bankovní účet do 3 pracovních dnů. Produkt byl nabízen zejména prostřednictvím vázaných zástupců a samostatných zprostředkovatelů.
14. Půjčka Creditea byl neúčelový spotřebitelský úvěr s možností opakovaného čerpání až do výše schváleného limitu úvěru¹⁴ (revolvingový úvěr). Smlouva o spotřebitelském úvěru se uzavírala na dobu neurčitou. V kontrolovaném období se úvěrový rámec pohyboval v rozpětí od 3 000 Kč do 130 000 Kč při úrokové sazbě od 9,84 % do 60 % p. a. a délce splácení 6, 9, 12, 24 nebo 36 měsíců. Produkt byl nabízen bez poplatků za zpracování úvěru, za vedení účtu a předčasné splacení úvěru¹⁵. Od 16. 6. 2022 byl

⁶ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 58 - 59.

⁷ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 60 - 62.

⁸ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 63 - 65.

⁹ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 86 - 90.

¹⁰ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 91 - 93.

¹¹ Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 95 - 100.

¹² Spis sp. zn. Sp/2023/281/573 č.l. 101 - 144.

¹³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\11_č.j._2022_130545_CNB_650_6.12.2022_výzva_1_5.část\K_bodum_9_10_11_seznamy_smluv.xlsx.

¹⁴ Navyšování schváleného úvěrového rámce u aktivního úvěru nebylo možné. Jedinou možností byl současný úvěr doplatit a podat žádost o nový úvěr s vyšším úvěrovým rámcem, jejíž zpracování probíhalo standardním postupem jako u žádosti o prvotní úvěr.

¹⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: K_bodu_12_Produkt-Online_pujcka_Creditea.pdf.

maximální věk pro poskytnutí úvěru 79 let¹⁶. Úroky byly hrazeny z načerpané částky, nikoli ze schváleného limitu úvěru. Produkt nebyl, dle vyjádření účastníka řízení, nabízen ani poskytován aktivním klientům využívajícím jiné produkty účastníka řízení, výjimku tvoří ti, kterým chybí doplatit 3 a méně splátek na aktivním úvěru¹⁷ v rámci produktu Provident.

15. Celý proces sjednávání smlouvy o úvěru u produktu Půjčka Creditea probíhal výhradně komunikačními prostředky na dálku ve smyslu ustanovení § 1824 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Podání žádosti o úvěr bylo možné jak přes webovou stránku účastníka řízení <http://www.creditea.cz/>, tak přes weby spolupracujících partnerů, které žadatele přeměrovaly na web účastníka řízení. Spotřebitel mohl být kontaktován i ze strany účastníka řízení, a to formou telefonického hovoru, SMS, e-mailové kampaně, či dopisem.¹⁸

K aplikované právní úpravě ZSÚ

16. ZSÚ byl od 1. 10. 2021 do dne vydání rozhodnutí několikrát novelizován, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době protiprávního jednání se zněním v době vydání rozhodnutí správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení. Dále v textu bude správní orgán vycházet ze znění ZSÚ do 31. 12. 2023.

(i) Požadavky na výkon činnosti podle ustanovení § 15 ZSÚ

Právní úprava

17. Podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ¹⁹ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru zavede a udržuje postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru a z hlediska dodržování povinností souvisejících s bojem proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru.
18. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ postupy a pravidla zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
19. Podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací

¹⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: k_bodu_2_Creditea_Strategie.xlsx.

¹⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: K_bodu_12_Produkt-Online_pujcka_Creditea.pdf.

¹⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: K_bodu_8_CZ_VP_152_02_Creditea_Prodejni_proces_platny_23.6.2020_27.11.2022.docx.

¹⁹ ZSÚ byl několikrát novelizován, naposledy s účinností od 1. 9. 2024, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době protiprávního jednání se zněním účinným od 1. 9. 2024 správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení.

získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.

20. Podle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ²⁰ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
21. Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru se dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle ustanovení § 15 téhož zákona.

Skutková zjištění

a) Půjčka Provident

22. Účastník řízení si pravidla a postupy pro posouzení úvěruschopnosti týkající se produktu Půjčka Provident v kontrolovaném období stanovil ve vnitřních předpisech „Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti žadatele o spotřebitelský úvěr“ (dále jen „Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti“), který byl účinný od 5. 2. 2020 do 23. 11. 2022²¹, a „SPP č. 178 Specifikace akceptace – příjmy žadatele“ (dále jen „Vnitřní předpis akceptace příjmů“), který byl účinný od 13. 1. 2020 do 27. 11. 2022²². Tyto zavedené postupy byli povinni dodržovat nejenom obchodní zástupci (vázání zástupci) účastníka řízení, ale i zaměstnanci účastníka řízení, kteří se přímo podíleli na poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru.
23. Z výše uvedených vnitřních předpisů, vyjádření účastníka řízení v rámci provedené kontroly²³ a provedené kontroly kontrolního vzorku 53 úvěrových případů týkajících se produktu Půjčka Provident²⁴ správní orgán zjistil následující skutková zjištění.
24. Posuzování jednotlivých žádostí o spotřebitelský úvěr probíhalo výhradně automatizovaným schvalovacím procesem. Účastník řízení využíval k vyhodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr automatizovaný schvalovací systém GDS²⁵.
25. Schvalovací proces, tedy posouzení žadatelovy schopnosti poskytnutý spotřebitelský úvěr splácet, stál na třech pilířích, a to na:
 - interním skóringovém modelu GDS, výše dosaženého bodového skóre je relevantní pro stanovení nabídky maximální výše splátky;
 - nastavených a uplatňovaných pravidlech pro posouzení úvěruschopnosti

²⁰ Novelou ZSÚ, která nabyla účinnosti ke dni 1. 5. 2024, se ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 přesunulo do ustanovení § 15 odst. 4 ZSÚ.

²¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_b8_CZ_SPP_225_02_Pravidla_a_postupy_posuz_uverusch_zadatele_o_spotr_uver_platny_5.2.2020_23.11.2022 (1).docx.

²² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_SPP_178_02_Specifikace_akceptace_prijmy_zadatele_platny_od_13.1.2020_do_27.11.2022.docx.

²³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j. 2023_045998_CNB_650_26.4.2023_vyzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlaseni_II_final.docx.

²⁴ Viz odst. 160. tohoto rozhodnutí Tabulka č. 1 – Kontrolní vzorek Provident.

²⁵ Jedná se o nástroj k vyhodnocení bonity klienta, který obsahuje veškerou rozhodovací logiku schvalovacích strategií a interních skóringových modelů. Viz str. 10 vnitřního předpisu „Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti žadatele o spotřebitelský úvěr“.

ve smyslu ZSÚ;

- interních zamítacích kritériích.

26. Účastník řízení v rámci schvalovacích strategií predikoval schopnost žadatele splácet spotřebitelský úvěr s rozhodnutím, zda žádost daného žadatele zamítnout nebo schválit. Výsledné rozhodnutí bylo kombinací hodnot:
- interního skóre,
 - platební historie,
 - interních zamítacích kritérií a informací o bonitě a platební morálce žadatele z externích databází²⁶.
27. Výsledná schvalovací strategie generovala nabídku spotřebitelského úvěru s parametry maximální splátky, maximální výše úvěru, typu produktu a maximální doby splatnosti.
28. Skóring účastníka řízení byl plně automatizovaný proces postavený na principu predikce budoucího chování na základě historických dat. Vstupní data skóringu byla složena z informací získaných z žádosti o poskytnutí úvěru, interních databází a externích zdrojů, mezi které patří zejména úvěrové registry NRKI²⁷/BRKI²⁸.
29. Základním nástrojem skóringu byla „skórovací karta“, pomocí které byla vyhodnocována rizikovost žadatelů o úvěr. Skórovací karta byl model obsahující charakteristiky s prediktivní informační hodnotou. Jednotlivé charakteristiky byly rozděleny do určitých hodnot, kterým byly následně přiřazeny konkrétní body (plusové nebo minusové). Celkové skóre bylo pak součtem přiřazených bodů za všechny charakteristiky zařazené do modelu. Jednotlivé skórovací karty²⁹ se lišily v závislosti na kategorii, do které byl žadatel zařazen (dále také „typ zákazníka“). Jednalo se o následující typy zákazníků:

Typ Zákazníka	Popis
Nový zákazník	Jedná se o nového žadatele účastníka řízení (nemá úvěrovou historii)
Stávající zákazník	Jedná se o zákazníka, který má v době žádosti o nový úvěr poskytnut úvěr od účastníka řízení, který není ještě splacen.
STPU	Jedná se o žadatele, který má předchozí úvěr od účastníka řízení doplacený před méně jak šesti měsíci.
LTPU	Jedná se o žadatele, který má předchozí úvěr od účastníka řízení doplacený před více jak šesti měsíci.

30. Zařazení žadatele o úvěr do typu zákazníka v kontrolovaném období ovlivňovalo, zda účastník řízení v rámci vyhodnocení úvěruschopnosti zohlední parametr DISPO a parametr DSTI³⁰ nebo parametr DSTI a cap rate³¹.
31. Výsledek ze skóringové karty byl využit k rozdělení žadatelů o úvěr do několika skupin rizikovosti („Risk Grade“). Většině klientů byl Risk Grade přiřazen podle vypočteného

²⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produktu_Provident_k_odsouhlaseni_II_final.docx.

²⁷ Nebankovní registr klientských informací.

²⁸ Bankovní registr klientských informací.

²⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_2\Výzva č. 2\k bodu 3 Půjčka Provident_Skorekarty.xlsx.

³⁰ Viz odst. 35. tohoto rozhodnutí.

³¹ Viz odst. 36. tohoto rozhodnutí.

skóre, ale existovaly i „speciální strategie“³², kdy skóre nebylo hlavním určujícím faktorem. Účastník řízení měl dále několik skupin rizikových strategií podle rozdělení na typ zákazníka, kdy se nabízené parametry produktu lišily v závislosti na přiřazené strategii³³. Tyto rizikové strategie rozdělené podle typu zákazníka se během kontrolovaného období měnily, a to naposledy v říjnu 2022.

32. Účastník řízení používal Risk Grade A, B, C, D0, D1 a D2 s možnými dalšími rozděleními³⁴. Tyto kategorie určovaly maximální výši půjčky, délku úvěru, maximální kumulovanou měsíční splátku (Max rate)³⁵ a také cenu produktu. Účastník řízení sdělil³⁶, že ve sloupci s názvem „Max IV (in CZK)“ byly hodnoty, které představovaly maximální možnou výši úvěru ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ, kterou lze poskytnout na základě žádosti o úvěr.
33. Účastník řízení dále sdělil, že v kontrolovaném období z výše uvedených strategií platily výjimky.³⁷
34. Pro posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr účastník řízení aplikoval metodu výpočtu parametrů DSTI a DISPO, kdy relevantnost metody závisela na typu zákazníka a rizikové skupině (Risk Grade), ve které se žadatel o úvěr nacházel.
35. Pro nové žadatele o úvěr a žadatele o úvěr, kteří doplatili úvěr před více než 6 měsíci, neměl účastník řízení k dispozici aktuální informace o jejich platební morálce. Posouzení schopnosti splácet spotřebitelský úvěr tak probíhalo za pomoci následujících parametrů:

1) Prostřednictvím metriky DSTI (debt-service-to-income)³⁸ počítané dle vzorce:

$$DSTI = \frac{\max(\text{ext. splátky dle žadatele; ext. splátky dle úvěrových registrů}) + \text{navrhovaná splátka na schvalované půjčky}}{\text{čistý příjem žadatele}}$$

Do kalkulace byly brány v potaz údaje na měsíční bázi. Pro výpočet DSTI (označený ve vzorci jako DTI) bylo v čitateli u položky ext. splátky uvažováno vždy s vyšší hodnotou zjištěnou tímto způsobem: (i) deklarovaná výše měsíčních splátek úvěrů uvedená v žádosti o úvěr nebo (ii) výše závazků zjištěná z úvěrových registrů NRKI/BRKI. V čitateli bylo zároveň počítáno s měsíční splátkou, kterou by žadatel musel splácet, pokud by využil navrhované nabídky dle interního skóre včetně případného navýšení na základě pozitivních informací z úvěrových registrů. Podíl splátek na průměru čistého měsíčního příjmu žadatele o úvěr za poslední 2 měsíce nesměl

³² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

³³ Bližší popis kapitola 5.3 Interní skóre v dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

³⁴ Viz kapitola 5.3 Interní skóre v dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

³⁵ Jednalo se o součet všech splátek aktivních úvěrů u účastníka řízení.

³⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\29_č.j._2023_016686_CNB_650_7.2.2023_výzva_č. 4\Vyjádření_Společnosti_Vyzva_4_se_lhutowi_tri_dnu(1).pdf.

³⁷ Viz kapitola 5.3 Interní skóre v dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

³⁸ Historicky pojmenováno účastníkem řízení jako DTI.

přesáhnout akceptovatelnou míru, která byla dle sdělení účastníka řízení 100 %, v opačném případě byla finanční nabídka účastníka řízení upravena (snížena).

2) Prostřednictvím tzv. disponibilního příjmu (DISPO)

Parametr DISPO byl počítán ze strany účastníka řízení dle jeho sdělení³⁹ ve všech úvěrových případech, ale v rámci posouzení úvěruschopnosti byl zohledňován pouze u typů zákazníka „nový zákazník“ a „LTPU“ a zároveň musel takový žadatel splnit podmínku, že dosáhl Risk Grade D, kromě skupiny D0 (původní C2). Dle vyjádření⁴⁰ účastníka řízení byl výpočet parametru DISPO zohledněn v kontrolovaném období u 16 721 smluv z celkového počtu 65 355 sjednaných v kontrolovaném období. Výpočet DISPO v rámci nastavení systému GDS se prováděl tak, že od celkových čistých měsíčních příjmů byly odečteny externí splátky, vypočítané jako maximum z hodnot i) deklarace v žádosti o úvěr nebo ii) výše zjištěné z úvěrových registrů NRKI/BRKI. Dále se odečítaly měsíční výdaje, kdy bylo vycházeno opět z maxima i) výše výdajů dle žádosti o úvěr (deklarovaných) nebo ii) výše vygenerovaných výdajovým modelem společnosti. Výdajový model účastníka řízení byl založen pouze na životním minimum pro jednotlivce (výdaje = životní minimum pro jednotlivce (výdaje za žadatele) plus 1/2 životního minima pro jednotlivce (za každou další vyživovanou osobu). Z výše uvedeného popisu je zřejmé, že účastník řízení přímo ve vzorci nepočítal s interní splátkou aktuálně schvalovaného úvěru a dalších interních úvěrů, ale jak sám účastník řízení dodal⁴¹, tento postup byl činěn až následně. Aby mohl být úvěr žadateli schválen, musel být výsledek výpočtu parametru DISPO po odečtení splátek interních úvěrů větší než 0. U žadatelů, kteří dosáhli Risk Grade A, B, C a D0, účastník řízení v rámci vyhodnocení úvěruschopnosti vypočtenou hodnotu parametru DISPO nezohledňoval. V těchto případech byl při posouzení schopnosti splácet spotřebitelský úvěr zohledněn pouze výpočet prostřednictvím parametru DSTI.

36. Pro stávající zákazníky nebo žadatele o úvěr, kteří předchozí úvěr doplatili v době kratší než 6 měsíců, měl účastník řízení k dispozici informace o platební morálce na stávajícím nebo nedávno doplaceném úvěru a zároveň informace o poslední výši splátky. Posouzení schopnosti splácet spotřebitelský úvěr tak probíhal v těchto případech následovně:

1) prostřednictvím metriky DSTI (debt-service-to-income) počítané dle vzorce:

$$DTI = \frac{\begin{aligned} &max (ext. splátky dle žadatele; ext. splátky dle úvěrových registrů) \\ &+ interní splátky na aktivních půjčkách \\ &+ navrhovaná splátka na schvalované půjčce \end{aligned}}{\text{čistý příjem žadatele}}$$

Účastník řízení používal stejný výpočet jako v případě nového žadatele o úvěr a žadatele o úvěr, kteří doplatili úvěr před více než 6 měsíci⁴² s tím rozdílem, že žadatel mohl mít

³⁹ Bližší popis kapitola 6. Posouzení úvěruschopnosti žadatele v dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

⁴⁰ Viz kapitola 6. Posouzení úvěruschopnosti žadatele v dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

⁴¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\29_č.j._2023_016686_CNB_650_7.2.2023_výzva_č. 4\ Vyjádření_Společnosti_Vyzva_4_se_lhutou_tri_dnu (1).pdf.

⁴² Viz odst. 35. tohoto rozhodnutí.

již poskytnutý úvěr od účastníka řízení, jehož splátka byla zohledněna ve výpočtu DSTI, jak vyplývá z výše uvedeného vzorce.

2) prostřednictvím tzv. „cap rate“

Účastník řízení u nově sjednávaného úvěru neumožnil žadateli o úvěr splátku vyšší než je 2,8⁴³ násobek minulé splátky na doplaceném úvěru a zároveň platila podmínka, že součet všech interních splátek nepřekročil hodnotu maximální výše splátky (Max rate)⁴⁴ pro jednotlivé rizikové strategie a Risk Grade. Účastník řízení u stávajících zákazníků posouzených prostřednictvím parametru DSTI nebo cap rate nebo zákazníků, kteří předchozí úvěr doplatili v době kratší než 6 měsíců, vypočetl též hodnotu parametru DISPO⁴⁵, ale tato vypočtená hodnota nebyla zohledněna při posouzení schopnosti žadatele splácet spotřebitelský úvěr.⁴⁶

37. Pokud žadatel o úvěr dosáhl minimálního požadovaného skóre a prošel ostatními zamítacími kritérii včetně splnění podmínky pro hodnotu parametru DSTI (případně DISPO), byla mu generována nabídka. Její finální výše byla ovlivněna několika faktory, přičemž všechny níže uvedené podmínky musely být splněny:

- skóre žadatele určovalo maximální výši nabídky, maximální dobu splatnosti, maximální výši splátky a typ produktu;
- DSTI – splátka nového úvěru u všech typů zákazníků mohla být nejvýše taková, aby po jejím zohlednění ve výpočtu parametru DSTI nepřesáhl tento ukazatel maximální přípustnou hodnotu 100 %;
- DISPO – v případě žadatelů o úvěr, kteří byli „novými zákazníky“ nebo „LTPU“ a zároveň při dosažení Risk Grade D kromě skupiny D0 (původní C2), nesměla být hodnota parametru DISPO menší než 0;
- v případě žadatelů, kteří byli „novými zákazníky“ nebo „LTPU“, nesměla být hodnota, která byla určena odečtením splátek interních úvěrů od parametru DISPO, menší než 0;
- „stávající zákazníci“ a „STPU“ – splátka nového úvěru mohla být maximálně 2,8 násobek splátky existujícího/posledního úvěru - parametr cap rate.

38. Výsledná nabídka financované částky byla vypočtena následovně:

Výsledná nabídka

= min (nabídka dle int. skóre případně navýšená dle pozit. info z BRKI a NRKI ;

nabídka dle úvěruschopnosti)

39. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti vycházel z minima hodnoty maximální výše splátky (Max rate)⁴⁷ nebo z hodnoty dopočtené pomocí parametrů DSTI, DISPO nebo cap rate.

⁴³ Interval násobků splátek 1,5 až 2,8 dle žadatelem dosaženého skóre ve skóringovém modelu.

⁴⁴ Viz odst. 28. až 33. tohoto rozhodnutí.

⁴⁵ Podle vzorce uvedeného v odst. 35. tohoto rozhodnutí.

⁴⁶ Viz kapitola 6.2 „Stávající zákazníci a zákazníci doplacení před méně než 6 měsíci“ dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté

podklady\52_č.j. 2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

⁴⁷ Blíže viz odst. 28. až 33. tohoto rozhodnutí.

40. Při posuzování žádosti o úvěr ze strany účastníka řízení docházelo ke kontrole stanoveného limitu maximální splátky pro žadatele o úvěr a bylo systémově zajištěno, že tento limit nebyl při vygenerování nabídky překročen. Při této kontrole byly sečteny všechny splátky stávajících spotřebitelských úvěrů poskytnutých účastníkem řízení žadateli o úvěr včetně aktuálně poskytovaného úvěru. Účastník řízení nabídku generoval s ohledem na existující produkty nastavené v systému FOCUS. Pokud nebyla nalezena žádná nabídka, která splňovala výše uvedené podmínky, byla žádost o úvěr zamítnuta.
41. V případě nalezení nabídky pro žadatele o úvěr byla tato předána vázanému zástupci⁴⁸ prostřednictvím tzv. odpovědní zprávy⁴⁹, která obsahovala informace o typu schváleného produktu, maximální možné výši úvěru, maximální splátce a době splácení, případně nutnosti dokládat příjmy žadatele. Vázaný zástupce účastníka řízení se řídil pouze „Maximální týdenní/měsíční splátkou“, která byla uvedena v odpovědní skóringové zprávě. Vázaný zástupce účastníka řízení následně nabídku předal žadateli o úvěr, který měl možnost se následně rozhodnout, zda nabídku akceptuje.
42. Správní orgán zjistil, že vázaný zástupce měl ve Vnitřním předpise akceptace příjmů upraveno, jaké informace musel zkontrolovat, ověřit a vyplnit do formuláře Zákaznická karta (dále také „žádost o úvěr“).
43. Vázaný zástupce zapisoval do Zákaznické karty do položky „Finanční údaje v CZK“ údaje o čistém příjmu žadatele, o ostatních příjmech žadatele a dalších čistých příjmech domácnosti (ty nejsou účastníkem řízení v procesu posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr uvažovány). Vázaný zástupce zapisoval do Zákaznické karty i informaci o typu dokumentu, ze kterého ověřil příjem žadatele o úvěr a dále případně i období, za které jsou dokumenty poskytovány.
44. Na obrázku č. 1 níže jsou uvedeny všechny typy požadovaných dokumentů k předložení zdroje příjmů, které účastník řízení akceptoval k posouzení úvěruschopnosti žadatele. Účastník řízení dále uznával jako příjem žadatele o úvěr i příjem plynoucí z dávek.⁵⁰

Obrázek č. 1 Typy požadovaných dokumentů k doložení zdroje příjmů

⁴⁸ Účastník řízení pro vázaného zástupce používá též pojem obchodní zástupce.

⁴⁹ Jedná se o zprávu prostřednictvím aplikace MySales a VZ ji přijímána mobilní zařízení. Odpovědní zpráva obsahuje nejlevnější typ produktu, maximální výši splátky, maximální výši zápůjčky a maximální délku zápůjčky.

⁵⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j._2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_SPP_178_02_Specifikace_akceptace_prijmy_zadatele_platny_od_13.1.2020_do_27.11.2022.docx.

Zdroj příjmu	Požadované dokumenty										
	Pracovní smlouva	ŽL	Výplatní pásky	Potvrzení o příjmu	Potvrzení o výplatě dávek	Výpisy z BÚ	Složenky	Daňové přiznání	Výměr (rozhodnutí o přiznání dávky)	Faktury + výpisy z BÚ u FOP	Výpisy z EET
Plný úvazek (PU)	x	x	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	x
Částečný úvazek (CU)	x	x	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	x
Podnikatel/OSVČ (PO)	x	✓	x	x	x	x	x	✓	x	✓	✓
Starobní důchod (DO)	x	x	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x
Vdovský důchod (VD)	x	x	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x
Invalidní důchod (ID)	x	x	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x
DPP (DPP)	✓	x	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	x
DPC (DPC)	✓	x	✓	✓	x	✓	x	x	x	x	x
Mateřská/rodičovská dovolená (MD)	x	x	x	x	✓	✓	✓	x	x	x	x
Nezaměstnaný (NE)	x	x	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x
Výsluhová renta (VR)	x	x	x	x	✓	✓	✓	x	✓	x	x
Další příjmy (z pronájmu, z nezávislé činnosti, z kapitálového trhu a jiné.)	x	x	x	x	x	x	x	✓	x	x	x

 Povinně doložitelné dokumenty

 Žadatel dokládá k povinnému dokladu ještě jednu z těchto variant

x Není povinné k doložení

45. Správní orgán zjistil⁵¹, že účastník řízení požadoval u žadatelů o úvěr, kteří měli zdroj příjmu z dohody o provedení práce (dále jen „DPP“), doložit smlouvu o DPP a výplatní pásky za poslední 2 měsíce nebo smlouvu o DPP a výpisy z běžného účtu za poslední 2 měsíce nebo smlouvu o DPP a potvrzení o příjmu.
46. U žadatelů o úvěr, kteří byli osobami samostatně výdělečně činnými (dále také „OSVČ“), účastník řízení po žadateli o úvěr požadoval: i) živnostenský list nebo osvědčení o registraci a daňové přiznání nebo ii) živnostenský list nebo osvědčení o registraci a faktury spárované s bankovním účtem nebo s příjmovým dokladem za poslední 3 měsíce nebo iii) živnostenský list nebo osvědčení o registraci a výpisy z EET za poslední 3 měsíce.
47. U žadatelů o úvěr, kteří měli zdroj příjmu z podpory v nezaměstnanosti, účastník řízení požadoval doložit výměr dávky a složenky za poslední 2 měsíce nebo výměr dávky a výpisy z běžného účtu za poslední 2 měsíce nebo výměr dávky a potvrzení o výši dávek za poslední 2 měsíce.
48. Účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že vázaný zástupce měl povinnost nafotit dokumenty žadatele o úvěr sloužící k posouzení úvěruschopnosti v oblasti příjmů žadatele o úvěr pouze ve specifických případech.⁵² Účastník řízení vyžadoval nafocení (archivování) dokumentů sloužících k posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr:
- v případě, kdy je v odpovědní zprávě⁵³ vygenerován parametr „P“⁵⁴:
 - a. na základě vyhodnocení rizikovitosti žadatele o úvěr, dle dosaženého skóre⁵⁵;

⁵¹ DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx a Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Provident.

⁵² DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\25_č.j._2023_012184_CNB_650_26.1.2023_výzva č. 3\Vyjádření společnosti_final.pdf.

⁵³ Viz odst. 37. až 41. tohoto rozhodnutí.

⁵⁴ Parametr vyskytující se v odpovědní skóringové zprávě.

⁵⁵ Jedná se o žadatele o úvěr, kteří byli skóringem účastníka řízení vyhodnoceni jako rizikovější skupina s dosaženým Risk grade D1 v rámci hotovostního úvěru a Risk grade D2. Blíže DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

- b. z důvodu odlišností při opakovaném skóringu, a to v případě, že došlo ke změně příjmových položek, která vedla k navýšení příjmu o více než 2 000 Kč nebo 10 % původně uvedeného příjmu;
 - c. v případě opakovaných pokusů o skóring;
 - d. v případě „*residual offer*“, kdy zákazník dodatečně požádal o dočerpání rozdílu mezi vyplacenou výší úvěru a dříve schválenou výší úvěru;
- v případě, že je skóring proveden na IR (*Interview Room*)⁵⁶ společnosti Provident Financial s.r.o.;
 - v případě, že je skóring proveden na provozovně žadatele o úvěr (pouze OSVČ);
 - v případě, že se jedná o úvěr ve výši 50 000 Kč a více;
 - v případě, že je ve skóringové odpovědi vygenerován parametr „*R*“⁵⁷ – žadatel o úvěr je cizinec s přechodným pobytem na území ČR.
49. Správní orgán ověřil, že výše uvedené vyjádření účastníka řízení, je v souladu se zavedeným postupem, který je uveden v kapitole 3 Zdroj příjmů a požadované dokumenty ve Vnitřním předpise akceptace příjmů⁵⁸ a kapitolou 3.5.2 přílohy 5 Pravidel a postupů posuzování úvěruschopnosti⁵⁹.
50. Účastník řízení prostřednictvím vázaných zástupců deklarované informace o výdajích spotřebitele zaznamenával do Zákaznické karty, kde u položky s názvem „Odhadované měsíční výdaje žadatele“ byly uvedeny výdaje zahrnující veškeré výdaje nutné k pokrytí životních nákladů, jako jsou nájem, SIPO, energie, dále pak náklady za telefon, internet, oblečení, léky, jiné osobní potřeby, spoření, pojištění, placené výživné na děti/manželku apod. Zjištěnou celkovou výši výdajů vyplňoval vázaný zástupce do položky s názvem, která byla obsažena v Zákaznické kartě.
51. Vázaný zástupce měl účastníkem řízení stanovenou povinnost ověřit výdaje žadatele o úvěr na bydlení následujícím způsobem:
- a) jedná-li se o bydlení v nájemním bytě, je žadatel povinen předložit nájemní/podnájemní smlouvu;
 - b) výdaje za energie je možno doložit předpisem zálohových plateb nebo ročním vyúčtováním spotřeby.
52. Pokud žadatel o úvěr uvedl jiné pravidelné výdaje, jako jsou např. léky, školné, mobilní služby, výživné, apod., byl vázaný zástupce povinen vynaložit veškeré úsilí k tomu, aby tyto náklady ověřil dle dostupných dokumentů (např. předpis od lékaře, faktura na školné, rozsudek o výživném s nabytím právní moci, apod.). Veškeré výše uvedené výdaje mohl vázaný zástupce ověřit i z výpisu z bankovního účtu žadatele o úvěr.

⁵⁶ Kontaktní místo, kde se setkávají zaměstnanci obchodního oddělení účastníka řízení s vázanými zástupci.

⁵⁷ Parametr vyskytující se v odpovědní skóringové zprávě.

⁵⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j._2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_SPP_178_02_Specifikace_akceptace_prijmy_zadatele_platny_od_13.1.2020_do_27.11.2022.docx.

⁵⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j._2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_b8_CZ_SPP_225_02_Pravidla_a_postupy_posuz_uverusch_zadatele_o_spotr_uver_platny_5.2.2020_23.11.2022(1).docx.

53. Vázaný zástupce neměl povinnost v Zákaznické kartě zaznamenat názvy dokumentů či jinou specifikaci dokumentů, ze kterých ověřil zjištěné informace o výdajích žadatele o úvěr. Účastník řízení dokumenty, na základě kterých vázaný zástupce ověřil jednotlivé výdaje žadatele o úvěr, neuchovával.⁶⁰ Účastník řízení zjišťoval počet vyživovaných osob v domácnosti, ale nebylo zjišťováno, zda vyživovanou osobou byla dospělá osoba nebo dítě.
54. U závazků účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti využíval automatizovaného náhledu do úvěrových registrů NRKI/BRKI prostřednictvím interního systému GDS, a to v případě, že nedisponoval výpisem z těchto registrů z předchozích skóringů⁶¹ žadatele o úvěr.⁶² Souhlas s využitím údajů z úvěrových registrů NRKI/BRKI udílel žadatel v žádosti o úvěr. Hodnotu splátek existujících splátkových a nesplátkových úvěrů⁶³ z výpisu těchto registrů a úvěrů ve fázi žádosti o úvěr určuje účastník řízení mj. následujícími způsoby⁶⁴:
55. Ad1) Výpočet modifikované splátky u splátkového úvěru:

Pro dlužníka (kód A) a pro spoludlužníka (kód S): Modifikovaná započítaná výše splátek u splátkových úvěrů = započítaná výše splátek u splátkových úvěrů / „(count (LinkedCustomers) + 1 applicant)“.

Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení v případech, kdy byl u žadatele o úvěr v registru NRKI/BRKI u již poskytnutého splátkového úvěru uveden spoludlužník, účastník řízení započítal do finančních závazků pouze poměrnou část úvěru podle počtu spoludlužníků⁶⁵. Účastník řízení v takovém případě neměl prokázáno, že spoludlužník uvedený u závazku věřitele odlišného od účastníka řízení se podílí na úhradě části splátky žadatele o úvěr, resp. spoludlužníci jsou u dluhu zavázáni společně a nerozdílně.

56. Ad2) Výpočet splátky u nesplátkového úvěru:

Účastník řízení u nesplátkových úvěrů používal pro výpočet výše měsíční splátky z registru NRKI/BRKI u kontokorentních úvěrů, (ne)povoleného debetu na běžném účtu, kreditních karet⁶⁶ a revolvingových úvěrů koeficienty ve výši 100 nebo 50, kterými dělil buď kreditní limit, nebo vyčerpanou částku úvěru.⁶⁷ Účastník řízení sdělil, že koeficienty

⁶⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

⁶¹ Mohl být využit až 30 dnů starý výpis z registrů NRKI/BRKI. Stáří výpisu záviselo na dni vyhotovení nového skóringu, kdy obnova dat v registrech probíhala 20. den v měsíci. Příklad: Žadatel o úvěr byl skórován 1. 2. 2023 poprvé - zde probíhal dotaz do NRKI/BRKI, ve kterém jsou k dispozici data pouze za leden (data za únor se nahrála až 20. 2. 2023). Stejný žadatel o úvěr byl skórován 19. 2. 2023 - zde byly použity informace z předchozího výpisu NRKI/BRKI, protože data o kontraktech byla stejná jako ze dne 1. 2. 2023. Stejný žadatel o úvěr byl skórován 21. 2. 2023 - zde byl vyhotoven nový dotaz do NRKI, protože byly k dispozici aktualizovaná data o kontraktech za měsíc únor (datum je již po 20. dni v měsíci).

⁶² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j._2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_VP_119_03_Prace_a_nakladani_s_informacemi_z_NRKI_BRKI_platny_od_14.2.2022.docx.

⁶³ Účastník řízení tímto výrazem označuje kontokorent, (ne)povolený debet na běžném účtu, kreditní karty a revolvingový úvěr.

⁶⁴ Bližší popis kapitola 5.5. Úvěrové registry NRKI/BRKI.; DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Provident_k_odsouhlasení_II_final.docx.

⁶⁵ Např. jeden spoludlužník: splátka dle NRKI/BRKI vydělena číslem 2.

⁶⁶ Týká se kreditních karet, které v úvěrovém registru NRKI/BRKI nemají uvedenou splátku úvěru.

⁶⁷ Kontokorentní úvěr – koeficient 100; (ne)povolený debet na běžném účtu – koeficient 100; kreditní karty bez uvedené splátky – koeficient 50; revolvingový úvěr – koeficient 50. DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\25_č.j._2023_012184_CNB_650_26.1.2023_výzva_č. 3\Vyjádření_společnosti_final.pdf.

byly určeny na základě analýzy průřezových dat jednotlivých úvěrových produktů a jejich průměrné doby splácení.⁶⁸

57. Ad3) Výpočet splátky u úvěru s jednou splátkou:

V případě splátkových úvěrů, které byly uvedeny ve výpisu z registrů NRKI/BRKI jako úvěry s jednou splátkou, účastník řízení takovou splátku pro posouzení úvěruschopnosti zohledňoval, resp. taková splátka byla relevantní pro výpočet parametru DSTI nebo DISPO pouze v případech, kdy rozdíl mezi datem ukončení předmětného úvěru dle výpisu z NRKI/BRKI a datem podání žádosti o úvěr u účastníka řízení byl delší než 2 měsíce.⁶⁹

Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení při výpočtu výše závazků z registrů NRKI/BRKI u splátkových úvěrů nezohledňoval splátku u úvěrů s jednou splátkou v případech, kdy byl rozdíl ve splatnosti úvěru poskytnutého třetí osobou a datem podání žádosti u účastníka řízení menší nebo roven 2 měsícům.

58. Ad4) Výpočet splátky u nesplátkového úvěru ve fázi žádosti o úvěr:

V případě, že výpis z NRKI/BRKI obsahoval neukončenou žádost o nesplátkový spotřebitelský úvěr, postupoval účastník řízení při výpočtu měsíční splátky stejným způsobem jako u úvěru aktivního, tedy dle bodu Ad2).

b) Půjčka Creditea

59. Účastník řízení si pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti týkající se produktu Půjčka Creditea v kontrolovaném období stanovil ve vnitřních předpisech „Creditea – Zásady poskytování kreditní linky“ (dále jen „Creditea – Zásady“), který byl účinný od 12. 5. 2020 do 27. 11. 2022,⁷⁰ „Creditea - Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti žadatele o kreditní linku“ (dále jen „Creditea - Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti“), který byl účinný od 12. 5. 2020 do 27. 11. 2022,⁷¹ a „Creditea - Prodejní proces Vnitřní předpis č. 152 Verze: 02 (dále jen „Creditea - Prodejní proces“), který byl účinný od 23. 6. 2020 do 27. 11. 2022.⁷²

60. Z výše uvedených vnitřních předpisů, vyjádření účastníka řízení v rámci provedené kontroly⁷³ a provedené kontroly kontrolního vzorku 25 úvěrových případů týkajících se produktu Půjčka Creditea⁷⁴ správní orgán zjistil následující skutková zjištění.

61. Žadatel o úvěr vyplňoval na webových stránkách <https://www.provident.cz/pujcky/pujcka-online> po kliknutí na „Zažádat online“ příslušný formulář žádosti o úvěr. Jednotlivé kroky zobrazitelné a proveditelné žadatelem

⁶⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\56_č.j. 2023_60909_CNB_650_16.5.2023_emailová výzva odpověď\RE Emailová výzva.msg.

⁶⁹ Datum ukončení nastává o více než 2 měsíce po podání žádosti.

⁷⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_MZS_018_01_Creditea_Zasady_poskytovani_kreditni_linky_platny_12.5.2020_27.11.2022.docx.

⁷¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\39_CZ_SPP_241_01_Creditea_Pravapostupposuzuveruschnosti_kreditni_linka_platny_od_12.5.2020_do_27.11.2022.docx.

⁷² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_VP_152_02_Creditea_Prodejni_proces_platny_23.6.2020_27.11.2022.docx.

⁷³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Creditea_k_odsouhlaseni_II_final_26_Apr.docx..

⁷⁴ Viz odst. 172. tohoto rozhodnutí Tabulka č. 2 – Kontrolní vzorek Creditea.

o úvěr následovaly v tomto pořadí⁷⁵:

- vyplnění informací o jméně, příjmení, rodném čísle, telefonním čísle a e-mailu;
- ověření e-mailu žadatele, které žadatel provedl kliknutím na odkaz v e-mailu;
- vyplnění čísla občanského průkazu, státního občanství a místa narození;
- vyplnění adresy trvalého pobytu;
- prohlášení těchto údajů: (i) výše průměrného čistého příjmu žadatele o úvěr za poslední 3 měsíce, (ii) výše měsíčních výdajů domácnosti s vysvětlivkou, že tímto byly myšleny pravidelné měsíční výdaje celé domácnosti, např. nájemné, poplatky za elektřinu, plyn, pravidelné pojistné, alimenty a další, (iii) výše měsíčních splátek úvěrů, (iv) počet vyživovaných dětí, bez uvedení věku (po vyplnění těchto informací následovalo ověření úvěruschopnosti žadatele o úvěr, včetně dotazu do úvěrového registru NRKI/BRKI, ke kterému žadatel o úvěr udílel souhlas⁷⁶);
- v případě pozitivního ověření byla žadateli o úvěr zobrazena nabídka s maximálním limitem úvěru, který bylo možné poskytnout (žadatel o úvěr mohl následně před akceptací schválený limit úvěru upravit směrem dolů)⁷⁷;
- shrnutí nabídky úvěru se zaškrťovacími tlačítky souhlasu se smluvními podmínkami a výběr informace o politicky exponované osobě;
- odeslání PIN kódu na telefonní číslo žadatele o úvěr, po jehož vyplnění následoval krok ověření příjmu a totožnosti žadatele o úvěr;
- ověření příjmu a vlastnictví bankovního účtu žadatele o úvěr pomocí služby Kontomatik⁷⁸, případně odeslání požadovaných dokumentů e-mailem s korunovou ověřovací platbou / přihlášením do on-line bankovníctví (bank scraping);
- nahrání fotografií občanského průkazu a aktuální selfie;
- po ověření žádosti žadatel o úvěr obdrží SMS o schválení a docházelo následně po uzavření⁷⁹ smlouvy o spotřebitelském úvěru k vyplacení jistiny úvěru.

62. Po schválení úvěru bylo možné opakované čerpání ze schváleného limitu úvěru po přihlášení do zákaznického účtu Creditea, kdy čerpání částky probíhalo ve prospěch ověřeného účtu spotřebitele⁸⁰.

63. Posouzení rizikovosti žadatele o úvěr a jeho schopnosti splácet poskytnutý úvěr měl účastník řízení postaveno na 3 pilířích: „interní zamítací kritéria“⁸¹; „skóring“ a „posouzení úvěruschopnosti“.

64. V případě, že žádost nebyla zamítnuta na základě informací v rámci zamítacích kritérií,

⁷⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\17_č.j. 2023_003178_CNB_650_5.1.2023_výzva_2_1.část\K_bodu_1_Online_půjčka_Creditea_-_žadost_09_2022_napoveda3_-_Read-Only.pdf.

⁷⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_VP_152_02_Creditea_Prodejní_proces_platny_23.6.2020_27.11.2022.docx.

⁷⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_VP_152_02_Creditea_Prodejní_proces_platny_23.6.2020_27.11.2022.docx.

⁷⁸ Kontomatik slouží jako nástroj pro stažení transakční historie klienta z jeho běžného účtu prostřednictvím přihlášení do jeho internetového bankovníctví v průběhu online žádosti. Získaná data se nahrají do systému Salesforce (CRM účastníka řízení) a slouží jako podklad pro ověření úvěruschopnosti. Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\9_č.j. 2022_129211_CNB_650_2.12.2022_výzva_1_3_část\K_bodu_6_Informacni_systemy-architektura.pdf.

⁷⁹ Smlouva o spotřebitelském úvěru byla uzavřena v okamžiku, kdy byla účastníkem řízení podepsaná smlouva doručena do účtu Creditea spotřebitele a spotřebitel se prostřednictvím přihlášení do tohoto účtu seznámil či se mohl seznámit s oboustranně podepsanou smlouvou o spotřebitelském úvěru.

⁸⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\9_č.j. 2022_129211_CNB_650_2.12.2022_výzva_1_3_část\K_bodu_12_Produkt-Online_půjčka_Creditea.pdf.

⁸¹ Viz kapitola 2.2 Interní zamítací kritéria v dokumentu na DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produktu_Creditea_k_odsouhlaseni_II_final_26_Apr.docx.

pokračoval schvalovací proces žádosti do dalšího kroku, kterým byl „skóring“.

65. Skóring účastníka řízení byl plně automatizovaný proces postavený na principu predikce budoucího chování na základě historických dat, prováděný v interním systému GDS. Vstupní data skóringu byla složena z informací získaných ze žádosti o poskytnutí úvěru a externích zdrojů, mezi které patří zejména úvěrové registry NRKI/BRKI.
66. Základním nástrojem skóringu byla „skórovací karta“, pomocí které byla vyhodnocována rizikovitost žadatelů. Skórovací karta byl model obsahující charakteristiky s prediktivní informační hodnotou.⁸² Výsledek ze skórovací karty byl využit k rozdělení žadatelů do několika skupin rizikovitosti („Risk Grade“), kdy dosažená skupina ovlivňovala maximální možnou nabídku limitu úvěru, dobu jeho splatnosti i výši úrokové sazby. Účastník řízení pravidelně prováděl aktualizaci skupin rizikovitosti. Poslední aktualizace v rámci kontrolovaného období proběhla dne 3. 10. 2022, kdy v rámci dosaženého skóre byli žadatelé rozděleni do skupin A až G, přičemž skupina G byla hodnocena jako nejrizikovější, které bylo dle pravidel účastníka řízení ještě možno poskytnout úvěr.
67. Systém GDS rozhodl o odsouhlasení či zamítnutí nabídky limitu úvěru a výsledek odeslal žadateli do on-line žádosti, kde dotyčný žadatel následně pokračoval nahráním dokladu totožnosti, aktuální „selfie“ fotografie a dokumentů prokazujících jeho příjem. V případě zamítnutí nabídky na základě informací z NRKI/BRKI se daná informace žadateli zobrazila na stejném místě v on-line žádosti.⁸³
68. Účastník řízení pro posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr využíval v kontrolovaném období dvě následující kritéria:
- a) Výpočet parametru DSTI (debt service to income, v interním systému účastníka řízení historicky pojmenováno jako „DTI“), který musí být pro poskytnutí úvěru žadateli menší/roven 1:

$$DTI = \frac{\begin{aligned} &max (ext. splátky dle žadatele; ext. splátky dle úvěrových registrů) \\ &+ interní splátky na aktivních zápůjčkách \\ &+ navrhovaná splátka na schvalované zápůjčce \end{aligned}}{\text{čistý příjem žadatele}}$$

Pojem „*ext. splátky dle žadatele; ext. splátky dle úvěrových registrů*“: pro výpočet parametru DSTI bylo uvažováno vždy s vyšší hodnotou z (i) deklarovaná výše měsíčních splátek úvěrů uvedená žadatelem o úvěr v žádosti nebo (ii) výše závazků zjištěná z úvěrových registrů NRKI/BRKI.⁸⁴

Pojem „*interní splátky na aktivních zápůjčkách*“: do výpočtu parametru DSTI nevstupuje interní splátka stávajícího zákazníka k jinému úvěrovému produktu, pokud zbývá splatit 3 a méně týdenních splátek, čili v rozhodné době první splátky poskytovaného úvěru již

⁸² Mezi tyto charakteristiky v rámci produktu Creditea patřily: 1) Věk; 2) Ostatní závazky (z interního systému Sal/esforce); 3) Měsíční příjem; 4) CNCB Skóre (Skóre z Credit Bureau); 5) CNCB Další Skóre (Další skóre z CNCB (textová hodnota)); 6) CNCB Splatné Smlouvy (Hodnota CNCB splatných smluv); 7) CNCB Dotazy 1 měsíc (počet dotazů na záznam žadatele za poslední měsíc); 8) CNCB Splatná výše splátek; 9) CNCB Kapacita Karty (vypočteno jako „kreditní limit minus zbytková hodnota“).

⁸³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j. 2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_bodu_8_CZ_MZS_018_01_Creditea_Zasady_poskytovani_kreditni_linky_platny_12.5.2020_27.11.2022.docx.

⁸⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\29_č.j. 2023_016686_CNB_650_7.2.2023_výzva č. 4 [redacted].pdf.

zákazník nebude zatížen původním úvěrem. Nicméně systémové nastavení kontrolující počet zbývajících týdenních splátek nebylo v kontrolovaném období správně nastaveno, a tedy uvedené pravidlo nebylo reálně dodržováno. Dle účastníka řízení obsahoval jeho interní systém chybu, neboť v zamítacím pravidle nepracoval s parametrem měsíčního či týdenního produktu. Od zavedení produktu Creditea bylo uvedenou chybou dotčeno celkem 33 spotřebitelských úvěrů, u kterých nebyl zohledněn stávající úvěr, ač zbývalo splatit až 3 měsíční splátky.⁸⁵

V případě žadatele o produkt Creditea, který neměl u účastníka řízení v době podání žádosti sjednán žádný úvěrový produkt, se na interní splátku na aktivních zápůjčkách započítalo 0 Kč. V případě žadatele, který měl u účastníka řízení již sjednaný úvěrový produkt a zbývalo mu doplatit více než 3 výše specifikované splátky, došlo k zamítnutí žádosti.

Dle vyjádření účastníka řízení⁸⁶ došlo v průběhu poskytování produktu Creditea k výpadku serveru, který zapříčinil, že nedocházelo u žadatelů ke kontrole poskytnutých úvěrů v rámci produktu Provident. Tím nastávaly situace, kdy byl produkt Creditea poskytován i žadatelům s aktivními produkty Provident v jakémkoliv stádiu splácení. Dle účastníka řízení se tato chyba týkala celkem 105 poskytnutých úvěrů Creditea v kontrolovaném období, kdy poslední z těchto úvěrů byl poskytnut 2. 8. 2022.⁸⁷

Pojem „navrhovaná splátka na schvalované zápůjčce“: pro výpočet parametru DSTI byla uvažována reálná výše měsíční splátky dle celkové výše spotřebitelského úvěru, resp. dle částky, která měla být spotřebiteli na základě smlouvy o úvěru dána k dispozici. Výše navrhované splátky na schvalované zápůjčce nesměla překročit maximální možnou hodnotu minimální splátky.

Pojem „čistý příjem žadatele“: výpočet blíže specifikován v odst. 72. až 75. tohoto rozhodnutí.

b) **Výpočet „maximální Minimální Měsíční Splátka“⁸⁸**, který nevstupoval do výpočtu parametru DSTI. Minimální Měsíční Splátka byla výše splátky stanovená na základě vyhodnocení rizikovosti žadatele a posouzení finančních možností žadatele splácet úvěr. Hodnota Minimální Měsíční Splátky pak nikdy nepřekročila maximální možnou splátku stanovenou v rámci schvalování.

69. Výpočet disponibilního příjmu (DISPO) u produktu Creditea v období od 9. 12. 2021 minimálně k datu 30. 10. 2022 nebyl používán. Až od 21. 3. 2023 je dle slov účastníka řízení pro skupinu rizikovosti „E“ a obchodní kanál WEB výpočet parametru DISPO používán společně s výpočtem parametru DSTI. Nezbytnou podmínkou akceptace takového žadatele o úvěr je tedy $DISPO \geq 0$ a $DSTI \leq 1$.⁸⁹
70. Účastník řízení zavedl a uplatňoval v rámci posouzení úvěruschopnosti žadatele postup spočívající ve zjištění dluhového zatížení ve formě výpočtu parametru DSTI, který může dosahovat až hodnoty 1 (hodnota finančních závazků může dosahovat hodnoty

⁸⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\54_č.j._2023_055290_CNB_650_5.5.2023_Výzva 10\o3_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._10.pdf.

⁸⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_vyzva_9\ Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._9.pdf.

⁸⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\54_č.j._2023_055290_CNB_650_5.5.2023_Výzva 10\o3_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._10.pdf.

⁸⁸ Jedná se o splátku, která odpovídá plnému využití schváleného úvěrového limitu. Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\54_č.j._2023_055290_CNB_650_5.5.2023_Výzva 10\o2_K_bodu_c._5_Vyse_hodnot_splatek.pdf.

⁸⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_vyzva_9\ K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Creditea_k_odsouhlaseni_II_final_26_Apr.docx.

žadatelových čistých příjmů). Nicméně výdaje, které žadatel hradil na měsíční bázi (výdaje na bydlení, výdaje na výživu, atd.) v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 do procesu posouzení úvěruschopnosti nevstupovaly.

71. Účastník řízení požadoval podle kapitoly 4.2.2 Ověřování příjmu a totožnosti vnitřního předpisu Creditea – Prodejní proces, podle kapitoly 5 Ověření příjmů vnitřního předpisu Creditea - Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti k doložení jednotlivých zdrojů příjmu následující dokumenty:
- příjmy z podnikání: živnostenské oprávnění nebo příslušné osvědčení a poslední daňové přiznání⁹⁰;
 - příjmy z pronájmu: poslední daňové přiznání;
 - zaměstnanec (hlavní poměr, částečný úvazek); starobní důchod; vdovský důchod; invalidní důchod; dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti; dávka podpory v nezaměstnanosti; peněžitá pomoc v mateřství; rodičovský příspěvek; výsluhová renta⁹¹; výpisy z účtu za poslední 3 měsíce.
72. V případě, že měl žadatel o úvěr více zdrojů příjmu, doplnil do pole žádosti o úvěr s názvem „Čistý příjem“ součet všech příjmů a doložil dokumenty ke všem těmto příjmům. Mezi akceptovatelné příjmy účastníkem řízení nepatřily sociální dávky⁹², které nepodléhaly exekuci. Ze zjištění správního orgánu dále vyplynulo, že žádost o úvěr obsahuje ve vztahu k příjmům pouze informaci o jeho výši. Účastník řízení prostřednictvím žádosti ani jiným vhodným způsobem nezjišťuje další informace o zaměstnání žadatele o úvěr (např. název zaměstnavatele, typ pracovněprávního vztahu a dobu jeho trvání).⁹³
73. Příjem mohl žadatel o úvěr doložit i výpisem ze zahraničního bankovního účtu vedeného v měně EUR. V takovém případě byla po přepočtení na měnu CZK dle kurzu ČNB částka dále ponižena o 10 %.
74. Zaměstnanec účastníka řízení na pozici Customer Care Specialist (dále též „CCS“) ověřoval příjem žadatele o úvěr na základě dokumentů nahraných v on-line žádosti nebo zaslaných prostřednictvím e-mailu, a to jednou z následujících metod:
- z výpisu z bankovního účtu za poslední 3 měsíce poskytnutého žadatelem ve formátu pdf nebo jpg/png formátu CCS vypočítal průměrný čistý příjem za poslední 3 měsíce. Pokud byl rozdíl v jednotlivých měsících vyšší než 30 %, vypočítal průměrný příjem pouze na základě informací uvedených v těch dvou výpisech z bankovního účtu, ve kterých byly uvedeny dva nižší příjmy;
 - bank scraping metodou⁹⁴, kdy byl do systému účastníka řízení ručně zapsán průměrný příjem žadatele o úvěr a číslo bankovního účtu (nebylo tedy třeba 1 Kč

⁹⁰ V případě, že OSVČ nebyl schopen při podání žádosti o poskytnutí úvěru doložit poslední daňové přiznání (např. z důvodu, že podnikatelská činnost byla žadatelem vyvíjena až v roce podání žádosti o úvěr), žádost byla účastníkem řízení zamítnuta.

⁹¹ Měsíční příspěvek, na který má nárok příslušník bezpečnostního sboru po skončení svého služebního poměru, pokud splnil stanovené podmínky.

⁹² Porodné, pohřebné, příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek na převzetí dítěte, příspěvek na zakoupení vozidla, příspěvek na ukončení pěstounské péče, příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcky, mimořádná okamžitá pomoc, příspěvek na péči o osobu blízkou, dávka otcovské poporodní péče, zvýšený příspěvek na živobytí z důvodu dietního stravování.

⁹³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\17_č.j. 2023_003178_CNB_650_5.1.2023_výzva 2_1.část\K_bodu_1_Online_pujcka_Creditea_-_zadost_09_2022__napoveda3_-_Read-Only.pdf.

⁹⁴ Viz kap. 5.1 interního předpisu Creditea - Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti, kde je uvedeno: „V případě ověření příjmů přes internetové bankovníctví využíváme technologie bank scraping, které spočívá v umožnění náhledu

transakce, pokud bylo ověřeno vlastnictví bankovního účtu). Pokud rozdíl v jednotlivých měsících byl vyšší než 30 %, CCS vypočítal průměrný příjem pouze na základě informací uvedených v těch dvou výpisech z bankovního účtu, ve kterých byly uvedeny dva nižší příjmy;

- na základě kopie posledního daňového přiznání žadatele CCS vypočítal průměrný čistý příjem, a to následovně: řádek č. 45 minus řádek č. 60 děleno 12. Daný výpočet platil i v případě kombinace různých zdrojů příjmů, kdy alespoň 1 ze příjmů byl dokládán daňovým přiznáním.

75. Z vnitřního předpisu Creditea – Prodejní proces kapitoly 4.2.2 Ověřování příjmu a totožnosti dále vyplynulo, vychází z deklarované výše příjmu žadatele, a to v těch případech, kdy zjištěná a ověřená hodnota průměrného příjmu žadatele o úvěr (dle dokumentů, které měla kontrolovaná osoba k příjmové stránce k dispozici při posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr) je o méně než 20 % nižší, než deklarovaná výše příjmu žadatele o úvěr. V důsledku toho tak dochází k nadhodnocování zohledněné výše příjmu.⁹⁵
76. Výdaje žadatel o úvěr vyplňoval do on-line žádosti. Šlo o deklaraci žadatele o úvěr, kterou účastník řízení žádným způsobem neověřoval, a zároveň tyto výdaje v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 žádným způsobem nevstupovaly do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů o úvěr⁹⁶.
77. Při posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr, kterým byla skóringovým modelem přiřazena skupina rizikovitosti „G“ (v daném období segment rizikově nejhorších žadatelů o úvěr, kterým mohl být úvěr poskytnut), byl prováděn výpočet parametru DISPO, jehož vzorec obsahoval položku výdajů, kdy byla zohledněna vyšší hodnota z těchto hodnot i) hodnota deklarované výše výdajů žadatele uvedená v žádosti o úvěr, ii) hodnota stanovená na základě výdajového modelu založeného na životním minimu pro jednotlivce⁹⁷ (žadatel o úvěr = životní minimum pro jednotlivce) a následně k vyšší zohledněné hodnotě byla přičtena 1/2 životního minima pro jednotlivce za každé vyživované dítě v domácnosti⁹⁸. Postupy pro zjišťování a ověřování finančních závazků účastníkem řízení odpovídají postupům v rámci produktu Provident, viz odst. 54. až 58. tohoto rozhodnutí.
78. Nad rámec uvedeného v odst. 54. až 58. tohoto rozhodnutí nebyly účastníkem řízení při posuzování úvěruschopnosti v rámci produktu Creditea nijak zohledňovány finanční závazky žadatele o úvěr zjistitelné a ověřitelné z poskytnutých výpisů z bankovního účtu. To neplatilo ve vztahu kontroly případných exekučních a/nebo insolvenčních splátek, zřejmých z doložených bankovních výpisů za poslední 3 měsíce, jejichž kontrola však sloužila především jako případné zamítací kritérium poskytnutí spotřebitelského úvěru.⁹⁹ Výše takovýchto závazků tak nevstupovala do výpočtů (parametru DSTI, případně parametru DISPO) v rámci posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr.

na bankovní účet Žadatele. Informace o všech transakcích jsou po souhlasu Žadatele sejmuty automaticky z jeho bankovního účtu a předány Společnosti pro následné ověření.“

⁹⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\56_č.j._2023_60909_CNB_650_16.5.2023_emailová výzva odpověď\RE Emailová výzva.msg.

⁹⁶ Viz odst. 68. – 70. tohoto rozhodnutí.

⁹⁷ Dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

⁹⁸ S případným zohledněním životního minima nebo jiné výše nákladů na další nevyživovanou osobu ve společné domácnosti není počítáno.

⁹⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\52_č.j._2023_045998_CNB_650_26.4.2023_výzva_9\K_bodum_1_a_2_Postup_u_produkту_Creditea_k_odsouhlasení_II_final_26_Apr.docx.

Vyjádření se účastníka řízení

79. Účastník řízení v rámci ústního jednání a vyjádření se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí vnesl následující okruhy námitek.
- **Neúplné zjištění skutkového stavu – role obchodních zástupců při posouzení úvěruschopnosti žadatele**
80. Účastník řízení namítl, že správní orgán nezjistil skutkový stav úplně, když v otázce pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti nezohlednil roli zapojení obchodních zástupců při poskytování produktu Provident. Obchodní zástupci mají se žadateli o úvěr osobní kontakt, s konkrétním žadatelem o úvěr jednájí přímo v jeho domácnosti a teprve na základě jejich kladného posouzení individuální situace žadatele dochází k poskytnutí úvěru. Obchodní zástupci při jednání v domácnosti žadatele o úvěr vyplňují s žadatelem jeho Zákaznickou kartu, ve které uvádějí podrobnosti k zjištěným příjmům žadatele, jeho výdajům a existujícím závazkům a názvu a povaze dokumentů, ze kterých byly tyto údaje ověřeny. Dále účastník řízení zdůraznil, že rozhodovací systém je pak souborem strategií, kde každá z nich obsahuje sedm oblastí (Způsobnost klienta, Úvěrové registry, Schopnost splácet, Příjem, Výdaje, Ochota splácet a Limity generování nabídky) a každá z oblastí obsahuje vícero pravidel, přičemž všechna musí být splněna, aby mohl být úvěr poskytnut. V důsledku nesprávného zhodnocení role obchodních zástupců dle názoru účastníka řízení správní orgán došel k nesprávným závěrům; především, že u produktu Půjčka Provident *“v případech, kdy byla posuzována úvěruschopnost pouze prostřednictvím parametru DSTI, nevstupovaly do procesu posuzování úvěruschopnosti výdaje žadatele o úvěr”*.
81. Účastník řízení vysvětlil, že obchodní zástupci jsou pravidelně kontrolováni při výkonu své činnosti ze strany účastníka řízení managementem obchodní sítě v rámci prvostupňových kontrol a také speciálním oddělením LossPrevention (jedna z využívaných možností kontroly je např. verifikace údajů vložených obchodním zástupcem do systému přímo s klientem). Účastník řízení informoval, že např. v roce 2022 proběhlo celkem 4 664 kontrol všech 619 obchodních zástupců účastníka a v roce 2023 pak celkem 4 041 kontrol všech 637 obchodních zástupců účastníka. Účastník řízení je toho názoru, že posouzení úvěruschopnosti ze strany obchodních zástupců funguje, čemuž podle něho nasvědčuje i fakt, že 40 % žadatelů je vyhodnoceno jako úvěruschopných a je s nimi navázán smluvní vztah.
82. Účastník řízení ujistil, že nerozporuje dílčí pochybení týkající se neúplnosti uchovávání dokladů k ověření příjmů a dokladů k ověření výdajů žadatele, především v návaznosti na osobní jednání obchodního zástupce v domácnosti žadatele, a sděluje, že již zavedl opatření k nápravě spočívající především v úpravě vnitřních předpisů. Účastník nicméně odmítá systémový charakter porušování zákona.
83. Účastník řízení dále poukázal na výklad právního pojmu *„důvodných pochybností“* a povinnosti vynaložit dostatečnou odbornou péči. Účastník řízení osobní zapojení obchodního zástupce považuje za naplnění požadavku odborné péče. Vzhledem ke skutečnosti, že dle názoru účastníka řízení došlo k nesprávnému zjištění skutkového stavu, je účastník řízení toho názoru, že je na místě aplikovat zásadu in dubio pro reo.
- **Obchodní model účastníka řízení**
84. Účastník řízení opět poukázal na to, že systém pro posouzení úvěruschopnosti žadatelů, je založen na kombinaci (i) risk managementu, (ii) průběžného compliance programu

a (iii) osobního kontaktu s žadateli v jejich domácnostech zajišťovaném obchodními zástupci.

85. Účastník řízení vysvětlil, že jeho obchodní model není založen na zisku z prodlení spotřebitelů a souvisejících smluvních pokut. Zdrojem zisku je naopak pravidelně splácející klient, z celkových průměrných ročních výnosů účastníka řízení za období 2021 - 2023 tvoří výnosy z pokut pouze 11 %. Filozofií účastníka řízení je umožnit spotřebiteli splácet, byť jen částečně dle jeho aktuálních možností, a nesnažit se jej dusit smluvními pokutami za prodlení (77 % spotřebitelům v prodlení nebyla účtována žádná sankce), které mají často za výsledek default spotřebitele a jeho pád do veřejné sítě sociálního systému, v horším případě do rukou lichvářů. Pro srovnání se statistikou správního orgánu citovanou v předchozím bodě by účastník řízení rád doplnil, že jeho cílem není ani přivádění spotřebitelů do defaultu, což ilustruje podíl odprodaných nevýkonných pohledávek ve výši pouhých 8,2 %.
86. Účastník řízení je toho názoru, že z výše uvedeného obchodního modelu, účastníkovi řízení nelze vytýkat nedostatečně řádné zjišťování a ověřování příjmů, výdajů a závazků žadatelů o spotřebitelský úvěr. Účastník řízení je přesvědčen, že pochybení naproti tomu spočívalo v nedostatecích v uchovávaní dokladů, podle kterých údaje žadatelů v konkrétních případech ověřoval, přičemž účastník řízení tyto nedostatky již napravil.
- **Aplikace zásady přiměřenosti při zjišťování údajů pro posouzení úvěruschopnosti žadatele a relevantních judikатурních závěrů**
87. Účastník řízení poukázal na to, že je dle ustanovení § 84 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 86 ZSÚ povinen pro posuzování úvěruschopnosti po žadateli požadovat přiměřené a nezbytné informace. V případě zjišťování a ověřování údajů žadatele o úvěr se jedná o citlivé informace o jeho finanční situaci, a tedy o zásah do jeho ústavně zaručeného práva na ochranu soukromí (čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod), a proto je nutné aplikovat princip přiměřenosti.
88. Účastník řízení dále odkázal na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“ ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 CA Consumer Finance proti Ingrid Bakkaus a další, který v bodě 37 dovozuje, že pro posouzení úvěruschopnosti žadatele lze zohlednit dříve získané znalosti o finanční situaci žadatele. Toto podle názoru účastníka řízení přichází úvahu v případě opakovaných úvěrů žadatelů, kdy účastník řízení kromě informací sdělených žadatelem (ohledně výše jeho příjmů a výdajů) a informací získaných z veřejných databází (ohledně závazků) má k dispozici rovněž hlubší znalost osobních poměrů žadatele a historii splácení předchozího úvěru.
89. Účastník řízení poukázal na to, že sám správní orgán přitom již dříve uvedl *“přiměřenost (proporcionalita) postupů a pravidel pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele se posuzuje širěji ve vztahu k charakteru, rozsahu a složitosti účastníkem řízení vykonávaných činností. Komentářová judikatura¹⁰⁰ přitom klade přiměřenost postupů a pravidel do souvislosti s šíří produktové nabídky, objemem poskytnutých úvěrů a rozsáhlostí distribuční sítě, nikoliv pouze s výší jistiny a délkou splatnosti poskytovaného úvěru.”¹⁰¹*
90. Účastník řízení se znovu ohradil proti právní kvalifikaci provedené správním orgánem, dle kterého účastník řízení řádně nezjišťoval / neověřoval výdaje a závazky žadatelů.

¹⁰⁰ Slanina, J., Jemelka, L., Vetešník, P., Wachtlová, L., Flídr, J. Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. Praha: C. H. Beck., 2017, s. 129

¹⁰¹ Bod 136 rozhodnutí ze dne 1.12.2023, ve věci sp.zn. Sp/2020/150/573 (zdůraznění přidáno účastníkem řízení).

Účastníkovi řízení lze maximálně vytknout pochybení v povinnosti uchovávat doklady k ověření příjmů a výdajů v některých úvěrových případech.

91. Při zohlednění této skutečnosti účastník řízení k přiměřenosti zjišťování a ověřování údajů žadatelů ovšem dále odkázal na níže uvedenou judikaturu českých soudů.
92. Účastník řízení předně poukázal na to, že dle Nejvyššího soudu i Ústavního soudu se odpověď na otázku *“jaké množství informací je již možné považovat za dostatečné”* může případ od případu lišit a taktéž se liší a postup věřitelů při posuzování úvěruschopnosti dlužníků proto nelze paušalizovat.¹⁰²
93. Dále účastník řízení odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 27 Co 221/2019-163 ze dne 12. 12. 2019, který se zabýval posouzením úvěruschopnosti u nehypotečního úvěru, jehož celková výše činila 42 tis. Kč, a ve kterém je uvedeno, že výklad ustanovení o posouzení úvěruschopnosti nesmí vést *„k nereálným požadavkům kladeným na poskytovatele úvěrů a také na žadatele o ně v souvislosti s povinností zákonem ukládanou“*. Podle názoru účastníka řízení za projev odborné péče Krajský soud považuje, pokud poskytovatel úvěru ověří příjmy spotřebitele, jeho dosavadní dluhové zatížení a *„podstatné, zcela základní, pravidelné a nezbytné“* výdaje. Co se týče dluhového zatížení, očekává, že poskytovatel takto především ověří, zda nejsou vůči spotřebiteli vymáhány dluhy v exekuci a na majetek spotřebitele není vedeno insolvenční řízení.
94. Dále účastník řízení v souvislosti s přiměřeností zjišťovaných informací odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 238/2019 ze dne 20. 3. 2019, kde soud dovodil, že *„[p]ři posuzování splnění povinnosti úvěrové společnosti posoudit schopnost žadatele úvěr splatit nelze také pominout výši požadovaného úvěru. Jiné požadavky na splnění této povinnosti budou kladeny v případě žádosti o úvěr ve výši několika tisíc korun a jiném v případě statisícových částek.“* Na toto východisko pak dále navázal a uvedl, že *„je třeba vždy minimálně zvažovat, jaké informace je nutno požadovat a do jaké hloubky je nutné je prověřovat za situace, kdy obviněný žádal vždy o úvěry v malých částkách, neboť zvýšená opatrnost úvěrových společností by měla být zejména u poskytování úvěrů v řádech mnohem vyšších, především u desetitisícových, statisícových a milionových úvěrů“*.
95. Účastník řízení je přesvědčen, že z výše uvedené judikatury vyplývá, že české soudy přihlíží k výši poskytnutého úvěru jako k jednomu z relevantních kritérií pro posouzení přiměřenosti rozsahu posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr. Například také podle Krajského soudu v Plzni sp. zn. 65 ICm 1178/2021 ze dne 22. 6. 2021 *„[p]ři posuzování úvěruschopnosti klienta splácet, by mělo být přihlíženo i k výši úvěru, kdy například při úvěru neobvykle vysokém by měly být parametry na posuzování přísnější.“*
96. Účastník řízení dále odkázal na to, že k nízké výši poskytnutého úvěru (konkrétně 15 000 Kč) v konkrétním řízení přihlédl i nejprve Obvodní soud pro Prahu 4 a následně Ústavní soud (srov. rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 11. března 2021, č. j. 18 C 334/2020-44, a usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2021, sp.zn. I. ÚS 1543/21). Soud prvního stupně pak při zjišťování skutkového stavu zvláště akcentoval skutečnost, že *“obchodní zástupce žalovaného (tj. poskytovatele) navštívil žalobkyni*

¹⁰² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020, shodně v téže věci následně Usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2020, sp. zn. II. ÚS 3000/19-2.

(tj. spotřebitelku) u ní doma, aby též odhalil úroveň jejího bydlení, apod.”¹⁰³

97. Účastník řízení dále odkázal na názor [REDAKCE] v diplomové práci¹⁰⁴, kde autor uvedl: „**[N]ěkterým soudům porovnání nemandatorních výdajů s údajem o životním minimu postačuje. Jako příklad autor uvádí rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2022, č. j. 206 ICM 3015/2021-44, bod 36, kde soud uzavřel, že „[n]ení [...] nezbytné kompletní podložení jednotlivých položek, když lze akceptovat pro běžné životní výdaje (jídlo, hygienické potřeby) uvedení částky životního minima.“ V rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 23. 3. 2022, č. j. 27 Co 11/2022-116, bod 17, tento soud připouští, že by se k částce životního minima měla připočítat určitá rezerva, což je dle autora jeden z možných postupů, jak naplnit zákonem sledovaný požadavek odborné péče, byť by se automaticky nabízela další navazující otázka ohledně výše takové rezervy. Tento přístup se prosadil v Polsku, kde Rada Polského úřadu pro finanční dohled vydala dne 7. 3. 2022 stanovisko k opatřením zaměřeným na snížení míry úvěrového rizika a doporučila, nechť poskytovatelé zohlední životní náklady domácnosti v míře převyšující životní minimum. Poskytovatelům navíc dává prostor k úpravám parametru nákladů pomocí multiplikátoru vyššího než 1, který má být dostatečnou rezervou odpovídající předpokládanému vývoji inflace a délce trvání úvěru. Autor je naopak kritický k praxi některých poskytovatelů, kteří automaticky dovozují, že výše nemandatorních výdajů je rovna životnímu minimu. V první řadě je třeba dát prostor spotřebitelům, aby sami uvedli (prohlásili), jaká je výše jejich nemandatorních výdajů. Teprve poté poskytovatel rámcově porovná údaje uvedené spotřebitelem s údaji o životním minimu zvýšenými o přiměřenou rezervu, případně s výpisy z účtu, má-li je k dispozici, a jedná se zvláštní obezřetností, pokud při porovnávání shledá nějaký excés. Pokud je spotřebitelem uvedená částka nemandatorních výdajů vyšší, samozřejmě nepoužije údaj o životním minimu, nýbrž tuto vyšší částku. Dále je třeba dodat, že některé soudy nižších stupňů či finanční arbitři nepovažují životní minimum za relevantní kritérium pro posouzení úvěruschopnosti a vyžadují ověřování prostřednictvím dokladů i u těchto výdajů. Dle názoru autora je však uvalení takové „detektivní“ povinnosti v rozporu s výkladem směrnice CCD provedeným ve věci CA Consumer Finance SA, C-449/13, bod 38.“**
98. Účastník řízení zopakoval, že by posuzování úvěruschopnosti zároveň mělo být prováděno v přiměřeném rozsahu s maximálním respektem k ochraně osobních údajů spotřebitele (srov. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 17. 10. 2017 sp. zn. 17 VSOL 127/2017). Rovnováhu mezi oběma požadavky (spolehlivost a dostatečnost na straně jedné, přiměřenost a nezbytnost na straně druhé) musí v konkrétním případě hledat poskytovatel úvěru v závislosti na existenci důvodných pochybností o spotřebitelově schopnosti úvěr splácet.¹⁰⁵

- **Novela ustanovení § 86 ZSÚ (účinná od 1. 1. 2024)**

99. Účastník řízení poukázal na cíl pozměňovacího návrhu poslance [REDAKCE]: “Návrh dále zpřesňuje rozsah údajů, na základě kterých má poskytovatel úvěruschopnost spotřebitele posuzovat. Zdůrazňuje zde princip proporcionality, podle něhož by rozsah požadovaných údajů měl odpovídat základním spotřebitele. Podle návrhu tak bude možné získávat informace potřebné pro posouzení úvěruschopnosti z jakýchkoli relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů, nejenom primárně od spotřebitele. Použití

¹⁰³ Bod 10 rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 11. března 2021, č. j. 18 C 334/2020-44.

¹⁰⁴ Str. 37 a 38, [REDAKCE] Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele. Diplomová práce, vedoucí [REDAKCE] Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra obchodního práva, 2023.

¹⁰⁵ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2022, č. j. 8 A 106/2020-81, bod 41-44.

informací z jiných zdrojů než získaných od spotřebitele, bude připadat v úvahu zejména v případech, kdy poskytovatel má sám potřebné informace z vnitřních zdrojů, např. proto, že se jedná o banku, která spotřebiteli vede jeho platební účet, a z pohybů na tomto účtu může poskytovatel získat údaje o příjmech a výdajích spotřebitele. Cílem navrhované změny je umožnit poskytovateli vytvořit si komplexnější obrázek o situaci spotřebitele prostřednictvím širších zdrojů informací, což povede k lepší ochraně spotřebitele. Návrh není v rozporu se současnou úpravou ve směrnicích CCD a MCD a současně odpovídá požadavkům, které jsou na posuzování úvěruschopnosti kladeny v návrhu nové směrnice CCD II.”

100. Účastník řízení je přesvědčen, že novela musí být vykládána ve smyslu odůvodnění předloženého navrhovatelem.
101. Účastník řízení je přesvědčen, že na posuzování úvěruschopnosti se aplikuje princip proporcionality v tom smyslu, že rozsah požadovaných údajů měl odpovídat základním vlastnostem spotřebitelského úvěru, jako jsou jeho (i) povaha, (ii) délka, (iii) výše a (iv) rizikovost pro spotřebitele.
102. K tomuto účastník řízení zdůraznil, že poskytuje (i) neúčelové spotřebitelské úvěry nehypoteční (nikoli na bydlení), nezajištěné majetkem žadatele, (ii) se splatností do 36 měsíců (včetně), buď s týdenním nebo měsíčním splácením, (iii) v rozmezí od 3 000 Kč do 130 000 Kč, ve výši do 12 % ročního příjmu žadatele, přičemž průměrná výše úvěrů byla v případě kontrolovaného vzorku Produktu Provident ve výši 28 545 Kč, a (iv) se znalostí potřeb a možností klienta vedoucí ke snížení rizika dlouhodobého nesplácení.
103. Účastník řízení též znovu zdůraznil, že poskytnutí úvěru v rámci Produktu Provident je přitom navázáno na osobní jednání obchodního zástupce přímo v domácnosti zákazníka. Účastník řízení je přesvědčen o tom, že v porovnání s produkty jiných společností nabízejícími spotřebitelské úvěry je znalost účastníka ohledně poměrů zákazníka v průběhu splácení významně vyšší, a to včetně znalosti případně měnící se situace zákazníka v budoucnu (získané díky pravidelnému kontaktu obchodního zástupce se zákazníkem). Účastník řízení dále zdůraznil, že obchodní model účastníka je nastaven způsobem, aby nevydělával na neschopnosti dlužníků splácet (a souvisejících odprodejích nedobytných pohledávek) a neuspokojoval nesplacené pohledávky ze zajištění poskytnutého zákazníkem či z úroků.
104. K rizikovosti spotřebitele účastník řízení zdůraznil, že při posuzování důsledně zkoumá historii splácení zákazníka (v případě opakovaných úvěrů primárně z využití registrů NRKI a BRKI). Pokud profil zákazníka není znám (tj. nejedná se o opakovaný úvěr), účastník pracuje se sociálně demografickými charakteristikami zákazníka (jednotlivé modely), přičemž vychází z předpokladu obdobného chování zákazníků ve své skupině (zpravidla scóringový model, jehož výkonnost a predikční schopnosti jsou na čtvrtletní bázi pravidelně monitorovány a vyhodnocovány). Účastník řízení výslovně upozorňuje na skutečnost, že správní orgán si během kontroly předcházející tomuto přestupkovému řízení tento scóringový model vyžádal a nesdělil k němu žádnou výtku.
105. Účastník řízení je přesvědčen, že novela rovněž rozšířila možnosti získávání informací “z jakýchkoli relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů”. Dle odůvodnění předkladatele pak jinými zdroji (než od spotřebitele) je myšlena situace, kdy “poskytovatel má sám potřebné informace z vnitřních zdrojů”. Nepochybně toto kritérium pak musí naplnit opakované úvěry, kdy poskytovatel (účastník) má nejen pravidelné informace o platební morálce, ale v důsledku pravidelného kontaktu

spotřebitele a “jeho” obchodního zástupce má i povědomí o dalších důležitých událostech v životě spotřebitele.

106. Účastník řízení se tedy neztotožňuje s názorem správního orgánu, že po změně právní úpravy (resp. nabytím účinnosti novely) zůstala zachována “*obsahová totožnost zákonem stanovených povinností*”.

Stanovisko správního orgánu k argumentům účastníka řízení

• Neúplné zjištění skutkového stavu – role obchodních zástupců při posouzení úvěruschopnosti žadatele

107. Námitka účastníka řízení, že správní orgán nezjistil skutkový stav úplně, když v otázce pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti nezohlednil roli zapojení obchodních zástupců při poskytování produktu Provident, je účelová.
108. Správní orgán musí zdůraznit, že je povinností účastníka řízení, aby zavedl a udržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Pro hodnocení řádného zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti je irelevantní, zda pro posuzování úvěruschopnosti využívá nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů osoby v zaměstnaneckém poměru či obchodní zástupce (vázané zástupce)¹⁰⁶. Podstatná je naopak ta skutečnost, jaká konkrétní pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti účastník řízení zavedl a udržoval, jelikož se jednalo o jeho povinnost.
109. Správní orgán vzal na vědomí roli obchodních zástupců v procesu posuzování úvěruschopnosti, avšak ani tato skutečnost nic nezměnila na tom, že zavedená pravidla a postupy u produktu Půjčka Provident např.:
- neupravovaly uchování dokladů k ověření příjmů a jejich udržitelnosti ve všech úvěrových případech;
 - neupravovaly uchování dokladů k ověření výdajů;
 - při výpočtu parametru DISPO umožňovaly využívat výdajový model založený pouze na životním minimu a při posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí výpočtu parametru DSTI umožňovaly, aby nebyly výdaje zohledněny vůbec;
 - podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr, a zároveň umožňovaly nezohledňovat úvěry s jednorázovou splatností od jiných poskytovatelů zjištěné z úvěrových registrů NRKI/BRKI.
110. Tvrzení účastníka řízení, že obchodní zástupci ověřují informace v dokumentech při osobní návštěvě žadatele o úvěr, jen je neuchovávají, neodpovídá i s ohledem na zjištění uvedená dále realitě a správní orgán je tak má za účelová. Nejen ze zjištění správního orgánu při kontrole, ale i z veřejně dostupných zdrojů - viz např. na rozsudky Krajského soudu v Praze sp. zn. 28 Co 22/2023 ze dne 9. 3. 2023¹⁰⁷ a Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 15 Co 242/2022 ze dne 23. 1. 2023¹⁰⁸, totiž vyplynulo, že obchodní zástupci

¹⁰⁶ Pokud vázaný zástupce poruší povinnost ze ZSÚ, např. neposoudí řádně úvěruschopnost žadatele o úvěr před poskytnutím spotřebitelského úvěru, tak je přestupek přičitatelný účastníku řízení. Viz ustanovení § 35 ZSÚ.

¹⁰⁷

Viz https://www.nsoud.cz/JudikaturaVKS/judikatura_vks.nsf/WebSearch/7C7D5F1F5793FFEFC1258A29006030E0?openDocument.

¹⁰⁸

Viz https://www.nsoud.cz/JudikaturaVKS/judikatura_vks.nsf/WebSearch/00061EF89CC0D3FBC125899E00603BBE?openDocument.

účastníka řízení popsáním způsobem nepostupovali, a pokud vůbec informace ověřovali, tak jen některé, a to často jen částečně.

111. Správní orgán zdůrazňuje, že je na účastníku řízení, aby zavedl a udržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti takovým způsobem, aby byl schopen nejen dozorovému orgánu, ale i např. příslušnému soukromoprávnímu soudu, plnění zákonných povinností věrohodně doložit. Konkrétně ustanovení § 78 ZSÚ upravuje uchovávání dokumentů a záznamů mimo jiného i pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. I v případě, že by tedy účastník řízení zavedl a udržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti výše popsáním způsobem, tak pokud do nich nezakomponoval i povinnosti stanovené v ustanovení § 78 ZSÚ, nelze dojít k závěru, že by nastavil pravidla a postupy přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti, které by odpovídaly požadavku odborné péče.
112. V této věci správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024, kde jiný nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů argumentoval tím, že nahlížel do dokumentů předložených žadateli o úvěr, ale pouze neuchovával jejich kopie. Soud konkrétně k této námitce uvedl: „S požadavkem odborné péče souvisí i povinnost uchovávání těchto dokumentů (§ 78 odst. 1 ZSÚ), nadto výslovně konkretizovaná ve vztahu k dokumentům nebo záznamům týkajícím se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele [§ 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ]. Argumentace stěžovatelky, že neměla povinnost pořizovat si kopie dokumentů předložených spotřebiteli, do kterých údajně při posuzování úvěruschopnosti nahlížela, je proto lichá. Jak správně uvedl městský soud v bodě 36 napadeného rozsudku, plní-li stěžovatelka zákonem uloženou povinnost, musí být vůči dohledovému orgánu schopna její plnění náležitě prokázat. I dle judikatury Soudního dvora vnitrostátní pravidlo, dle kterého je poskytovatel úvěru v zásadě povinen doložit před soudem řádné splnění svých předmluvních povinností, zajišťuje účinný výkon práv přiznaných směrnicí CCD (rozsudek ve věci CA Consumer Finance, bod 28). Nadto je třeba dodat, že povinnost uchovávat dokumentaci týkající se posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů plyne kromě zákona i z relevantního soft law, na nějž stěžovatelka ve své argumentaci často odkazuje (viz bod 94 pokynů EBA a bod 2(f) dohledového benchmarku č. 1/2014).“
113. Správní orgán vzal na vědomí tvrzení účastníka řízení, že provádí pravidelné kontroly, ale vzhledem k tomu, že účastník řízení žádné podklady k provedeným kontrolám nedoložil, nemohl správní orgán ani posoudit co přesně a jakým způsobem účastník řízení kontroluje, jaké závěry z kontrol dovozuje, ani jestli, a pokud ano jak, s nimi následně pracuje při úpravě nastavení pravidel a postupů.
114. Pokud účastník řízení namítá, že porušení nebylo systémového charakteru, pak správní orgán zdůrazňuje, že zjistil, když ověřoval udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, že účastník řízení rezignoval na řádné zjišťování a ověřování výdajů žadatelů o spotřebitelský úvěr, což vedlo mimo jiné k tomu, že ve všech 53 úvěrových případech z kontrolního vzorku k produktu Půjčka Provident a ve všech 25 úvěrových případech z kontrolního vzorku k produktu Creditea řádně neověřil výdaje žadatelů o úvěr. V tomto konkrétním projednávaném případě, proto nelze dojít k závěru, že by neudržování řádných pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele nebylo systémové povahy.¹⁰⁹ Systémová pochybení

¹⁰⁹ K totožnému závěru systémového charakteru došel správní orgán např. i v případě Sp/2019/231/573, jehož rozhodnutí je uveřejněno na webových stránkách správního orgánu <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/pravomocna-rozhodnuti/pravomocna-rozhodnuti-cnb-v-rozenich-zahajenych-po-datu-1.1.2009/detail/?entityId=S->

v zavedených a udržovaných pravidlech a postupech pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele týkající se např. ověřování výdajů v kontrolovaném období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 neodhalily ani vnitřní kontrolní orgány účastníka řízení (např. Compliance).

115. Správní orgán na základě výše uvedeného nemá pochybnosti o správném a dostatečně zjištěném skutkovém stavu. Správní orgán má za jednoznačně prokázané, že účastník řízení nesplnil v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Účastníkem řízení namítané nezohlednění role obchodních zástupců v rámci procesu posuzování úvěruschopnosti, považuje správní orgán vzhledem ke konkrétním vytýkaným nedostatkům za irelevantní, neboť účastník řízení ji není schopen prokázat.

- **Obchodní model účastníka řízení**

116. Správní orgán považuje námitky týkající se povahy obchodního modelu účastníka řízení ve vztahu k plnění povinnosti podle ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) ZSÚ za nedůvodné. Jak správní orgán uvedl výše s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024, pokud účastník řízení zavedl a udržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti v rozporu s ustanovením § 78 ZSÚ, tak nelze dojít k závěru, že by nastavil pravidla a postupy přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti, které by odpovídaly požadavku odborné péče. Správní orgán opět zdůrazňuje, že je na účastníku řízení, aby zavedl a udržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti takovým způsobem, aby byl schopen dozorovému orgánu plnění své povinnosti věrohodně doložit.
117. Další vysvětlení účastníka řízení týkající se toho, že obchodní model není založen na zisku z prodlení spotřebitelů a souvisejících smluvních pokutách, souvisí s posouzením povahy činnosti účastníka řízení, a proto správní orgán toto vysvětlení vypořádal v části rozhodnutí týkající se Sankce.

- **Aplikace zásady přiměřenosti při zjišťování údajů pro posouzení úvěruschopnosti žadatele a relevantních judikaturních závěrů**

118. V rámci nesplnění požadavku na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele u produktu Půjčka Provident a Creditea účastník řízení účelově zaměňuje požadavek přiměřenosti se spolehlivostí informací. Jak správní orgán uvedl výše, tak účastník řízení byl povinen zavést a udržovat pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti takovým způsobem, aby byl schopen dozorovému orgánu plnění své povinnosti věrohodně doložit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024).
119. Požadavek přiměřenosti spočívá v zohlednění povahy činnosti a typu poskytovaného úvěru. V případě účastníka řízení a jím poskytovaných typů spotřebitelských úvěrů by tak nebylo přiměřené požadovat, aby účastník řízení zavedl a udržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti jako poskytovatel např. hypotečních úvěrů. Čili např. požadovat, aby zkoumal příjmy a výdaje žadatele o úvěr za posledních 12 měsíců, tak jak to bývá obvyklé u poskytovatelů hypotečních úvěrů. Je tedy logické,

[Sp-2019/00231/CNB/573&backUrl=/cs/dohled-financi-trh/vykon-dohledu/pravomocna-rozhodnuti/pravomocna-rozhodnuti-cnb-v-rizenich-zahajenych-po-datu-1.1.2009/?susr_partners=*TGI**@](https://sp-2019/00231/CNB/573&backUrl=/cs/dohled-financi-trh/vykon-dohledu/pravomocna-rozhodnuti/pravomocna-rozhodnuti-cnb-v-rizenich-zahajenych-po-datu-1.1.2009/?susr_partners=*TGI**@), když žaloba proti tomuto rozhodnutí byla rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 18 A 11/2023– 81 ze dne 8. 4. 2024 zamítnuta, a když následně byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024 zamítnuta i kasační stížnost.

že dostatečnost ověřovaných informací bude nižší a bude se tak lišit podle okolností. Na tomto závěru správního orgánu týkajícího se přiměřenosti, nemění nic ani odkaz účastníka řízení na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 238/2019 a ani rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 65 ICm 1178/2021 ze dne 22. 6. 2021, jelikož soudy došly k obdobným závěrům. A sice, že by mělo být přihlíženo k výši úvěru, a při neobvykle vyšším úvěru by měly být parametry na posuzování úvěruschopnosti přísnější. Nic na těchto závěrech nemění ani odkaz účastníka řízení na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020, kde soud sice v jednom konkrétním soukromoprávním sporu připustil nedoložení příjmu vzhledem ke skutečnosti, že povinná nerozporovala svou solventnost. Soud v usnesení konkrétně uvedl: „*Netvrdí, že oprávněné poskytla nepravdivé, neúplné či nedostačující údaje o svých osobních a majetkových poměrech. Netvrdí, že by oprávněná pochybila, když úvěruschopnost povinné vyhodnotila kladně. Není tedy sporu o tom, že povinná v době poskytnutí úvěru disponovala dostatečnými prostředky k pravidelné a řádné úhradě poskytnuté zápůjčky.*“ Nutno zdůraznit, že v tomto případě se jedná o ojedinělý závěr Nejvyššího soudu po zohlednění specifických okolností jednoho konkrétního soukromoprávního sporu.¹¹⁰

¹¹⁰ Srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, kde soud uvedl: „*Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích.*“

Nebo rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1017/2024 – 146 ze dne 28. 5. 2024, kde soud uvedl: „*Neobstojí úvaha odvolacího soudu, že předchůdkyně žalobkyně - banka řádně posoudila úvěruschopnost žalovaného, vycházela-li pouze ze souhrnných či dílčích údajů o příjmech, o nákladech a o výdajích osob žijících ve společné domácnosti uvedených žadatelem o úvěr v žádosti, aniž tyto údaje jakkoliv ověřovala. Bez ověřených údajů o příjmech a o skutečných nákladech žadatele a o výdajích (všech) osob žijících s ním ve společné domácnosti (včetně doložení jejich výše) lze těžko učinit komplexní úsudek o celkových poměrech žadatele a posoudit jeho schopnost splácet. Bez významu je zjištění, že poskytovatel úvěru využil interní a externí datové zdroje a statistický model, že „vzal do úvahy“ (ovšem pouze dílčí a neověřené) údaje uvedené žalovaným v žádosti o úvěr, výši splátek konsolidovaných úvěrů a že počítal i s výdaji na domácnost a na živobytí vypočtenými podle ekonomického modelu. Závěr odvolacího soudu v nyní projednávané věci, že žalobkyně řádně posoudila úvěruschopnost žalovaného, není souladný s tím, co je výše uvedeno. Dovedil-li odvolací soud, že se právní předchůdkyně žalobkyně dostatečně zabývala úvěruschopností žalovaného, pokud doložil protokol o jejím ověření, z něhož je zřejmé, jak a na podkladě čeho při tomto ověřování postupovala, pak takový závěr nemá žádný podklad ve skutkových zjištěních. **To, že banka využila interní a externí datové zdroje statistického modelu, ale zároveň vzala do úvahy údaje uvedené žalovaným v žádosti o úvěr (výše příjmu, nájemní bydlení, počet osob v domácnosti...), výši splátek konsolidovaných úvěrů a počítala i s konkrétními výdaji na domácnost a na živobytí vypočtenými dle ekonomického modelu, není dostatečným ověřením úvěruschopnosti žalovaného.**“*

Nebo náleze Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019, kde soud uvedl: „*Nedostatečné zjištění poměrů dlužníka má i veřejnoprávní souvislosti. Nejvyšší správní soud posuzoval kasační stížnost obchodní společnosti [srov. jeho rozsudek z 1. 4. 2015 č. j. 1 As 30/2015-39] poskytující spotřebitelské úvěry a při výkladu § 9 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, účinného do 30. 11. 2016 (když obsahově obdobná úprava je zakotvena i v § 86 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, tedy pro účely tohoto výkladu lze vycházet z toho, že se právní úprava nezměnila) dovedl, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, že poskytovatel nespolehlá na údaje o schopnosti splácet úvěr tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit). Pokud takto poskytovatel úvěru nepostupuje, dopouští se správního deliktu, za což mu může podle Nejvyššího správního soudu Česká obchodní inspekce v souladu se zákonem uložit pokutu. Výklad přijatý Nejvyšším správním soudem přitom konvenuje interpretaci zaujaté Soudním dvorem Evropské unie (dále jen "Soudní dvůr") v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 (CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další). V citovaném rozsudku Soudní dvůr vyložil čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen "směrnice"), a bod 26 její preambule tak, že poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní břemeno - v orig. "the burden of proving") posoudit úvěruschopnost dlužníka (spotřebitele) na základě dostatečných informací (na informace podané jen spotřebitelem může poskytovatel úvěru spoléhat jen tehdy, jsou-li dostatečné a podložené doklady); tím má být podle Soudního dvora zabráněno, aby věřitelé neposkytovali úvěry nezodpovědně. Informace o spotřebiteli by si věřitelé měli ověřovat i za trvání obchodního vztahu. V rozsudku ze dne 21. 4. 2016 ve věci C-377/14 (Ernst Georg Radlinger a Helena Radlingerová v. FINWAY a. s.) se k předběžné otázce Krajského soudu v Praze Soudní dvůr vyjádřil tak, že i v rámci insolvenčního řízení musí insolvenční soud zohlednit porušení ustanovení zakotvených ve směrnici majících chránit spotřebitele, a to tak, aby spotřebiteli poskytl účinnou ochranu.“*

Ve správní soudnictví potom rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024, kde soud uvedl: „*Věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními. Informaci o výši příjmu spotřebitele může věřitel ověřit zejména doklady vydanými spotřebiteli*

Na tomto závěru nemění nic ani odkaz účastníka řízení na usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3000/19-2 ze dne 27. 10. 2020, kterým se Ústavní soud odmítl zabývat ústavní stížností, s tím že ústavní stížnost musí být formulována k přezkumu rozhodnutí z hlediska dodržení ústavněprávních principů, přičemž námitky, které jsou svou podstatou pouhým pokračováním polemiky s rozhodnutími obecných soudů z pohledu podústavního práva, nemohou být důvodem pro kasační zásah Ústavního soudu.

120. Rozdíl mezi dostatečností informací a jejich spolehlivostí řešil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 6 As 8/2023 - 61 ze dne 31. 1. 2024, který zrušil rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 106/2020-81 ze dne 14. 12. 2022, na který odkazuje účastník řízení v závěru této části vyjádření. Soud konkrétně uvedl: „Žalobkyně ve své argumentaci akcentuje požadavky přiměřenosti, nezbytnosti a dostatečnosti informací poskytnutých spotřebitelem. Zákon o spotřebitelském úvěru však v § 86 odst. 1 vyžaduje též spolehlivost informací a předpokládá, že splněny budou všechny kvality informací v ustanovení uvedené. Městský soud na argumentaci žalobkyně přistoupil a v podstatě ztotožnil požadavek dostatečnosti a spolehlivosti informací poskytnutých spotřebitelem, když uvedl, že „nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady, jsou-li však podložena dalšími okolnostmi (předchozí splácení úvěrů, bezdlužnost, nízká výše úvěru), nutno je kvalifikovat jako dostatečná a spolehlivá“ (bod 42 rozsudku městského soudu). Nejvyšší správní soud souhlasí, že dostatečnost informací se může lišit podle okolností. Nelze však zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Zákon poskytovateli úvěru sice dává prostor pro určitou samostatnou úvahu, tato úvaha je však omezena jednak požadovanou kvalitou informací, jednak požadavkem odborné péče poskytovatele. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé.“ K obdobným závěrům došel i Městský soud v Praze např. v rozsudcích sp. zn. 14 A 107/2023 – 46 ze dne 16. 10. 2023 a sp. zn. 8 A 90/2023 – 59 ze dne 27. 3. 2024.
121. Správní orgán souhlasí s účastníkem řízení, že rozsudek SDEU ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 CA Consumer Finance proti Ingrid Bakkaus a další uvádí, že poskytovatel úvěru může zohlednit případné dříve získané znalosti o finanční situaci zájemce o úvěr¹¹¹. Takové informacemi disponují zejména úvěrové instituce, které udržují se spotřebiteli dlouhodobý obchodní vztah (např. banky v podobě poskytování služby bankovního účtu spotřebiteli), čili disponují informacemi o majetkových poměrech spotřebitele (doložitelnými informacemi, nikoliv pouze tvrzenými – např.

třetí stranou, které budou objektivně a věrohodně vypovídat o spotřebitelově schopnosti dostát svým závazkům ze smlouvy o úvěru. Pokud by i v případě doložení těchto dokladů přetrvávaly pochybnosti o bonitě dlužníka, bylo by možné jeho situaci ověřit nahlédnutím do databázi umožňujících posouzení úvěruschopnosti spotřebitele (rozsudek NSS č. j. 1 As 30/2015-39, body 27 a 29).“

Nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 8/2023 – 57 ze dne 31. 1. 2024, kde soud uvedl: „Nejvyšší správní soud souhlasí, že dostatečnost informací se může lišit podle okolností. Nelze však zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Zákon poskytovateli úvěru sice dává prostor pro určitou samostatnou úvahu, tato úvaha je však omezena jednak požadovanou kvalitou informací, jednak požadavkem odborné péče poskytovatele. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé.“

Nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 62/2021 – 57 ze dne 7. 3. 2023, kde soud uvedl: „To, že je součástí požadavku odborné péče při posuzování schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr i doložení spotřebitelem tvrzených údajů, vyplývá i z rozsudku Soudního dvora Evropské Unie ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13, CA Consumer Finance v. Ingrid Bakkaus a další. Soudní dvůr zde konstatoval, že „(...) pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady“ (důraz přidán soudem). Za takové doklady přitom nelze považovat obecná statistická či historická data, s nimiž pracuje stěžovatel při vlastní úvaze o úvěruschopnosti klienta. V té chvíli totiž již zkoumá data, která nebyla podložena doklady o konkrétní individuální situaci zájemce o úvěr.“

¹¹¹ „...Toto posouzení lze provést s pomocí dokladů o finanční situaci spotřebitele, ale nelze vyloučit možnost, aby poskytovatel úvěru zohlednil případné dříve získané znalosti o finanční situaci zájemce o úvěr. Avšak pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady.“

prostřednictvím aktuálních výpisů z bankovního účtu). Nicméně v případě účastníka řízení jako neúvěrové instituce, který nepřijímá od spotřebitelů vklady nebo jiné splatné peněžní prostředky, nevede jim účty, ale pouze poskytuje spotřebitelské úvěry, nelze hovořit o tom, že udržuje s klienty dlouhodobý obchodní vztah, na jehož základě by měl dostatečné informace o jejich finanční situaci.

122. Aby bylo při posuzování úvěruschopnosti dosaženo sledovaného cíle, kterým je ochránit spotřebitele před předlužením, tak nelze bez dalšího akceptovat informace o finanční situaci zájemce o úvěr získané pouze z předchozí žádosti o spotřebitelský úvěr, které již nemusí odpovídat skutečnosti. Je totiž nesporné, že v závislosti na běhu času vypovídající hodnota získaných znalostí o finanční situaci zájemce o úvěr, které byly získány na základě posouzení úvěruschopnosti u předchozí žádosti, klesá. Z tohoto důvodu není proto v souladu s odbornou péčí, když se přesto poskytovatel spotřebitelského úvěru po uplynutí delší doby spolehne při posuzování úvěruschopnosti pouze na dříve získané znalosti o finanční situaci zájemce o úvěr.
123. Pokud jde o účastníkem řízení citované rozsudky civilních soudů z diplomové práce [REDAKCE], kterých se účastník řízení dovolává, v souvislosti s využitím životního minima v případě posuzování úvěruschopnosti, pak správní orgán konstatuje, že účastník řízení nepostupoval ani v rozsudcích minimalisticky nastíněným způsobem. Neb v konkrétním projednávaném soukromoprávním sporu se soud přiklonil k tomu, že je možné akceptovat pro běžné životní výdaje (jídlo, hygienické potřeby) uvedení částky životního minima, s tím že však musí být zohledněny i další výdaje – na bydlení, oblečení, volný čas, dopravu do zaměstnání, koníčky atd., v dalším projednávaném soukromoprávním sporu soud uvedl, že by se k částce životního minima měla připočítat určitá rezerva¹¹². Účastník řízení však nic takového zavedeno neměl. Jeho pravidla a postupy umožňovaly v případě výpočtu parametru DISPO využívat výdajový model založený pouze na životním minimu, přičemž nejenže nepřipočítal žádnou rezervu k životnímu minimu, ale naproti tomu dokonce za každou další vyživovanou osobu umožnil zohledňovat pouze ½ životního minima pro jednotlivce. Při posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí výpočtu parametru DSTI zavedená pravidla a postupy dokonce umožňovaly, aby nebyly výdaje zohledněny vůbec.
124. Pokud jde o výdajový model založený pouze na životním minimu bez dalšího, odkazuje správní orgán na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 ze dne 13. 8. 2024, kde soud uvedl: „*Nejvyšší správní soud se s argumentací správních orgánů ztotožňuje. Částka životního minima, jež představuje státem uznanou minimální hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, nutně nereflexuje konkrétní částku, kterou k zajištění svých individuálních základních životních potřeb musí vynaložit potenciální žadatel o úvěr. Nepokrývá zejména výdaje na bydlení, které ji mnohdy několikanásobně převyšují. Rovněž nereflexuje další nutné výdaje, jako například srážky ze mzdy, náklady vyvolané zdravotním stavem, či výživné. Z tohoto důvodu je třeba bezvýhradně trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele. V tomto ohledu kasační soud nerozumí tvrzení stěžovatelky, že toliko z částky životního minima lze vycházet v případech, kdy neexistují důvodné pochybnosti o schopnosti klienta splácet poskytnuté úvěry. Na jednu stranu ona „neexistence důvodných pochybností“ jednak musí vycházet již z určité formy posouzení úvěruschopnosti. Na straně druhé je jen stěží představitelné, že by spotřebitelé, kteří jsou schopni své úvěry splácet, byli právě těmi,*

¹¹² Viz rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích sp. zn. 27 CO 11/2022-116 ze dne 23. 3. 2022 a Městského soudu v Praze sp. zn. 206 ICm 3015/2021-44 ze dne 30. 12. 2022.

jejichž výdaje se rovnají částce životního minima. “

125. Jako účelové správní orgán shledává i poukázání účastníka řízení na to, že by mělo být posuzování úvěruschopnosti prováděno v přiměřeném rozsahu s maximálním respektem k ochraně osobních údajů spotřebitele¹¹³. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení není schopen plnění povinností při posuzování úvěruschopnosti doložit a pouze účelově tvrdí, že doklady ověřil obchodní zástupce, je jen těžko možné hodnotit ať již přiměřenost rozsahu požadovaných údajů, tak respekt k ochraně osobních údajů spotřebitele. Plnění povinnosti podle ustanovení § 86 ZSÚ není v rozporu s právem na ochranu osobních údajů¹¹⁴, a proto jeho neplnění nelze odůvodňovat principy na ochranu osobních údajů.¹¹⁵ Účelové je též poukazování účastníka řízení na to, že rovnováha mezi oběma požadavky (spolehlivost a dostatečnost na straně jedné, přiměřenost a nezbytnost na straně druhé) musí v konkrétním případě hledat poskytovatel úvěru v závislosti na existenci důvodných pochybností o spotřebitelově schopnosti úvěr splácet, když účastník řízení namísto hledání rovnováhy mezi oběma požadavky rovnou na požadavek spolehlivosti (doložitelného ověření) rezignoval.¹¹⁶
126. Na základě výše uvedeného správní orgán považuje výhrady účastníka řízení proti kvalifikaci provedené správním orgánem, dle kterého účastník řízení řádně nezjišťoval / neověřoval výdaje a závazky žadatelů, za nedůvodné. Správní orgán se neztotožnil s účastníkem řízení v tom, že mu lze maximálně vytknout pochybení v povinnosti uchovávat doklady k ověření příjmů a výdajů v některých úvěrových případech, když neuchovával doklady k ověření příjmů ve specifikovaných případech (např. při poskytnutí úvěru ve výši pod 50 tis. Kč) a výdajů umožňovala účastníkem řízení zavedená a udržovaná pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti. Z výše uvedeného je naopak zřejmé, že správní orgán nekladal žádné nepřiměřené požadavky na účastníka řízení týkající se zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti, když požadoval, aby účastník řízení dodržoval již roky obecně známé elementární požadavky¹¹⁷ na posuzování úvěruschopnosti týkající se řádného zjišťování

¹¹³ Viz odkaz na usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 17. 10. 2017 sp. zn. 17 VSOL 127/2017, na které účastník řízení poukázal, stanoví, že by se údaje nezbytné pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele měly získávat i z jiných zdrojů, případně též že by měla být tvrzení spotřebitele prověřována v rozsahu nezbytném pro splnění této povinnosti při maximálním respektování spotřebitelových práv na ochranu jeho osobních údajů.

¹¹⁴ Srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 8/2023 ze dne 31. 1. 2024 v bodě 54.

¹¹⁵ Viz např. rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 18 A 11/2023- 81 ze dne 8. 4. 2024, kde soud uvedl: „Citovaný rozsudek šestého senátu NSS se zároveň vyjádřil (bod 54) i ke vztahu požadavků na obstarávání si údajů a podkladů od spotřebitelů a ochrany jejich osobních údajů. Potvrdil, že na dřívějších závěrech o přijatelnosti požadavků na získání údajů za účelem posouzení úvěruschopnosti (např. rozsudek SDEU C-449/13, CA Consumer Finance proti Ingrid Bakkaus a další) se nic nemění ani přijetím Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). V podobném duchu se přitom s touto otázkou vypořádala v nyníjší věci i žalovaná (bod 32 napadeného rozhodnutí), s jejímiž závěry se soud (mimo korekci označení rozsudku SDEU č. C-679/18, namísto C-6779/18) ztotožňuje. Je zřejmé, že i podle úpravy ochrany osobních údajů je poskytovatel oprávněn požadovat údaje v nezbytném rozsahu, zcela jednoznačně tak může dostát své povinnosti posoudit úvěruschopnost žadatele. Potom je proporcionalita požadavků nezbytného rozsahu logicky dána (nezbytný rozsah bude proporcionalní, když vlastní pojem nezbytnosti předpokládá přiměřenost požadavků). Za situace, kdy podle žalované žalobkyně úvěruschopnost neposoudila z důvodu, že vycházela mimo jiné z nepodložených tvrzení spotřebitelů, soud nerozumí tomu, jakým způsobem mohla v tomto směru dále hodnotit proporcionalitu požadavků.“

¹¹⁶ Viz např. zavedená pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti, která umožňovala ve specifikovaných případech (např. při poskytnutí úvěru ve výši pod 50 tis. Kč) neuchovávat kopie dokumentů, na základě kterých byl vázaným zástupcem účastníka řízení ověřen příjem žadatele o úvěr, nebo v případě výpočtu parametru DISPO umožňoval využívat výdajový model založený pouze na životním minimu, aniž by zjišťoval a ověřoval výdaje na bydlení atd.

¹¹⁷ Srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015 – 39 ze dne 1. 4. 2015, kde soud uvedl: „Součástí odborné péče poskytovatele úvěru dle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.).“

a ověřování příjmů a výdajů žadatelů o úvěr včetně uchovávání dokladů.¹¹⁸

- **Novela ustanovení § 86 ZSÚ (účinná od 1. 1. 2024)**

127. Správní orgán považuje námitky účastníka řízení v této části za nedůvodné a zcela účelové.
128. Správní orgán se neztotožňuje s účastníkem řízení v tom, že po novele nezůstala zachována obsahová totožnost zákonem stanovených povinností týkající se posuzování úvěruschopnosti. Novela ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ pouze upřesnila dříve užívaný pojem „z jiných zdrojů“ na pojem „získaných z relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů“. Již před novelou ZSÚ správní orgán připouštěl pro účely posuzování úvěruschopnosti využití automatizovaných modelů a/nebo jiných vnitřních nebo vnějších zdrojů informací, když kladl zejména důraz na kvalitu a spolehlivost informací.¹¹⁹ Že novela ZSÚ nezpůsobila a ani nemohla zapříčinit žádné změny týkající se posuzování úvěruschopnosti dokládá i způsob její implementace z práva EU. Povinnost řádně posoudit úvěruschopnost má být do vnitrostátních právních předpisů implementována na základě úplné harmonizace, a to čl. 8 směrnice 2008/48/ES o smlouvách o spotřebitelském úvěru ze dne 23. 8. 2008 (dále jen „směrnice CCD“). Ze způsobu implementace tedy vyplývá, že se nesmí zavádět vnitrostátní pravidla, která se od pravidel obsažených ve směrnici odchylují, a to ani ve prospěch spotřebitele.¹²⁰
129. Upřesnění povinnosti posuzovat úvěruschopnosti novelou ZSÚ reflektovalo pouze

¹¹⁸ Že by kladl správní orgán na účastníka řízení nepřiměřené požadavky týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů, nevyplyvá ani z judikatury soukromoprávních soudů, která se přímo týká sporů z účastníkem řízení uzavřených úvěrových smluv. V těchto veřejně dostupných rozsudcích soudy v konkrétních věcech účastníku řízení vyčítají při posuzování úvěruschopnosti totožná pochybení týkající se výdajů a závazků, která zjistil správní orgán v rámci provedené kontroly. Viz např. rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 28 Co 22/2023 ze dne 9. 3. 2023, kde soud uvedl: „V nyní projednávané věci se nejedná o zanedbatelnou částku, nelze totiž přehlédnout, že ač byla žalovanému na základě smlouvy poskytnuta částka 14 000 Kč, žalovaný se zavázal vrátit předchůdkyni žalobkyně tuto částku společně s úrokem a poplatky ve výši 12 283 Kč, celkem tedy 26 283 Kč. Údaje týkající se výdajů žalovaného nebyly nijak doloženy. Nicméně je třeba uvést, že i když se jedná o spotřebitelský úvěr s nižší výší poskytnuté jistiny, nemá to na povinnost zkoumat úvěruschopnost žadatele vliv, neboť i nižší závazky či jejich kumulace spojená s přísnými podmínkami jeho zajištění či utvrzení může mít obdobné následky jako poskytnutí vyššího úvěru. Podstata zkoumání úvěruschopnosti spočívá v porovnání příjmů a výdajů žadatele, včetně posouzení jeho celkových majetkových poměrů. Pouhé zjištění uspokojivých výdělkových poměrů žadatele, při absenci šetření výdajové stránky, není dostačující pro řádné posouzení úvěruschopnosti žadatele. Nelze rezignovat na tuto povinnost zkoumáním pouze statistických údajů a sofistikováním modelů, neboť takový přístup by nezabránil poskytování úvěrů osobám, které dosahují vyšších příjmů, ale celkové majetkové poměry, zejména výše jejich dluhů či pravidelných výdajů, již neumožňují přijetí dalšího závazku.“ Nebo rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 15 Co 242/2022 ze dne 23. 1. 2023, kde soud uvedl: „Současné nebylo zjišťováno ani to, jaké náklady žalované vznikají v souvislosti s náklady na obstarání základních životních potřeb, které by bylo možno ověřit například předložením výpisu z jejího bankovního účtu. K posouzení statistických či ekonomických modelů, pokud jde o výdaje spotřebitele, odvolací soud dodává, že posouzení úvěruschopnosti předpokládá individuální posouzení jak příjmů, tak výdajů žadatele o zápůjčku a úvěr a tuto vysoce kvalifikovanou činnost není možno obcházet používáním statistických údajů v rámci prověřování interního scoringu žadatele o úvěr. Nepochybně údaje o životním minimu či jiné údaje, například statistické, nic nevypovídají o tom, jaké výdaje má žadatel na bydlení a zajištění základních životních potřeb a dále jaké konkrétní výdaje má na splácení dalších úvěrů či půjček a jiných závazků (pojištění apod.)... Pokud je pravdou, že předchůdkyně žalobkyně lustrovala žalovanou v registrech NRKI a BRKI před uzavřením smlouvy, jak žalobkyně tvrdí, pak jí muselo být zřejmé, že splátkové zatížení žalované jinými předchozími nesplacenými úvěry je ve výši 2 124 Kč a nikoliv ve výši uváděné v zákaznické kartě (tedy ve výši 1 050 Kč). Skutečné úvěrové zatížení žalované tak bylo ve výši dvojnásobku zatížení, s nímž počítala předchůdkyně žalobkyně v době uzavření předmětné smlouvy o zápůjčce. Odvolací soud tedy shrnuje, že právní předchůdkyně žalobkyně evidentně nezkoumala schopnost žalované splácet zápůjčku s odbornou péčí, neboť nijak neprověřovala výdaje žalované a rovněž počítal pouze s polovinou úvěrového zatížení žalované existujícího v době uzavření předmětné smlouvy o zápůjčce.“

¹¹⁹ Viz např. rozhodnutí České národní banky č. j. 2022/132232/570 ze dne 12. 12. 2022, č. j. 2023/155575/650 ze dne 8. 12. 2023 nebo č. j. 2024/49975/650 ze dne 25. 4. 2024.

¹²⁰ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 ze dne 13. 8. 2024, kde soud uvedl: „Nejvyšší správní soud dále se stěžovatelkou souhlasí, že čl. 8 směrnice CCD představuje úplnou harmonizaci, a členské státy nesmí zavádět vnitrostátní pravidla, která se od pravidel obsažených ve směrnici odchylují, a to ani ve prospěch spotřebitele. Stejně tak není sporu o tom, že orgány veřejné moci jsou povinny vykládat § 86 ZSÚ v souladu se zněním a účelem směrnice CCD.“

dosavadní judikaturu SDEU. Např. SDEU v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 CA Consumer Finance proti Ingrid Bakkaus a další připustil, že lze využít při posuzování úvěruschopnosti i jiné zdroje, než pouze na základě ověřených informací získaných od spotřebitele. A to zejména s ohledem na to, že není vyloučeno, že poskytovatel spotřebitelského úvěru zná z dosavadního obchodního vztahu finanční situaci žadatele o úvěr. Tato skutečnost přímo vyplývá i z účastníkem citovaného pozměňovacího návrhu, kde zákonodárce kromě účelově účastníkem řízení potvrzených pasáží uvedl: „Použití informací z jiných zdrojů než získaných od spotřebitele bude připadat v úvahu zejména v případech, kdy poskytovatel má sám potřebné informace z vnitřních zdrojů, např. proto, že se jedná o banku, která spotřebiteli vede jeho platební účet, a z pohybů na tomto účtu může poskytovatel získat údaje o příjmech a výdajích spotřebitele.“

130. Avšak v tomto konkrétním případě je nutné poukázat na to, že účastník řízení není bankou a nedisponuje např. aktuálními výpisy z bankovního účtu, ze kterých by mohl získat aktuální údaje o příjmech i výdajích ke dni podání žádosti o úvěr ze strany žadatele o úvěr. Posuzování úvěruschopnosti pouze na základě sdělených informací od žadatele o úvěr a jejich ověření na základě historických dat (na základě podkladů, které účastník řízení získal v minulosti v souvislosti s předchozím poskytnutým spotřebitelským úvěrem) je nedostatečné.¹²¹ Nic na tom nemění ani účastníkem řízení opakovaně zdůrazňována role obchodních zástupců, když z doložených podkladů ke konkrétním úvěrovým případům z kontrolního vzorku k produktu Půjčka Provident není vůbec zřejmé, jakým způsobem a zda vůbec tyto obchodní zástupci hodnotili aktuální finanční situaci žadatele o úvěr v rámci uskutečněné návštěvy (vyplněná Zákaznická karta neprokazuje, zda informace v ní vyplněné byly řádně ověřené, a nebo byly pouze vyplněny na základě sdělení žadatele o úvěr).
131. Správní orgán souhlasí s účastníkem řízení, že je potřeba aplikovat princip proporcionality a přihlídnout zejména k povaze poskytovaného spotřebitelského úvěru, době splacení, rizikovosti spotřebitele atd. Avšak správní orgán upozorňuje, že ani při poskytování relativně nízkého spotřebitelského úvěru nelze rezignovat na porovnání příjmů a výdajů konkrétního žadatele o úvěr. Účastník řízení opakovaně zaměňuje pojmy jako dostatečnost informací a jejich spolehlivost.¹²²
132. Správní orgán je toho názoru, že účastníkem řízení nastíněný výklad novely ZSÚ je zcela v rozporu s cílem směrnice CCD, která byla implementována do ZSÚ na základě úplné harmonizace. Správní orgán zdůrazňuje, že tak jak uvedl SDEU v rozsudku ze dne 24. 10. 2024 ve věci C-339/23 Horyzont Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty proti LC cílem povinnosti řádně posoudit úvěruschopnost ve smyslu čl. 8 odst. 1 CCD je ochránit spotřebitele před riziky nadměrného zadlužení a platební neschopnosti, a proto je nezbytné i vnitrostátní právní úpravu vykládat takovým způsobem, aby tohoto cíle bylo dosaženo.

Závěry ze zjištění a právní kvalifikace ke spáchání přestupku

a) Závěry ze zjištění k produktu Půjčka Provident:

¹²¹ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 8/2023 - 57 ze dne 31. 1. 2024, kde soud, přestože v tomto případě byly poskytnuty úvěry v minulosti, uvedl: „Nejvyšší správní soud souhlasí, že dostatečnost informací se může lišit podle okolností. Nelze však zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Zákon poskytovateli úvěru sice dává prostor pro určitou samostatnou úvahu, tato úvaha je však omezena jednak požadovanou kvalitou informací, jednak požadavkem odborné péče poskytovatele. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé.“

¹²² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 8/2023 - 57 ze dne 31. 1. 2024.

133. Správní orgán nepovažuje za dostatečná pravidla zavedená k posuzování úvěruschopnosti spotřebitele v oblasti příjmů. A to z důvodu, že v Pravidlech a postupech posuzování úvěruschopnosti a ve Vnitřním předpise akceptace byla v kontrolovaném období zavedená taková pravidla, která umožňovala ve specifikovaných případech (např. při poskytnutí úvěru ve výši pod 50 tis. Kč) neuchovávat kopie dokumentů, na základě kterých byl vázaným zástupcem účastníka řízení ověřen příjem žadatele o úvěr. Správní orgán je toho názoru, že při tomto postupu si lze těžko představit ze strany účastníka řízení funkční a účinnou kontrolu činnosti vázaných zástupců při ověřování příjmů žadatelů o úvěr. Mimo jiného jsou taková zavedená a udržovaná pravidla v rozporu s ustanovením § 78 odst. 1 ZSÚ, neboť účastník řízení je povinen pořizovat dokumenty nebo jiné záznamy v takovém rozsahu, který byl nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností stanovených ZSÚ. Podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ je povinen uchovávat zejména dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
134. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedl a udržoval postupy a pravidla v oblasti příjmů, která umožňovala neuchovávat ve specifikovaných případech v kapitole 3.5.2 Odpovědná zpráva přílohy č. 5 Pravidel a postupů posuzování úvěruschopnosti a v kapitole 3.1 Dokládání kopií dokumentů Žadatele ve Vnitřním předpise akceptace příjmů kopie dokladů, na základě kterých byl vázaný zástupce povinen ověřit příjem žadatele o úvěr.¹²³
135. Dále účastník řízení v Pravidlech a postupech posuzování úvěruschopnosti a ve Vnitřním předpisu akceptace příjmů nezavedl a neudržoval pravidla a postupy, kterými by ověřoval v kontrolovaném období udržitelnost příjmu u žadatelů, kterým akceptoval příjem z dohody o provedení práce nebo z podpory z nezaměstnanosti.
136. U příjmu z dohody o provedení práce akceptoval příjmy doložené dohodou o provedení práce a výplatními páskami za poslední 2 měsíce. Podle ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném do 30. 9. 2023 nicméně platilo, že žadatel na dohodu o provedení práce nemohl odpracovat více než 300 hodin v kalendářním roce. Nejedná se tedy z podstaty věci o stálý příjem, ale o příjem vedlejší a účastník řízení z požadovaných dokumentů ani nemohl žádným způsobem ověřit, zda žadatel o úvěr již limit 300 hodin neodpracoval, a tudíž ve zbývajícím období určitého kalendářního roku by mu z dohody o provedení práce neplynul již žádný příjem. Přestože příjem z dohody o provedení práce má zákonem stanovené omezení, tak účastník řízení v Pravidlech a postupech posuzování úvěruschopnosti a ve Vnitřním předpise akceptace příjmů nestanovil žádná pravidla a postupy pro vyhodnocení předpokladů udržitelnosti takového příjmu po sjednanou dobu trvání smluvního vztahu.
137. K akceptaci příjmů v podobě podpory v nezaměstnanosti správní orgán odkazuje na ustanovení § 43 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 31. 3. 2022, podle něhož podpůrčí doba uchazeče o zaměstnání činila do 50 let věku 5 měsíců, nad 50 do 55 let věku 8 měsíců a nad 55 let věku 11 měsíců. Přestože příjem z podpory v nezaměstnanosti má zákonem omezené trvání, tak účastník řízení v Pravidlech a postupech posuzování úvěruschopnosti a ve Vnitřním předpise akceptace příjmů nestanovil žádná pravidla a postupy pro vyhodnocení předpokladů udržitelnosti

¹²³ Správní orgán pro úplnost dodává, že účastník řízení neuchoval žádný doklad, kterým byl ověřen příjem žadatele o úvěr, ve 38 úvěrových případech ze vzorku týkajících se produktu Půjčka Provident. Viz odst. 162. tohoto rozhodnutí.

takového příjmu po sjednanou dobu trvání smluvního vztahu.

138. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když nezavedl a neudržoval postupy a pravidla pro ověření předpokladů udržitelnosti příjmu žadatele o úvěr po celou dobu sjednaného trvání smluvního vztahu v těch případech, kdy byla zdrojem příjmu dohoda o provedení práce nebo podpora v nezaměstnanosti.¹²⁴
139. Jak je uvedeno v odst. 46. tohoto rozhodnutí účastník řízení u žadatelů o úvěr, kteří měli příjem z podnikatelské činnosti, umožňoval doložit příjem prostřednictvím daňového přiznání i jiným způsobem, a to prostřednictvím i) faktury spárované s bankovním účtem nebo s příjmovým dokladem za poslední 3 měsíce nebo ii) výpisů z EET za poslední 3 měsíce. Tato pravidla účastník řízení zavedl v kapitole 5.5 Vnitřního předpisu akceptace příjmů. Nicméně pouze z dokumentů typu faktury spárované s bankovním účtem nebo s příjmovým dokladem za poslední 3 měsíce nebo výpisů z EET za poslední 3 měsíce nebylo možno ověřit tvrzený průměrný čistý příjem žadatele o úvěr, ale pouze obrát žadatele o úvěr za poslední 3 měsíce. Docházelo tak k nadhodnocení příjmů žadatele o úvěr, který byl zahrnut do posuzování úvěruschopnosti.¹²⁵
140. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když mimo jiného umožňoval doložit příjmy žadatele o úvěr, jehož příjmy pocházely ze samostatné výdělečné činnosti, pouze prostřednictvím faktur spárovaných s bankovním účtem popř. s příjmovým dokladem nebo výpisem z EET.
141. Jak je uvedeno v odst. 50. až 53. tohoto rozhodnutí, tak vázaný zástupce účastníka řízení neuchovával v rozporu s ustanovením § 78 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ dokumenty, na základě kterých byly údajně ověřeny¹²⁶ výdaje žadatele o úvěr. Účastník řízení tak nemohl provést řádné posouzení úvěruschopnosti, neboť nedisponoval dostatečnými a spolehlivými informacemi, ani nemohl účinně

¹²⁴ Správní orgán zjistil, že účastník řízení takto postupoval v 1 úvěrovém případě ze vzorku týkajících se produktu Půjčka Provident, a to konkrétně u smlouvy č. [REDAKCE]. Viz Protokol o kontrole str. 25., nicméně ve většině úvěrových případů nebyly uchovávány dokumenty, které příjmy ověřovaly, nebylo tak možné zjistit zda, a pokud ano v kolika dalších úvěrových případech tak účastník řízení postupoval.

¹²⁵ Účastník řízení tímto způsobem postupoval např. v úvěrovém případě u smlouvy č. [REDAKCE]. Viz Protokol o kontrole str. 25.

¹²⁶ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 62/2021 – 57 ze dne 7. 3. 2023, kde soud uvedl. *To, že je součástí požadavku odborné péče při posuzování schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr i doložení spotřebitelem tvrzených údajů, vyplývá i z rozsudku Soudního dvora Evropské Unie ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13, CA Consumer Finance v. Ingrid Bakkaus a další. Soudní dvůr zde konstatoval, že „(...) pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady“ (důraz přidán soudem). Za takové doklady přitom nelze považovat obecná statistická či historická data, s nimiž pracuje stěžovatel při vlastní úvaze o úvěruschopnosti klienta. V té chvíli totiž již zkoumá data, která nebyla podložena doklady o konkrétní individuální situaci zájemce o úvěr. Městský soud správně odkázal na rozsudek kasačního soudu ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1 As 30/2015–39, který k tomuto jasně uvádí, že „posouzení úvěruschopnosti spotřebitele může být provedeno pouze na základě informací uvedených spotřebitelem, pokud budou tyto informace dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, jež představuje transpozici článku 8 odst. 1 směrnice do českého právního řádu, by tak mělo být vykládáno stejným způsobem, neboť sleduje stejný účel. Závěr Soudního dvora ostatně konvenuje se závěrem žalované i krajského soudu, kteří taktéž shledali pouhé předložení ničím nedoložených prohlášení spotřebitele nedostatečným k řádnému posouzení úvěruschopnosti dlužníka.“*

kontrolovat činnost vázaných zástupců.¹²⁷

142. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, neboť neupravovaly uchovávání dokumentů nebo jiných záznamů o výdajích žadatele o úvěr, které jsou nezbytné pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností stanovených ZSÚ při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
143. Jak je uvedeno v odst. 35. tohoto rozhodnutí, tak posouzení úvěruschopnosti probíhalo mimo jiného prostřednictvím tzv. disponibilního příjmu (DISPO), když do tohoto výpočtu vstupoval výdajový model založený pouze na životním minimu pro jednotlivce, čímž účastník řízení podhodnocoval výdaje žadatele o úvěr.¹²⁸ Účastník řízení tedy do výpočtu nezahrnoval individuální řádně ověřené výdaje konkrétního žadatele o úvěr. Účastníkem řízení používaný výdajový model založený na životní minimum není dostatečně robustní a kvalitní na to, aby pro účely posuzování úvěruschopnosti nahradil ověřování výdajů prostřednictvím dokladů předložených žadatelem o úvěr. Správní orgán proto konstatuje, že nedostatečně robustním modelovým výpočtem výdajů žadatele o úvěr založeným na životním minimu pro jednotlivce, nelze nahradit ověřování individualizovaných informací o výdajích žadatele o úvěr.¹²⁹
144. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když v případech, ve kterých byl zohledněn při posuzování úvěruschopnosti parametr DISPO, vstupovaly do posuzování úvěruschopnosti výdaje určené nedostatečně robustním a kvalitním výdajovým modelem založeným na životním minimu pro

¹²⁷ Bylo zjištěno, že v 50 úvěrových případech ze vzorku týkajících se produktu Půjčka Provident účastník řízení neuchoval žádný doklad, ze kterého by bylo možno ověřit výši výdajů žadatele o úvěr.

¹²⁸ Bylo zjištěno, že v 2 úvěrových případech ze vzorku týkajících se produktu Půjčka Provident (u těchto dvou použil pro výpočet úvěruschopnosti parametr DISPO) účastník řízení pro ověření výdajů žadatele o úvěr použil výdajový model založený na životním minimu.

¹²⁹ Viz např. rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 3 A 107/2017 – 114 ze dne 21. 5. 2019, kde soud uvedl: „*Soud ze správního spisu ověřil, že v posuzovaném případě žalobkyně ve třech případech nedostatečně posoudila úvěruschopnost spotřebitelů, neboť neprokázala, potažmo nepředložila důkaz, že by prověřila výdaje spotřebitele, přičemž vycházela především ze statistických údajů. Z uvedeného vyplývá, že se nezabývala konkrétními skutečnostmi vztahujícími se k jednotlivým spotřebitelům. Statistické ověření nemůže přitom nahradit ověřování individualizovaných informací o spotřebiteli, může je toliko podpořit. Žalobkyně při ověřování výdajů vycházela pouze z tvrzení spotřebitelů a nepožadovala ani doložení dokladů o jejich majetkové situaci.*“

Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 9 A 123/2019 ze dne 25. 2. 2021, kde soud uvedl: „*Statistické ověření přitom nemůže nahradit ověřování individualizovaných informací o spotřebiteli, může je toliko podpořit. Žalobce při ověřování výdajů vycházel pouze z tvrzení spotřebitelů a nepožadoval ani doložení dokladů o jejich majetkové situaci.*“

Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2981/2022 ze dne 9. 2. 2023, kde soud uvedl: „*Dovolací soud uzavírá, že žalobkyně při posouzení úvěruschopnosti žalovaného nepostupovala s odbornou péčí, která předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit. V nyní posuzovaném případě porušení povinnosti žalobkyně při posouzení úvěruschopnosti žalovaného je dáno již tím, že si údaje o nákladech a výdajích osob žijících se žadatelem o úvěr ve společné domácnosti od žalovaného neobstarala a spoléhala pouze na statistické údaje, aniž zohlednila konkrétní poměry žadatele o úvěr.*“

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023, kde soud uvedl: „*Argumentace dovolatelky, že výše citovaný rozsudek Nejvyššího soudu s náhradním určením výdajové stránky počítá, je neúplná. Nejvyšší soud uzavřel, že „[n]epochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích“. Žalobkyně však pomíjí, že spojka „i“ hned v úvodu citace („klíčová je i povinnost“) značí, že uvedené informace je třeba brát v úvahu vedle informací jiných či spolu s informacemi jinými a tyto „porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými“ údaji o jeho výdajích. Z toho vyplývá, že vycházel pouze z informací o životním a existenčním minimu a o průměrných výdajích obyvatelstva bez zjištění konkrétních informací o žadateli, neodpovídá řádnému posouzení úvěruschopnosti.*“

jednotlivce, nikoliv však řádně ověřené individualizované informace o výdajích konkrétního žadatele o úvěr.

145. Z odst. 35. a 36. tohoto rozhodnutí vyplývá, že při vyhodnocení úvěruschopnosti pouze prostřednictvím parametru DSTI nevstupovaly do procesu posuzování úvěruschopnosti výdaje žadatele o úvěr vůbec, čímž nebyly žádným způsobem zohledněny při posuzování úvěruschopnosti pouze prostřednictvím parametru DSTI výdaje žadatele o úvěr.¹³⁰
146. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, neboť neupravovala, aby do procesu posuzování úvěruschopnosti, pokud probíhal pouze prostřednictvím parametru DSTI, vstupovaly výdaje žadatele o úvěr. Výdaje tak nebyly, při tomto způsobu posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr, žádným způsobem zohledněny.
147. Z odst. 54. až 58. tohoto rozhodnutí vyplývá, že účastník řízení při zohlednění závazků při svých výpočtech nepostupoval s odbornou péčí, když při posuzování úvěruschopnosti docházelo k podhodnocení úvěrové zátěže žadatele o úvěr. U splátkového úvěru účastník řízení podhodnotil úvěrovou zátěž žadatele o úvěr tím, že započítal pouze poměrnou část úvěru podle počtu spoludlužníků, aniž by ověřoval, zda se spoludlužník podílí na úhradě splátky, nežije se žadatelem o úvěr ve společné domácnosti, anebo je spoludlužník zavázán společně a nerozdílně. U nesplátkového úvěru účastník řízení podhodnotil úvěrovou zátěž žadatele o úvěr tím, že postupoval při výpočtu prostřednictvím koeficientů ve výši 100 nebo 50, kterými dělil kreditní limit nebo vyčerpanou částku úvěru, čímž reálně zohlednil při posuzování úvěruschopnosti splátku ve výši 1 až 2 % z kreditního limitu nebo vyčerpané částky, přestože běžně na trhu u tohoto typu spotřebitelského úvěru se splátka pohybuje mezi 3 až 5 % z vyčerpané částky¹³¹. Současně úplně pomíjel tu skutečnost, že u těchto typů úvěrů měl žadatel o úvěr kdykoliv možnost provést jejich vyčerpání. U úvěru s jednou splátkou zavedl pravidla, která umožňovala podhodnotit úvěrovou zátěž těch žadatelů o úvěr, u kterých byl rozdíl ve splatnosti úvěru poskytnutého třetí osobou a datem podání žádosti o úvěr menší nebo roven 2 měsícům, neboť nebyly do posuzování úvěruschopnosti zahrnovány.
148. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Provident nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když podhodnocoval úvěrovou zátěž žadatele o úvěr tím, že
- do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty zjištěné z registrů NRKI/BRKI a tyto upravené hodnoty podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;
 - pro výpočet splátek u nesplátkových úvěrů jak u stávajících úvěrů žadatele, tak i u úvěrů ve fázi žádosti o úvěr v registru NRKI/BRKI používal koeficienty, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;

¹³⁰ Bylo zjištěno, že v 45 úvěrových případech ze vzorku týkajících se produktu Půjčka Provident, u kterých byl využit při posuzování úvěruschopnosti výpočet pomocí parametru DSTI nevstupovaly do posuzování úvěruschopnosti výdaje žadatelů o úvěr vůbec. Viz odst. 166. tohoto rozhodnutí.

¹³¹ Např. Česká spořitelna a.s. uvádí v Ceníku minimální výši splátky 3 % z vyčerpané částky, viz <https://www.csas.cz/cs/osobni-finance/ucty-karty/kreditni-karta>. Československá obchodní banka, a.s. v Obchodních podmínkách uvádí, že minimální výše splátky činí 5 % z vyčerpané částky, viz https://www.csob.cz/lide/pujcky/kreditni-karta?il=CSOB-PWP~pujcky_KreditniKartaStandard-202406~Dlazdice. Komerční banka, a.s. uvádí, že je potřeba splatit minimálně 3 % z vyčerpané částky, viz <https://www.kb.cz/cs/clanky/platby-karty/jak-splacet-kreditni-kartu>.

- když při posouzení úvěruschopnosti v rámci výpočtu parametrů DSTI a DISPO ve vybraných případech nezohledňoval úvěry s jednorázovou splatností od jiných poskytovatelů, které zjistil z úvěrových registrů NRKI/BRKI.

b) Závěry ze zjištění k produktu Půjčka Creditea:

149. Ze zjištění, která jsou uvedena v odst. 71. až 75. tohoto rozhodnutí vyplývá, že účastník řízení ve vnitřních předpisech v kapitole 4.2.2 Ověřování příjmu a totožnosti vnitřního předpisu Creditea – Prodejní proces a kapitole 5 Ověření příjmů Creditea - Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti zavedl taková pravidla a postupy, která vedla k tomu, že i) nezjišťoval vyjma výše údajného příjmu žádné další informace o zaměstnavateli a o zaměstnání žadatele o úvěr, ii) nezjišťoval v případech, ve kterých ověřil zdroj příjmu a jeho výši pouze výpisy z bankovního účtu nebo metodou scraping, udržitelnost takto doloženého příjmu po celou předpokládanou dobu trvání úvěrového vztahu¹³² a iii) nadhodnocoval zohledněný průměrný příjem žadatele o úvěr v těch případech, kdy vycházel z deklarované výše průměrného příjmu, která byla o méně než 20 % vyšší než zjištěná a ověřená výše průměrného příjmu.¹³³
150. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Creditea nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když
- ve vztahu k příjmům vyjma informace o výši příjmu nezjišťoval žádné informace o zaměstnavateli a zaměstnání žadatele o úvěr;
 - nezjišťoval v případech, ve kterých ověřil zdroj příjmu a jeho výši pouze výpisy z bankovního účtu nebo metodou scraping, předpoklady udržitelnosti takto doloženého příjmu po celou předpokládanou dobu trvání úvěrového vztahu;
 - nadhodnocoval zohledněný příjem žadatele o úvěr, když vycházel při posuzování úvěruschopnosti z deklarované výše příjmu žadatele o úvěr v těch případech, kdy deklarovaná výše průměrného příjmu byla o méně než 20 % vyšší než zjištěná a ověřená výše průměrného příjmu.
151. Ze zjištění, která jsou uvedena v odst. 68. až 69. a 76. až 77. tohoto rozhodnutí vyplývá, že účastník řízení v období od 1. 10. 2021 až 30. 10. 2022 výdaje deklarované žadatelem o úvěr v on-line žádosti žádným způsobem neověřoval (nevyhodnocoval) z doložených dokladů a v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 ani deklarované výdaje nevstupovaly do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů o úvěr z důvodu posouzení úvěruschopnosti žadatele na základě výpočtu parametru DSTI s hodnotou $DSTI \leq 1$, kdy parametr DSTI nereflekoval výdaje žadatele o úvěr. V období od 1. 10. 2021 do 8. 12. 2021 zavedl účastník řízení taková pravidla a postupy, že výdaje vstupovaly do posouzení úvěruschopnosti při výpočtu parametru DISPO pouze u nejrizikovějšího segmentu žadatelů o úvěr, a to ve formě zohlednění vyšší hodnoty z (i) deklarované výše výdajů / (ii) výše výdajů dle životního minima pro jednotlivce, kdy k vyšší z těchto

¹³² Mimo varianty příjmu z podnikatelské činnosti a příjmu z pronájmu, kdy takoví žadatelé o úvěr dokládali příjem dalším způsobem (např. daňovým priznáním).

¹³³ Skutečnost, že byla tato zavedená pravidla v kontrolovaném období udržována, správní orgán ověřil na vzorku 25 úvěrových případů. Viz odst. 172. tohoto rozhodnutí Tabulka č. 2 – Kontrolní vzorek Creditea.

hodnot byla následně přičtena polovina životního minima pro jednotlivce za každé vyživované dítě žadatele o úvěr.¹³⁴

152. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Creditea nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když:
- účastník řízení výdaje deklarované žadatelem o úvěr v on-line žádosti žádným způsobem neověřoval (nevyhodnocoval, neprováděl jejich analýzu) z doložených dokladů;
 - v období od 1. 10. 2021 do 8. 12. 2021 deklarované výdaje žadatele o úvěr vstupovaly do posouzení úvěruschopnosti při výpočtu parametru DISPO pouze u nejrizikovějšího segmentu žadatelů, a to ve formě zohlednění vyšší hodnoty z (i) deklarované výše výdajů / (ii) výše výdajů dle životního minima pro jednotlivce, kdy k vyšší z těchto hodnot byla následně přičtena polovina životního minima pro jednotlivce za každé vyživované dítě žadatele o úvěr;
 - v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 nevstupovaly výdaje deklarované žadatelem o úvěr do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů, neboť k posouzení úvěruschopnosti žadatele docházelo pouze na základě výpočtu parametru DSTI s hodnotou $DSTI \leq 1$, kdy parametr DSTI nereflektoval žádné výdaje žadatele o úvěr;
153. Jak je uvedeno v odst. 77. a 78. tohoto rozhodnutí, tak postupy pro zjišťování závazků byly u produktu Půjčka Creditea totožné jako u produktu Půjčka Provident.
154. Správní orgán má proto za prokázané, že účastník řízení u produktu Půjčka Creditea nezavedl a neudržoval postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když podhodnocoval úvěrovou zátěž žadatele o úvěr tím, že
- do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty zjištěné z registrů NRKI/BRKI a tyto upravené hodnoty podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;
 - pro výpočet splátek u nesplátkových úvěrů jak u stávajících úvěrů žadatele, tak i u úvěrů ve fázi žádosti o úvěr v registru NRKI/BRKI používal koeficienty, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;
 - když při posouzení úvěruschopnosti v rámci výpočtu parametrů DSTI a DISPO ve vybraných případech nezohledňoval úvěry s jednorázovou splatností od jiných poskytovatelů, které zjistil z úvěrových registrů NRKI/BRKI.
155. **Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení nesplnil v období 1. 10. 2021¹³⁵ do 30. 10. 2022¹³⁶ požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když**

¹³⁴ Účastník řízení pro ověření výdajů a určení jejich výše využíval výdajový model založený na životním minimu pro jednotlivce, avšak tento nelze považovat za dostatečně robustní a kvalitní, aby mohl nahradit ověřování individualizovaných informací o výdajích žadatele o úvěr. Viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023.

¹³⁵ Dne 1. 10. 2021 byla uzavřena první smlouva o úvěru č. [REDAKCE] z kontrolního vzorku Provident se spotřebitelem [REDAKCE]

¹³⁶ Dne 30. 10. 2022 byla uzavřena poslední smlouva o úvěru č. [REDAKCE] z kontrolního vzorku Provident se spotřebitelem [REDAKCE]

- a) pravidla a postupy zavedené a udržované u produktu Půjčka Provident
- neupravovaly uchování dokladů k ověření příjmů a jejich udržitelnosti ve všech úvěrových případech;
 - u osob samostatně výdělečně činných umožňovaly využití neprůkazných podkladů o příjmech bez jejich dalšího ověření;
 - neupravovaly uchování dokladů k ověření výdajů;
 - neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování výdajů, neboť v případě výpočtu parametru DISPO umožňovaly využívat výdajový model založený pouze na životním minimu a při posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí výpočtu parametru DSTI umožňovaly, aby nebyly výdaje zohledněny vůbec;
 - neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování závazků, neboť do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty závazků zjištěné z registrů NRKI/BRKI, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr, a zároveň umožňovaly nezohledňovat úvěry s jednorázovou splatností od jiných poskytovatelů zjištěné z úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- b) pravidla a postupy zavedené a udržované u produktu Půjčka Creditea
- neupravovaly ověření udržitelnosti příjmu po celou předpokládanou dobu trvání úvěrového vztahu;
 - umožňovaly při posuzování úvěruschopnosti využití nadhodnoceného příjmu žadatele o úvěr v případech, kdy deklarovaná výše příjmu žadatele o úvěr byla o méně než 20 % vyšší než zjištěná a ověřená výše jeho průměrného příjmu;
 - neupravovaly ověření deklarovaných výdajů;
 - v období od 1. 10. 2021 do 8. 12. 2021 umožňovaly, aby do posouzení úvěruschopnosti při výpočtu parametru DISPO vstupovaly výdaje pouze u nejrizikovějšího segmentu žadatelů o úvěr, a to výdaje nedostatečně zjištěné a ověřené;
 - v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 umožňovaly, aby do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů nevstupovaly výdaje, neboť k posouzení úvěruschopnosti žadatele docházelo pouze na základě výpočtu parametru DSTI, který výdaje žadatele o úvěr nereflektoval;
 - neupravovaly řádné zjištění a zohlednění závazků, neboť do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty závazků zjištěné z registrů NRKI/BRKI, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;

a tím porušil povinnost podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.

(ii) Poskytnutí spotřebitelských úvěrů v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ

Právní úprava

156. Podle ustanovení § 75 ZSÚ¹³⁷ poskytovatel a zprostředkovatel je povinen provozovat svou činnost s odbornou péčí.
157. Podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
158. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s ustanovení § 86 odst. 1 téhož zákona.

Skutková zjištění

159. Účastník řízení na základě výzvy č. j. 2022/121581/CNB/650 ze dne 14. 11. 2022¹³⁸ předložil¹³⁹ správnímu orgánu seznam smluv o spotřebitelském úvěru, které byly uzavřeny v kontrolovaném období od 1. 10. 2021 do 31. 10. 2022. Dle tohoto seznamu účastník řízení uzavřel v kontrolovaném období 65 355 smluv týkajících se produktu Půjčka Provident, ze kterých správní orgán vybral kontrolní vzorek 53 úvěrových případů (dále též „kontrolní vzorek Provident“), a 4 531 smluv týkajících se produktu Creditea, ze kterých správní orgán vybral kontrolní vzorek 25 úvěrových případů (dále též „kontrolní vzorek Creditea“).

a) Půjčka Provident

160. Tabulka č. 1 – Kontrolní vzorek Provident

	Identifikační číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele o úvěr	Celková výše úvěru dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)	Risk grade	Při posouzení úvěruschopnosti zohledněn výpočet DISPO (ano/ne)	Datum uzavření smlouvy
1.			10 000	D2	Ano	1. 10. 2021
2.			20 000	C	Ne	10. 10. 2021
3.			15 000	D1	Ne	30. 10. 2021

¹³⁷ ZSÚ byl několikrát novelizován, naposledy s účinností od 1. 9. 2024, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době protiprávního jednání se zněním účinným od 1. 9. 2024 správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušení právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení.

¹³⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: korespondence\ Odeslaná\Výzva č. 1\ č.j. 2022_121581_CNB_650 Vyzva_1_Provident Financial.docx.

¹³⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\11_č.j. 2022_130545_CNB_650_6.12.2022_výzva_1_5.část\ K_bodum_9_10_11_seznamy_smluv.xlsx.

	Identifikační číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele o úvěr	Celková výše úvěru dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)	Risk grade	Při posouzení úvěruschopnosti zohledněn výpočet DISPO (ano/ne)	Datum uzavření smlouvy
4.			15 000	D1	Ne	1. 11. 2021
5.			11 000	C2	Ne	10. 11. 2021
6.			80 000	C	Ne	1. 10. 2022
7.			8 000	D2	Ano	30. 6. 2022
8.			30 000	D1	Ano	1. 5. 2022
9.			5 000	D2	Ano	1. 10. 2021
10.			20 000	C2	Ne	20. 11. 2021
11.			18 000	D1	Ne	30. 11. 2021
12.			10 000	D1	Ano	1. 12. 2021
13.			15 000	C2	Ne	10. 12. 2021
14.			39 000	D1	Ne	20. 10. 2021
15.			15 000	D1	Ne	20. 12. 2021
16.			25 000	C	Ne	1. 1. 2022
17.			10 000	D2	Ano	10. 1. 2022
18.			13 000	D2	Ne	20. 1. 2022
19.			10 000	C2	Ne	1. 2. 2022
20.			20 000	C2	Ne	10. 2. 2022
21.			21 000	D1	Ne	1. 3. 2022
22.			20 000	C2	Ne	10. 3. 2022
23.			25 000	C	Ne	20. 3. 2022
24.			20 000	C2	Ne	30. 3. 2022
25.			11 000	D1	Ne	1. 4. 2022
26.			25 000	C2	Ne	10. 4. 2022
27.			20 000	D2	Ne	20. 4. 2022
28.			20 000	C2	Ne	30. 4. 2022
29.			20 000	B	Ne	1. 5. 2022
30.			49 000	C	Ne	18. 10. 2021
31.			25 000	C2	Ne	10. 5. 2022
32.			20 000	C	Ne	30. 5. 2022
33.			20 000	C	Ne	1. 6. 2022
34.			15 000	C	Ne	10. 6. 2022
35.			20 000	C	Ne	20. 6. 2022
36.			15 000	D1	Ano	30. 6. 2022
37.			20 000	D0	Ne	1. 7. 2022
38.			20 000	D0	Ne	10. 7. 2022
39.			20 000	D2	Ne	20. 7. 2022
40.			10 000	D2	Ano	30. 7. 2022
41.			15 000	D1	Ne	1. 8.2022
42.			10 000	C	Ne	10. 8. 2022
43.			21 000	C	Ne	20. 8. 2022

	Identifikační číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele o úvěr	Celková výše úvěru dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)	Risk grade	Při posouzení úvěruschopnosti zohledněn výpočet DISPO (ano/ne)	Datum uzavření smlouvy
44.			20 000	D0	Ne	30. 8. 2022
45.			10 000	C	Ne	1. 9. 2022
46.			16 000	D0	Ne	10. 9. 2022
47.			25 000	D0	Ne	20. 9. 2022
48.			15 000	D1	Ne	30. 9. 2022
49.			10 000	A	Ne	1. 10. 2022
50.			25 000	C	Ne	10. 10. 2022
51.			25 000	D1	Ne	20. 10. 2022
52.			20 000	D0	Ne	30. 10. 2022
53.			22 000	C	Ne	20. 12. 2021

161. Jak je uvedeno v odst. 34. až 36. tohoto rozhodnutí, tak účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti využíval buď výpočet prostřednictvím parametru DSTI nebo prostřednictvím parametrů DISPO a DSTI. Správní orgán zjistil, že v 8 úvěrových případech¹⁴⁰ byl při posouzení úvěruschopnosti zohledněn výpočet prostřednictvím parametrů DISPO a DSTI. Ve zbylých 45 úvěrových případech¹⁴¹ posouzení úvěruschopnosti proběhlo prostřednictvím parametru DSTI.

162. Ve 38 úvěrových případech¹⁴² účastník řízení nedoložil žádný doklad, na základě kterého

¹⁴⁰ Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 7. 2022 [redacted]

¹⁴¹ Smlouva č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]

¹⁴² Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]

ověřil výši a zdroj příjmu žadatele o úvěr.

163. V žádném z 53 úvěrových případů z kontrolního vzorku Provident nebyly při posuzování úvěruschopnosti řádně zohledněny žádné výdaje žadatelů o úvěr.
164. Konkrétně v 6 úvěrových případech¹⁴³, ve kterých byl při posouzení úvěruschopnosti zohledněn parametr DISPO, byly na výdajovou stránku dosazeny ničím nedoložené hodnoty tvrzené žadatelem o úvěr v žádosti o úvěr.
165. Ve 2 úvěrových případech¹⁴⁴, ve kterých byl při posouzení úvěruschopnosti zohledněn parametr DISPO, účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti použil výdajový model založený na životním minimu¹⁴⁵.
166. Ve 45 úvěrových případech¹⁴⁶, ve kterých byl při posouzení úvěruschopnosti zohledněn parametr DSTI, výdaje v žádné formě nevstupovaly do posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr.
167. Vzhledem k tomu, že účastník řízení disponoval výpisem z NRKI/BRKI pouze k datu 30. 9. 2021, měl před uzavřením smlouvy č. [REDACTED] ze dne 1. 11. 2021 při posuzování úvěruschopnosti ověřit, jestli již došlo ke splacení jednorázově splatného úvěru (CCBOperationCode 02493386R)¹⁴⁷ ze dne 27. 9. 2021 ve výši 20 000 Kč, a pokud ne, měl uvedený závazek zohlednit při posouzení úvěruschopnosti¹⁴⁸, což neučinil.

1. 4. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 4. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 4. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 5. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 18. 10. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED]
ze dne 1. 6. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 6. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 6. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 7. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 7. 2022 [REDACTED]
č. [REDACTED] ze dne 1. 8. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 8. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 9. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 9. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 9. 2022 [REDACTED]
č. [REDACTED] ze dne 10. 10. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 10. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
30. 10. 2022 [REDACTED] a č. [REDACTED] ze dne 20. 12. 2021 [REDACTED]
¹⁴³ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 1. 10. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 6. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED]
ze dne 1. 5. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 12. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 6. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] a č. [REDACTED] ze dne 30. 7. 2022 [REDACTED]
¹⁴⁴ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 1. 10. 2021 [REDACTED] a č. [REDACTED] ze dne 10. 1. 2022 [REDACTED]
¹⁴⁵ Životní minimum je uznanou hranicí peněžních příjmů sloužících pouze k zajištění výživy a ostatních základních potřeb,
nikoliv bytových a případně jiných skutečných potřeb.
¹⁴⁶ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 10. 10. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 10. 2021 [REDACTED]
č. [REDACTED] ze dne 1. 11. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 11. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
1. 10. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 11. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 11. 2021 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 12. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 10. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
20. 12. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 1. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 1. 2022 [REDACTED]
č. [REDACTED] ze dne 1. 2. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 2. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
1. 3. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 3. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 3. 2022 [REDACTED]
č. [REDACTED] ze dne 30. 3. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 4. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
10. 4. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 4. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 4. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 5. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 18. 10. 2021 [REDACTED] č. [REDACTED]
ze dne 10. 5. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 5. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
1. 6. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 6. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 6. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 7. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 7. 2022 [REDACTED]
č. [REDACTED] ze dne 20. 7. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 8. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 8. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 8. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 8. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED]
ze dne 1. 9. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 10. 9. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 9. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 9. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 1. 10. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne
10. 10. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 20. 10. 2022 [REDACTED] č. [REDACTED] ze dne 30. 10. 2022 [REDACTED]
[REDACTED] a č. [REDACTED] ze dne 20. 12. 2021 [REDACTED]

¹⁴⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Provident\Registry_TXT-to-HTML\ [REDACTED].txt.

¹⁴⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor:

168. Vzhledem k tomu, že účastník řízení disponoval výpisem z NRKI/BRKI pouze k datu 31. 8. 2022, měl před uzavřením smlouvy č. [REDACTED] ze dne 30. 9. 2022 při posuzování úvěruschopnosti ověřit, jestli již došlo ke splacení jednorázově splatného úvěru (CCBOperationCode 02907289E)¹⁴⁹ poskytnutého dne 29. 8. 2022 na částku 12 000 Kč, a pokud ne, měl tento nesplacený závazek zohlednit při posouzení úvěruschopnosti, což neučinil¹⁵⁰.
169. U smlouvy č. [REDACTED] ze dne 1. 9. 2022 účastník řízení nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti¹⁵¹ u splátkového úvěru (CCBOperationCode 01726475L)¹⁵² celou splátku ve výši 7 929 Kč jak vyplývá z výpisu z NRKI/BRKI, ale pouze polovinu tj. částku 3 964 Kč, čili postupoval tak, jak je vedeno výše v odst. 55. a 147. tohoto rozhodnutí.
170. U smlouvy č. [REDACTED] ze dne 10. 1. 2022, přestože neověřil, že byl splacen, tak účastník řízení nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti¹⁵³ závazek uvedený ve výpisu z NRKI/BRKI ze dne 30. 11. 2021, který byl po splatnosti 391 dnů a dlužná částka byla 25 710 Kč. Jednalo se o jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02045075H)¹⁵⁴, který byl poskytnut třetí osobou dne 5. 10. 2020 na částku 20 000 Kč.
171. Postup účastníka řízení, kdy v případě nesplátkových úvěrů používal pro výpočet výše měsíční splátky z registru NRKI/BRKI u kontokorentních úvěrů, (ne)povoleného debetu na běžném účtu, kreditních karet a revolvingových úvěrů koeficienty ve výši 100 nebo 50, kterými dělil buď kreditní limit, nebo vyčerpanou částku úvěru (bližší viz odst. 56. tohoto rozhodnutí), byl zjištěn u 19 úvěrových případů z kontrolního vzorku Provident¹⁵⁵.

b) Půjčka Creditea

172. Tabulka č. 2 – Kontrolní vzorek Creditea

	Identifikační číslo smlouvy	Jméno a příjmení	Datum uzavření smlouvy	Celková výše úvěru dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)
1.	[REDACTED]	[REDACTED]	13. 10. 2021	15 000

Přijaté podklady\33_č.j. 2023_021507_CNB_650_20.2.2023_výzva_4\K_bodu_2_g_DSTI_prvni_cast (1).pdf.

¹⁴⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor:

Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Provident\Registry_TXT-to-HTML\ [REDACTED].txt.

¹⁵⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor:

Přijaté podklady\33_č.j. 2023_021507_CNB_650_20.2.2023_výzva_4\K_bodu_2_g_DSTI_prvni_cast (1).pdf.

¹⁵¹ Viz DVD „Podklady“ soubor:

Přijaté podklady\33_č.j. 2023_021507_CNB_650_20.2.2023_výzva_4\K_bodu_2_g_DSTI_prvni_cast (1).pdf.

¹⁵² Viz DVD „Podklady“ soubor:

Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Provident\Registry_TXT-to-HTML\ [REDACTED].txt.

¹⁵³ Viz DVD „Podklady“ soubor:

Přijaté podklady\33_č.j. 2023_021507_CNB_650_20.2.2023_výzva_4\K_bodu_2_g_DSTI_prvni_cast (1).pdf.

¹⁵⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor:

Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Provident\Registry_TXT-to-HTML\ martin_ondracek.txt.

¹⁵⁵ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 10. 11. 2021 č. [REDACTED] ze dne 1. 5. 2022 č. [REDACTED] ze dne 20. 11. 2021 č. [REDACTED] ze dne 20. 10. 2021 č. [REDACTED] ze dne 10. 1. 2022 č. [REDACTED] ze dne 10. 3. 2022 č. [REDACTED] ze dne 20. 3. 2022 č. [REDACTED] ze dne 1. 4. 2022 č. [REDACTED] ze dne 30. 4. 2022 č. [REDACTED] ze dne 1. 5. 2022 č. [REDACTED] ze dne 1. 6. 2022 č. [REDACTED] ze dne 20. 6. 2022 č. [REDACTED] ze dne 20. 7. 2022 č. [REDACTED] ze dne 10. 9. 2022 č. [REDACTED] ze dne 20. 9. 2022 č. [REDACTED] ze dne 30. 9. 2022 č. [REDACTED] ze dne 10. 10. 2022 č. [REDACTED] ze dne 30. 10. 2022 a č. [REDACTED] ze dne 20. 12. 2021 [REDACTED]

	Identifikační číslo smlouvy	Jméno a příjmení	Datum uzavření smlouvy	Celková výše úvěru dle § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ (v Kč)
2.			15. 10. 2021	25 000
3.			24. 1. 2022	30 000
4.			3. 3. 2022	30 000
5.			16. 12. 2021	60 000
6.			18. 11. 2021	30 000
7.			18. 2. 2022	90 000
8.			1. 12. 2021	30 000
9.			21. 4. 2022	90 000
10.			29. 5. 2022	30 000
11.			17. 8. 2022	25 000
12.			16. 5. 2022	30 000
13.			3. 01. 2022	30 000
14.			20. 8. 2022	30 000
15.			16. 6. 2022	17 000
16.			24. 2. 2022	25 000
17.			3. 3. 2022	10 000
18.			24. 03. 2022	25 000
19.			27. 06. 2022	30 000
20.			13. 7. 2022	40 000
21.			25. 4. 2022	25 000
22.			5. 10. 2021	10 000
23.			25. 10. 2021	40 000
24.			28. 6. 2022	15 000
25.			24. 6. 2022	70 000

173. Ve 24 úvěrových případech¹⁵⁶ z kontrolního vzorku Creditea účastník řízení nezohledňoval a nevyhodnocoval výdaje žadatele o úvěr, resp. výdaje žadatele o úvěr vůbec nevstupovaly do procesu posouzení jeho úvěruschopnosti, když u těchto případů účastník řízení posuzoval úvěruschopnost žadatele o úvěr pouze na základě parametru DSTI.

174. Výdaje žadatele o úvěr vůbec nevstupovaly do procesu posouzení úvěruschopnosti, i když účastník řízení měl v 19 úvěrových případech¹⁵⁷ z těchto 24 úvěrových případů

¹⁵⁶ Smlouva č. [redacted] ze dne 13. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 15. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 24. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 3. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 16. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 18. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 18. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 21. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 29. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 17. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 16. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 3. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 16. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 24. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 3. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 24. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 27. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 13. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 25. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 25. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 28. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 24. 6. 2022

¹⁵⁷ Smlouva č. [redacted] ze dne 13. 10. 2021 [redacted] smlouva č. [redacted] ze dne 18. 11. 2021 [redacted] smlouva č. [redacted] ze dne 21. 4. 2022 [redacted] smlouva č. [redacted] ze dne 3. 1. 2022 [redacted] smlouva

k dispozici výpisy z bankovního účtu (formou fyzicky doložených bankovních výpisů ve formátu .pdf nebo formou služby Kontomatik).¹⁵⁸

175. Správní orgán z těchto výpisů z bankovních účtů zjistil, že v 8 úvěrových případech¹⁵⁹ obsahovaly i transakce spojené s hazardními hrami.
176. Nezohledňování a nevyhodnocování výdajů spojených s hazardními hrami bylo nejzávažnější ve 3 úvěrových případech.
177. U úvěrového případu - smlouva č. [REDAKCE] – měsíční průměr zjištěných výdajů za hazardní hry dosáhl 57 271 Kč.¹⁶⁰ Avšak doložený pravidelný měsíční průměrný příjem žadatele o úvěr byl 50 485 Kč.¹⁶¹
178. U úvěrového případu - smlouva č. [REDAKCE] - měsíční průměr zjištěných výdajů za hazardní hry dosáhl 86 774 Kč. Avšak ověřený pravidelný měsíční průměrný příjem žadatele o úvěr byl 31 186 Kč.¹⁶²
179. U úvěrového případu – smlouva č. [REDAKCE] - měsíční průměr zjištěných výdajů za hazardní hry dosáhl 46 163 Kč. Avšak ověřený pravidelný měsíční průměrný příjem žadatele o úvěr byl 34 624 Kč.¹⁶³
180. U výše uvedených úvěrových případů je již při prostém odečtení zjištěných výdajů na hazardní hry od zjištěných pravidelných příjmů žadatele o úvěr zřejmé, že výdaje těchto 3 žadatelů o úvěr převyšovaly jejich příjmy. Důsledkem bylo, že spotřebitel [REDAKCE] po načerpání předmětného úvěru opakovaně nehradil sjednané splátky.¹⁶⁴ A spotřebitelé [REDAKCE] a [REDAKCE] po načerpání předmětného úvěru nehradili sjednané splátky a následně byla věc účastníkem řízení předána k vymáhání inkasní agentuře.¹⁶⁵

č. [REDAKCE] ze dne 20. 8. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 2. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 3. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 25. 4. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 15. 10. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 3. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 18. 2. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 1. 12. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 29. 5. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 17. 8. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 16. 6. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 27. 6. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 13. 7. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 6. 2022 [REDAKCE]

¹⁵⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea.

¹⁵⁹ Smlouva č. [REDAKCE] ze dne 13. 10. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 18. 11. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 21. 4. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 3. 1. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 20. 8. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 2. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 3. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 25. 4. 2022 [REDAKCE]

¹⁶⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] Kontomatik [REDAKCE] xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j._2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._5_s_kratsi_lhutou.pdf.

¹⁶¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] vyplatni pasky.pdf.

¹⁶² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] Kontomatik [REDAKCE] xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j._2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._5_s_kratsi_lhutou.pdf.

¹⁶³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] Kontomatik [REDAKCE] xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j._2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._5_s_kratsi_lhutou.pdf.

¹⁶⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] All communication [REDAKCE]xlsx a Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] All communication [REDAKCE]xlsx.

¹⁶⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] \All communication [REDAKCE]xlsx.

181. Dále správní orgán zjistil, že v 11 úvěrových případech¹⁶⁶ z 19 úvěrových případů, ve kterých byly k dispozici výpisy z bankovního účtu, byly patrné informace o výdajích.
182. Ve 2 úvěrových případech¹⁶⁷ z 11 úvěrových případů, ve kterých byly k dispozici výpisy z bankovního účtu, bylo při prostém odečtení výdajů od příjmů patrné, že výdaje převyšují příjmy.
183. U úvěrového případu - smlouva č. [REDAKCE] – byly z výpisů z bankovního účtu za období od 11. 1. 2022 do 23. 3. 2022¹⁶⁸ zjevné následující výdaje:
- za leden 2022: 2 462 Kč ČEZ; 1 892 Kč UNIQUA; 330 Kč Inkaso III. MATEŘSKÁ ŠKOLA; 13 000 Kč Nájemné; 300 Kč Innogy; 89 Kč Cena za pojištění os. věcí a karet; 5 400 Kč pravidelná měsíční platba na účet s názvem „[REDAKCE]“;
 - za únor 2022: 543 Kč Inkaso III. MATEŘSKÁ ŠKOLA; 13 000 Kč Nájemné; 89 Kč Cena za pojištění os. věcí a karet; 5 400 Kč pravidelná měsíční platba na účet s názvem „[REDAKCE]“;
 - za březen 2022: 2 400 Kč ČEZ; 517 Kč Inkaso III. MATEŘSKÁ ŠKOLA; 13 000 Kč Nájemné; 89 Kč Cena za pojištění os. věcí a karet; 5 400 Kč pravidelná měsíční platba na účet s názvem „[REDAKCE]“.
184. Měsíční průměr výdajů z výpisů z bankovního účtu vycházel 21 304 Kč, avšak pravidelný měsíční průměrný příjem žadatelky o úvěr byl 21 147 Kč (v lednu a březnu byl průměr výdajů dokonce přes 23 tis. Kč). Z předloženého záznamu komunikace je zřejmé, že spotřebitelka [REDAKCE] opakovaně nehradila sjednané splátky úvěru řádně a včas.¹⁶⁹
185. U úvěrového případu - Smlouva č. [REDAKCE] - byly z výpisů z bankovního účtu za období od 27. 3. 2022 do 27. 6. 2022¹⁷⁰ zjevné následující výdaje:
- za březen 2022: 13 170 Kč NÁJEM+SLUŽBY; 2 360 Kč EON2019; 1 587,97 Kč T-MOBILE; 546,03 Kč INTERNET;
 - za duben 2022: 13 170 Kč NÁJEM+SLUŽBY; 159 Kč NOVA.CZ (voyo); 1 587,97 Kč T-MOBILE;
 - za květen 2022: 548 Kč INTERNET; 729,51 Kč INTERNET; 3 711 Kč ČPP; 180 Kč TEL.POPLATKY; 90 Kč ROZHLAS.POPLATEK; 159 Kč NOVA.CZ (voyo);

¹⁶⁶ Smlouva č. [REDAKCE] ze dne 15. 10. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 3. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 18. 2. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 1. 12. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 29. 5. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 17. 8. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 16. 6. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 27. 6. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 13. 7. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 6. 2022 [REDAKCE]

¹⁶⁷ Smlouva č. [REDAKCE] ze dne 27. 6. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 3. 2022 [REDAKCE]

¹⁶⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] Kontomatik [REDAKCE] .xlsx. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j._2023_025746_CNB_650_výzva_č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c._5_s_kratsi_lhutou.pdf.

¹⁶⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] All communication [REDAKCE] .xlsx.

¹⁷⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] Výpis z bankovního účtu [REDAKCE] pdf.pdf.

- za červen 2022: 13 170 Kč NÁJEM+SLUŽBY; 1 634 Kč T-MOBILE; 670 Kč + 670 Kč + 670 Kč ODPADY/ODPAD; 9 300 Kč SOFINKA ŠKOLNÉ; 159 Kč NOVA.CZ (voyo).

186. Měsíční průměr výdajů z výpisů z bankovního účtu v období od 27. 3. 2022 do 27. 6. 2022 vycházel 21 424 Kč a závazky ve výši 20 540 Kč, avšak pravidelný měsíční průměrný příjem žadatelky o úvěr byl 27 786 Kč a měsíční příspěvek na bydlení byl 5 168 Kč. Již při pouhém odečtení příjmů od výdajů a závazků je zjevné, že by byl disponibilní příjem žadatelky o úvěr záporný. Spotřebitelka [REDAKCE] po načerpání předmětného úvěru opakovaně nehradila sjednané splátky úvěru řádně a včas.¹⁷¹
187. Ve zbylém 1 úvěrovém případě¹⁷² z kontrolního vzorku Creditea účastník řízení zohlednil v rámci výpočtu parametru DISPO výdaje žadatele ve výši životního minima pro jednotlivce.¹⁷³ Avšak z výpisů z bankovního účtu za 7/2021 a 9/2021¹⁷⁴ jsou patrné průměrné měsíční výdaje ve výši 14 032 Kč.¹⁷⁵
188. V 15 úvěrových případech¹⁷⁶ při posouzení úvěruschopnosti v rámci svých výpočtů nezohlednil splátky úvěrů poskytovatelů odlišných od účastníka řízení zjistitelných z úvěrových registrů NRKI/BRKI, a to přesto, že nedisponoval informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatele o úvěr.
189. Účastník řízení konkrétně nezohlednil splátky úvěrů poskytovatelů odlišných od účastníka řízení zjistitelných z úvěrových registrů NRKI/BRKI u následujících úvěrových případů:
- U smlouvy č. [REDAKCE]¹⁷⁷ se žádostí ze dne 13. 10. 2021¹⁷⁸ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02495319B), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 4 000 Kč a částkou ke splacení 4 920 Kč se splatností 23. 10. 2021. Dále účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 025027130), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 10 000 Kč a částkou ke splacení 10 677 Kč se splatností 22. 10. 2021;

¹⁷¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDAKCE] All communication-[REDAKCE].xlsx.

¹⁷² Smlouva č. [REDAKCE] ze dne 5. 10. 2021 [REDAKCE]

¹⁷³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\ 56_č.j._2023_60909_CNB_650_16.5.2023_emailová výzva odpověď\RE Emailová výzva.msg.

¹⁷⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDAKCE] Kontomatik-[REDAKCE].xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j._2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c. 5_s_kratsi_lhutou.pdf.

¹⁷⁵ Konkrétně ve výpise z bankovního účtu za 7/2021: 6 711 Kč - 32 transakcí [REDAKCE] 6 855 Kč - 20 transakcí [REDAKCE] za 8/2021: 1 295 Kč - 6 transakcí sazka.cz; 9 337 Kč - 32 transakcí [REDAKCE] 1 073 Kč - 5 transakcí [REDAKCE] a za 9/2021 : 10 425 Kč - 33 transakcí sazka.cz; 2 940 Kč - 8 transakcí [REDAKCE] 1 852 Kč - 11 transakcí [REDAKCE] 199 Kč NETFLIX.COM; 1 410 Kč na účet č. [REDAKCE] identifikovaný jako účet pro platbu pojistného u společnosti MetLife.

¹⁷⁶ Smlouva č. [REDAKCE] ze dne 13. 10. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 15. 10. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 1. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 18. 11. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 1. 12. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 21. 4. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 29. 5. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 16. 5. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 2. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 3. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 24. 3. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 25. 4. 2022 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 5. 10. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 25. 10. 2021 [REDAKCE] smlouva č. [REDAKCE] ze dne 28. 6. 2022 [REDAKCE]

¹⁷⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML-[REDAKCE].txt.

¹⁷⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDAKCE] A-18669216 _žádost-[REDAKCE].pdf.

- U smlouvy č. [REDAKCE] [REDAKCE]¹⁷⁹ se žádostí ze dne 14. 10. 2021¹⁸⁰ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02491393F), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 6 000 Kč a částkou ke splacení 6 000 Kč se splatností 20. 10. 2021;
- U smlouvy č. [REDAKCE] [REDAKCE]¹⁸¹ se žádostí ze dne 24. 1. 2022¹⁸² účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02640454M), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 25 000 Kč a částkou ke splacení 29 450 Kč se splatností 15. 1. 2022;
- U smlouvy č. [REDAKCE] [REDAKCE]¹⁸³ se žádostí ze dne 16. 11. 2021¹⁸⁴ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02540737S), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 25 000 Kč a částkou ke splacení 30 053 Kč se splatností 1. 11. 2021;
- U smlouvy č. [REDAKCE] [REDAKCE]¹⁸⁵ se žádostí ze dne 29. 11. 2021¹⁸⁶ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02432005Q), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 10 000 Kč dne 5. 8. 2021 a poslední platba proběhla dne 25. 9. 2021. Aktuální částka ke splacení činila 12 804 Kč se splatností 5. 11. 2021
- U smlouvy č. [REDAKCE] [REDAKCE]¹⁸⁷ se žádostí ze dne 15. 4. 2022¹⁸⁸ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02721090Q), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 16 000 Kč a částkou ke splacení 16 000 Kč se splatností 30. 4. 2022;
- U smlouvy č. [REDAKCE] [REDAKCE]¹⁸⁹ se žádostí ze dne 27. 5. 2022¹⁹⁰ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02603708I), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 20 000 Kč a částkou ke splacení 20 618 Kč se splatností 13. 5. 2022. Dále účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02788920J), který byl poskytnut třetí osobou, ve výši 20 000 Kč a částkou ke splacení 24 372 Kč se splatností 17. 5. 2022;

¹⁷⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML [REDAKCE] [REDAKCE].txt.

¹⁸⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] A-18689155 _žádost [REDAKCE].pdf.

¹⁸¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML [REDAKCE] [REDAKCE].txt.

¹⁸² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] A-19927842 _žádost [REDAKCE].pdf.

¹⁸³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML [REDAKCE] [REDAKCE].txt.

¹⁸⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] A-19124945 _žádost [REDAKCE].pdf.

¹⁸⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML [REDAKCE] [REDAKCE].txt.

¹⁸⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] A-19311521 _žádost [REDAKCE].pdf.

¹⁸⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to_HTML [REDAKCE] [REDAKCE].txt.

¹⁸⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDAKCE] [REDAKCE] A-20848609 _žádost [REDAKCE].pdf.

¹⁸⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to_HTML [REDAKCE] [REDAKCE].txt.

¹⁹⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDAKCE] [REDAKCE] A-21287129 _žádost [REDAKCE].pdf.

- U smlouvy č. [REDACTED]¹⁹¹ se žádostí ze dne 9. 5. 2022¹⁹² účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02747422B), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 23 900 Kč a částkou ke splacení 29 221 Kč se splatností 13. 4. 2022;
- U smlouvy č. [REDACTED]¹⁹³ se žádostí ze dne 17. 2. 2022¹⁹⁴ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02675558U), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 13 000 Kč a částkou ke splacení 15 886 Kč se splatností 16. 2. 2022. Dále účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI splátkový úvěr (CCBOperationCode 02649467C), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 10 000 Kč a částkou ke splacení 11 914 Kč se splatností 28. 2. 2022;
- U smlouvy č. [REDACTED]¹⁹⁵ se žádostí ze dne 3. 3. 2022¹⁹⁶ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02643694S), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 15 000 Kč a částkou ke splacení 15 495 Kč se splatností 14. 2. 2022;
- U smlouvy č. [REDACTED]¹⁹⁷ se žádostí ze dne 23. 3. 2022¹⁹⁸ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02672251S), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 8 000 Kč a částkou ke splacení 9 843 Kč se splatností 13. 2. 2022, když tento úvěr byl v době podání žádosti již nejméně 15 dní po splatnosti;
- U smlouvy č. [REDACTED]¹⁹⁹ se žádostí ze dne 21. 4. 2022²⁰⁰ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02695495F), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 8 000 Kč a částkou ke splacení 9 840 Kč se splatností 31. 3. 2022;
- U smlouvy č. [REDACTED]²⁰¹ se žádostí ze dne 25. 9. 2021²⁰² účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI a DISPO jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02444920O), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 4 000 Kč a částkou ke splacení 4 916 Kč se splatností 14. 9. 2021;

¹⁹¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to HTML [REDACTED].txt.

¹⁹² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Creditea\A-21091204 _žádost [REDACTED].pdf.

¹⁹³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to HTML [REDACTED].txt.

¹⁹⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-20205975 _žádost [REDACTED].pdf.

¹⁹⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to HTML [REDACTED].txt.

¹⁹⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-20361362 _žádost [REDACTED].pdf.

¹⁹⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to HTML [REDACTED].txt.

¹⁹⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-20580601 _žádost [REDACTED].pdf.

¹⁹⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to HTML [REDACTED].txt.

²⁰⁰ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-21718152 _žádost [REDACTED].pdf.

²⁰¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to HTML [REDACTED].txt.

²⁰² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-18454529 _žádost [REDACTED].pdf.

- U smlouvy č. [REDACTED]²⁰³ se žádostí ze dne 25. 10. 2021²⁰⁴ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02471957H), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 15 000 Kč a částkou ke splacení 15 495 Kč se splatností 25. 10. 2021;
 - U smlouvy č. [REDACTED]²⁰⁵ se žádostí ze dne 28. 6. 2022²⁰⁶ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI jednorázově splatný úvěr (CCBOperationCode 02801035F), který byl poskytnut třetí osobou ve výši 10 000 Kč a částkou ke splacení 13 100 Kč se splatností 15. 6. 2022.
190. V úvěrovém případě u smlouvy č. [REDACTED]²⁰⁷ se žádostí ze dne 19. 8. 2022²⁰⁸ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI u splátkového úvěru (CCBOperationCode 00349265F) celou splátku ve výši 3 500 Kč, ale pouze polovinu, tj. částku 1 750 Kč.
191. V úvěrovém případě u smlouvy č. [REDACTED]²⁰⁹ účastník řízení nezohlednil do výpočtu parametru DSTI splátkové úvěry i) CCBOperationCode 02115419K, který byl poskytnut účastníkem řízení s měsíční splátkou ve výši 3 842 Kč a ii) CCBOperationCode 02525833L, který byl poskytnut účastníkem řízení s měsíční splátkou ve výši 2 645 Kč.
192. Správní orgán dále zjistil, že v 8 úvěrových případech²¹⁰ při posouzení úvěruschopnosti v rámci výpočtu parametru DSTI účastník řízení nezohlednil splátky úvěrů zjistitelných z předložených výpisů z běžného účtu žadatele o úvěr, které nebyly evidovány v úvěrových registrech NRKI/BRKI, a to konkrétně v těchto úvěrových případech:
- Smlouva č. [REDACTED]²¹¹ - ve výpisu z bankovního účtu za měsíc 8/2021 byla načerpána částka ve výši 27 500 Kč od společnosti [REDACTED], IČO [REDACTED];
 - Smlouva č. [REDACTED]²¹² - ve výpisu z bankovního účtu za měsíc 8/2021 byly splátky ve výši 297 Kč a 2 146,68 Kč společnosti [REDACTED], IČO [REDACTED], za měsíc 9/2021 byly: splátky ve výši 2 147,22 Kč společnosti [REDACTED], IČO [REDACTED]; ve výši 11 439,35 Kč a 250 Kč

²⁰³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML [REDACTED]

²⁰⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-23352606_žádost [REDACTED].pdf.

²⁰⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\Registry_TXT-to_HTML [REDACTED].txt.

²⁰⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [REDACTED] A-21646337_žádost [REDACTED].pdf.

²⁰⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to_HTML [REDACTED].txt.

²⁰⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDACTED] A-22128060_žádost [REDACTED].pdf.

²⁰⁹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ Registry_TXT-to_HTML [REDACTED].txt.

²¹⁰ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 13. 10. 2021 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 18. 11. 2021 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 18. 2. 2022 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 3. 1. 2022 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 2. 2022 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 3. 2022 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 25. 4. 2022 [REDACTED] smlouva č. [REDACTED] ze dne 5. 10. 2021 [REDACTED]

²¹¹ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDACTED] Kontomatik [REDACTED].xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j. 2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\010_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c_5_s_kratsi_lhutou.pdf.

²¹² Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] výpis_082021.pdf, [REDACTED] výpis_092021.pdf a [REDACTED] výpis_102021.pdf.

společnosti [redacted] IČO [redacted] a načerpána částka 5 000 Kč od společnosti [redacted] IČO [redacted] za měsíc 10/2021 byly splátky ve výši 378 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted] a ve výši 56 655 Kč [redacted] (poskytováno zahraničním poskytovatelem [redacted]);

- Smlouva č. [redacted]²¹³ - ve výpisu z bankovního účtu za období od 12/2021 do 2/2022 byly zřejmé vícečetné kreditní transakce (s popisem obsahujícím výraz „půjčka“) od fyzických osob (13 transakcí v období od 12/2021 do 2/2022) v řádech nižších sta tisíců Kč;
- Smlouva č. [redacted]²¹⁴ - ve výpisech z bankovního účtu za měsíc 9/2021 byly splátky ve výši 500 Kč a 2 808 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted]; za měsíc 10/2021 byly splátky ve výši 3 653 Kč a 15 555 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted];
- Smlouva č. [redacted]²¹⁵ - z výpisu z bankovního účtu za měsíc 12/2021 vyplynulo, že byla načerpána částka ve výši 8 000 Kč od společnosti [redacted] IČO [redacted]; z výpisu 1/2022, že byla načerpána částka 1 000 Kč a částka 4 000 Kč od společnosti [redacted] IČO [redacted] splátka ve výši 972 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted] a z výpisu 2/2022 splátka ve výši 6 000 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted] načerpání částky ve výši 15 000 Kč a splátka ve výši 10 492 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted];
- Smlouva č. [redacted]²¹⁶ - ve výpisech z bankovního účtu za měsíc 2/2022 byla načerpána částka ve výši 4 000 Kč od společnosti [redacted] IČO [redacted] a za měsíc 3/2022 byla načerpána částka ve výši 7 000 Kč od společnosti [redacted] IČO [redacted] a splátka ve výši 500 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted];
- Smlouva č. [redacted]²¹⁷ - ve výpisech z bankovního účtu za měsíc 3/2022 byla načerpána částka ve výši 6 000 Kč od společnosti [redacted] IČO [redacted] splátka ve výši 7 823 Kč [redacted] (poskytováno zahraničním poskytovatelem [redacted]);
- Smlouva č. [redacted]²¹⁸ - ve výpisech z bankovního účtu za měsíc 7/2021 byla splátka ve výši 781 Kč společnosti [redacted] IČO [redacted]

²¹³ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea\ [redacted] Kontomatik [redacted].xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j. 2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c_5_s_kratsi_lhutou.pdf.

²¹⁴ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [redacted] [redacted] [redacted] vypis_9.2021.pdf, [redacted] vypis_10.2021.pdf a [redacted] vypis_11.2021.pdf.

²¹⁵ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [redacted] Kontomatik [redacted].xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j. 2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c_5_s_kratsi_lhutou.pdf.

²¹⁶ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [redacted] Kontomatik [redacted].xlsx. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j. 2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c_5_s_kratsi_lhutou.pdf.

²¹⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [redacted] [redacted] [redacted] vypis_14.1.-15.2.2022.pdf, [redacted] vypis_14.2.-15.3.2022.pdf, [redacted] vypis_14.3-14.4.2022.pdf a [redacted] vypis_31.12.2021-14.1.2022.pdf.

²¹⁸ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\sharefile_výzva_4_vzorek\Creditea [redacted] All communication [redacted].xls. Heslo viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\37_č.j. 2023_025746_CNB_650_výzva č. 5-první část\o10_Vyjadreni_Spolecnosti_Vyzva_c_5_s_kratsi_lhutou.pdf.

_____ a za měsíc 8/2021 byla splátka ve výši 923 Kč společnosti _____
IČO _____

Vyjádření účastníka řízení

193. Správní orgán na úvod konstatuje, že účastník řízení ve svém vyjádření a ani na ústním jednání nesdělil konkrétní námitky ke konkrétním úvěrovým případům z kontrolního vzorku k produktu Půjčka Provident a z kontrolního vzorku k produktu Půjčka Creditea. Avšak správní orgán zjistil, že účastník řízení v konkrétních úvěrových případech postupoval podle jím nastavených pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti. A proto se správní orgán domnívá, že účastník řízení totožné námitky vznáší i proti zjištěním ke konkrétním úvěrovým případům z kontrolního vzorku k produktu Půjčka Provident a z kontrolního vzorku k produktu Půjčka Creditea, a tedy i proti závěru v Příkaze, že se dopustil přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.
194. Účastník řízení tedy namítá zejména, že:
- správní orgán nezjistil dostatečně skutkový stav, když opomněl roli obchodních zástupců při posouzení úvěruschopnosti;
 - nedostatečně zohlednil a vyhodnotil obchodní model účastníka řízení;
 - nezohlednil zásadu přiměřenosti při zjišťování údajů pro posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr;
 - správní orgán provedl chybnou kvalifikaci skutku, když lze účastníku řízení maximálně vytknout pochybení v povinnosti uchovávat doklady;
 - správní orgán chybně posoudil změnu právní úpravy, jelikož dle názoru účastníka řízení nezůstala obsahová totožnost zákonem stanovených povinností.

Stanovisko správního orgánu k vyjádření se účastníka řízení

195. Účastník řízení ke konkrétním úvěrovým případům z kontrolního vzorku Provident a z kontrolního vzorku Creditea nevznese žádné konkrétní námitky, když pouze vznesl obecné námitky, které již byly vypořádány výše v odst. 107. a následující tohoto rozhodnutí. Výše uskutečněné vypořádání doplňuje správní orgán o následující uvážení ke konkrétním úvěrovým případům z kontrolního vzorku Provident a z kontrolního vzorku Creditea.
196. Správním orgán má za to, že role obchodních zástupců účastníka řízení je pro posouzení procesu posuzování úvěruschopnosti irelevantní. Účastník řízení v rámci kontroly a ani následně v rámci tohoto řízení nesporně neprokázal řádné plnění povinnosti podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ. Účastník řízení zůstal pouze u nepodložených účelových tvrzení o roli obchodních zástupců, kteří údajně ve všech úvěrových případech ověřovali příjmy a výdaje žadatele o úvěr. Správní orgán nad to poukazuje na to, že ve 45 úvěrových případech²¹⁹ z kontrolního vzorku Provident v případě posouzení

²¹⁹ Smlouva č. _____ ze dne 10. 10. 2021 _____ č. _____ ze dne 30. 10. 2021 _____
č. _____ ze dne 1. 11. 2021 _____ č. _____ ze dne 10. 11. 2021 _____ č. _____ ze dne
1. 10. 2022 _____ č. _____ ze dne 20. 11. 2021 _____ č. _____ ze dne 30. 11. 2021 _____
_____ č. _____ ze dne 10. 12. 2021 _____ č. _____ ze dne 20. 10. 2021 _____ č. _____ ze dne
20. 12. 2021 _____ č. _____ ze dne 1. 1. 2022 _____ č. _____ ze dne 20. 1. 2022 _____
č. _____ ze dne 1. 2. 2022 _____ č. _____ ze dne 10. 2. 2022 _____ č. _____ ze dne
1. 3. 2022 _____ č. _____ ze dne 10. 3. 2022 _____ č. _____ ze dne 20. 3. 2022 _____ č. _____

úvěruschopnosti pouze pomocí parametru DSTI nevstupovaly do daného posouzení výdaje v žádné formě (tj. ani tvrzené výdaje v žádosti o úvěr a ani ve formě údaje z výdajového modelu) a ve 2 úvěrových případech z kontrolního vzorku Provident pro ověření výdajů žadatelů o v úvěr použil nedostatečně robustní a kvalitní výdajový model založený na životním minimu.

197. Obdobně je tomu i u kontrolního vzorku Creditea, kde bylo zjištěno, že ve 24 případech²²⁰ účastník řízení nezohledňoval a nevyhodnocoval výdaje žadatele o úvěr, resp. výdaje žadatele o úvěr vůbec nevstupovaly do procesu posouzení jeho úvěruschopnosti a v 1 úvěrovém případě²²¹ zohlednil při posouzení úvěruschopnosti výdaje ve výši životního minima pro jednotlivce, přestože z výpisu z bankovního účtu za 7/2021 a 9/2021 byly patrné průměrné měsíční výdaje ve výši 14 032 Kč. Opět tedy ve všech úvěrových případech z kontrolního vzorku Creditea nebyly řádně zjištěny a ověřeny výdaje.
198. Dále u 19 úvěrových případů²²² z kontrolního vzorku Provident účastník řízení prokazatelně podhodnotil úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr, když do posuzování úvěruschopnosti zahrnoval nižší splátky čerpaných úvěrů, než které vyplývaly z úvěrových registrů úvěrových registrů NRKI/BRKI. Takto postupoval i v 16 úvěrových případech²²³ z kontrolního vzorku Creditea.

ze dne 30. 3. 2022 č. ze dne 1. 4. 2022 č. ze dne 10. 4. 2022 č. ze dne 20. 4. 2022 č. ze dne 30. 4. 2022 č. ze dne 1. 5. 2022 č. ze dne 18. 10. 2021 č. ze dne 10. 5. 2022 č. ze dne 30. 5. 2022 č. ze dne 1. 6. 2022 č. ze dne 10. 6. 2022 č. ze dne 20. 6. 2022 č. ze dne 1. 7. 2022 č. ze dne 10. 7. 2022 č. ze dne 20. 7. 2022 č. ze dne 1. 8. 2022 č. ze dne 10. 8. 2022 č. ze dne 20. 8. 2022 č. ze dne 30. 8. 2022 č. ze dne 1. 9. 2022 č. ze dne 10. 9. 2022 č. ze dne 20. 9. 2022 č. ze dne 30. 9. 2022 č. ze dne 1. 10. 2022 č. ze dne 10. 10. 2022 č. ze dne 20. 10. 2022 č. ze dne 30. 10. 2022 a č. ze dne 20. 12. 2021

²²⁰ Smlouva č. ze dne 13. 10. 2021 č. ze dne 15. 10. 2021 č. ze dne 24. 1. 2022 č. ze dne 3. 3. 2022 č. ze dne 16. 12. 2021 č. ze dne 18. 11. 2021 č. ze dne 18. 2. 2022 č. ze dne 1. 12. 2021 č. ze dne 21. 4. 2022 č. ze dne 29. 5. 2022 č. ze dne 17. 8. 2022 č. ze dne 16. 5. 2022 č. ze dne 3. 1. 2022 č. ze dne 20. 8. 2022 č. ze dne 16. 6. 2022 č. ze dne 24. 2. 2022 č. ze dne 3. 3. 2022 č. ze dne 24. 3. 2022 č. ze dne 27. 6. 2022 č. ze dne 13. 7. 2022 č. ze dne 25. 4. 2022 č. ze dne 25. 10. 2021 č. ze dne 28. 6. 2022 č. ze dne 24. 6. 2022

²²¹ Smlouva č. ze dne 5. 10. 2021

²²² Smlouva č. ze dne 10. 11. 2021 č. ze dne 1. 5. 2022 č. ze dne 20. 11. 2021 č. ze dne 20. 10. 2021 č. ze dne 10. 1. 2022 č. ze dne 10. 3. 2022 č. ze dne 20. 3. 2022 č. ze dne 1. 4. 2022 č. ze dne 30. 4. 2022 č. ze dne 1. 5. 2022 č. ze dne 1. 6. 2022 č. ze dne 20. 6. 2022 č. ze dne 20. 7. 2022 č. ze dne 10. 9. 2022 č. ze dne 20. 9. 2022 č. ze dne 30. 9. 2022 č. ze dne 10. 10. 2022 č. ze dne 30. 10. 2022 a č. ze dne 20. 12. 2021

²²³ Smlouva č. ze dne 13. 10. 2021 smlouva č. ze dne 15. 10. 2021 smlouva č. ze dne 24. 1. 2022 smlouva č. ze dne 18. 11. 2021 smlouva č. ze dne 1. 12. 2021 smlouva č. ze dne 21. 4. 2022 smlouva č. ze dne 29. 5. 2022 smlouva č. ze dne 16. 5. 2022 smlouva č. ze dne 24. 2. 2022 smlouva č. ze dne 3. 3. 2022 smlouva č. ze dne 24. 3. 2022 smlouva č. ze dne 25. 4. 2022 smlouva č. ze dne 5. 10. 2021 smlouva č. ze dne 25. 10. 2021 smlouva č. ze dne 28. 6. 2022 a smlouva č. ze dne 20. 8. 2022

199. Tato pochybení týkající se výdajů při posuzování úvěruschopnosti by nezhojila ani řádně doložená role obchodních zástupců při posuzování úvěruschopnosti.
200. Závěry v souvislosti s plněním povinnosti podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ nemůže změnit ani účastníkem řízení vysvětlený obchodní model, a proto pro účely posouzení splnění povinnosti podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ je tato námitka zcela irrelevantní.
201. K námitce přiměřenosti správní orgán dodává, že účastník řízení neustále ve svém vyjádření zaměňuje dostatečnost informací a jejich spolehlivost, kterou je povinen kontrolnímu orgánu doložit.²²⁴ Z tohoto důvodu se nelze ani ztotožnit s tím, že by správní orgán provedl chybnou kvalifikaci skutku, když účastník řízení neprokázal v rámci provedené kontroly řádné plnění povinnosti podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, a přesto byly ve všech úvěrových případech z kontrolního vzorku Provident a z kontrolního vzorku Creditea spotřebitelské úvěry poskytnuty.
202. Námitka týkající se chybného posouzení změny právní úpravy z důvodu úplné harmonizace čl. 8 směrnice CCD je zcela účelová.

Závěry ze zjištění a právní kvalifikace ke spáchání přestupku

203. Účastník řízení měl povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 ZSÚ posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 téhož zákona ve znění účinném do 31. 12. 2023, které stanoví povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.
204. Účastník řízení měl tedy povinnost s odbornou péčí zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých žadatelů o úvěr, následně tyto informace vyhodnocovat a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení žadatelů o úvěr, resp. účastník řízení měl povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespolehat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích), případně na předem paušálně stanovené hodnoty těchto položek²²⁵. K zjištění zda byl žadatel

²²⁴ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 ze dne 13. 8. 2024.

²²⁵ Blíže k výkladové praxi posuzování úvěruschopnosti např. následující judikatura: Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015 ze dne 1. 4. 2015: „Pro nyní projednávaný případ je podstatný závěr Soudního dvora, že posouzení úvěruschopnosti spotřebitele může být provedeno pouze na základě informací uvedených spotřebitelem, pokud budou tyto informace dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, jež představuje transpozici článku 8 odst. 1 směrnice 2008/48/ES do českého právního řádu, by tak mělo být vykládáno stejným způsobem, neboť sleduje stejný účel. Závěr Soudního dvora ostatně konvenuje se závěrem žalované i krajského soudu, kteří taktéž shledali pouhé předložení ničím nedoložených prohlášení spotřebitele nedostatečným k řádnému posouzení úvěruschopnosti dlužníka.“ Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019: „Nedostatečné zjištění poměrů dlužníka má i veřejnoprávní souvislosti. Nejvyšší správní soud posuzoval kasační stížnost obchodní společnosti [srov. jeho rozsudek z 1. 4. 2015 č. j. 1 As 30/2015-39] poskytující spotřebitelské úvěry a při výkladu § 9 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, účinného do 30. 11. 2016 (když obsahově obdobná úprava je zakotvena i v § 86 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, tedy pro účely tohoto výkladu lze vycházet z toho, že se právní úprava nezměnila) dovodil, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, že poskytovatel nespolehá na údaje o schopnosti splácet úvěr tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit). Výklad přijatý Nejvyšším správním soudem přitom konvenuje interpretaci zaujaté Soudním dvorem Evropské unie v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 (CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další). V citovaném rozsudku Soudní dvůr vyložil čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS, a bod 26 její preambule tak, že poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní

o úvěr skutečně úvěruschopný, bylo tedy nutné porovnat zjištěné příjmy se zjištěnými výdaji dlužníka²²⁶, přičemž nebylo možné vycházet pouze z údajů o životních a existenčních minimech či průměrných výdajích obyvatelstva, vždy musela být zohledněna konkrétní individuální situace žadatele²²⁷.

205. Z výše uvedených skutkových zjištění vyplynulo, že účastník řízení ve všech 53 úvěrových případech z kontrolního vzorku Provident poskytl spotřebitelům spotřebitelské úvěry, aniž by řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací.
206. Z uvedených skutkových zjištění vyplynulo, že účastník řízení ve všech 25 úvěrových případech z kontrolního vzorku Creditea poskytl spotřebitelům spotřebitelské úvěry, aniž by řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací.
207. Na základě výše uvedených zjištění má tak správní orgán za prokázané, že účastník řízení
- a) v období od 1. 10. 2021²²⁸ do 30. 10. 2022²²⁹ v celém kontrolním vzorku 53 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Provident (smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 7. 2022 [redacted]; č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted],

břemeno – v orig. „the burden of proving“) posoudit úvěruschopnost dlužníka (spotřebitele) na základě dostatečných informací (na informace podané jen spotřebitelem může poskytovatel úvěru spoléhat jen tehdy, jsou-li dostatečné a podložené doklady); tím má být podle Soudního dvora zabráněno, aby věřitelé neposkytovali úvěry nezodpovědně.“ Totožný výklad viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023, sp. zn. 3 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2022 ze dne 18. 5. 2023 a sp. zn. 14 A 107/2023 ze dne 16. 10. 2023, rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 62/2021 ze dne 7. 3. 2023.

²²⁶ Viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023 podle kterého vyžaduje hodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr porovnání zjištěných příjmů se zjištěnými výdaji dlužníka; pouhé zkoumání jedné z těchto složek k řádnému posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr nestačí

²²⁷ V usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023 je též uvedeno: „Žalobkyně však pomíjí, že spojka „i“ hned v úvodu citace („klíčová je i povinnost“) značí, že uvedené informace je třeba brát v úvahu vedle informací jiných či spolu s informacemi jinými a tyto „porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými“ údaji o jeho výdajích. Z toho vyplývá, že vycházet pouze z informací o životním a existenčním minimu a o průměrných výdajích obyvatelstva bez zjištění konkrétních informací o žadateli, neodpovídá řádnému posouzení úvěruschopnosti.“

²²⁸ Dne 1. 10. 2021 byla uzavřena první smlouva o úvěru č. [redacted] z kontrolního vzorku Provident se spotřebitelem [redacted]

²²⁹ Dne 30. 10. 2022 byla uzavřena poslední smlouva o úvěru č. [redacted] z kontrolního vzorku Provident se spotřebitelem [redacted]

č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]) poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve 38 úvěrových případech²³⁰ nedoložil řádné ověření výše a zdroje příjmů žadatelů o úvěr,
- v 6 úvěrových případech²³¹ vycházel bez řádného ověření z deklarovaných informací o výdajích uvedených v žádosti o úvěr,
- ve 2 úvěrových případech²³² pro ověření výdajů žadatelů o úvěr použil nedostatečně robustní a kvalitní výdajový model založený na životním minimu,
- ve 45 úvěrových případech²³³ v případě posouzení úvěruschopnosti pouze

²³⁰ Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]

²³¹ Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] René [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 7. 2022 [redacted]

²³² Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] a č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted]

²³³ Smlouva č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted]

pomocí parametru DSTI nevstupovaly do daného posouzení výdaje v žádné formě (tj. ani deklarované výdaje z žádosti o úvěr a ani údaje z výdajového modelu),

- ve 3 úvěrových případech²³⁴ při posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr nezohlednil jejich úvěry s jednorázovou splatností čerpaných od jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, které bylo možno zjistit z úvěrových registrů NRKI/BRKI, a to tak, že nedisponoval informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatelů o úvěr,
- v 1 úvěrovém případě²³⁵ při posouzení úvěruschopnosti zohlednil v rámci posuzování úvěruschopnosti pouze polovinu měsíční splátky splátkového úvěru dle úvěrových registrů NRKI/BRKI,
- v 19 úvěrových případech²³⁶ pro výpočet splátek u nesplátkových úvěrů používal koeficienty, které podhodnocovaly při posuzování úvěruschopnosti úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr,

b) v období od 5. 10. 2021²³⁷ do 20. 8. 2022²³⁸ v celém kontrolním vzorku 25 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Creditea (smlouva č. [redacted] ze dne 13. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 15. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 3. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 16. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 21. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 29. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 17. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 16. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 3. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 16. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 3. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 27. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 13. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 25. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 5. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne

[redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted], a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]

²³⁴ Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted]

²³⁵ Smlouva č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted]

²³⁶ Smlouva č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted]

[redacted], č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted]

[redacted], č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 Květa

[redacted], č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]

²³⁷ Dne 5. 10. 2021 byla uzavřena první smlouva o úvěru č. [redacted] z kontrolního vzorku Creditea se spotřebitelem [redacted]

[redacted]

²³⁸ Dne 20. 8. 2022 byla uzavřena poslední smlouva o úvěru č. [redacted] z kontrolního vzorku Creditea se spotřebitelkou [redacted]

25. 10. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 28. 6. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 24. 6. 2022 [REDACTED]) poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve 24 úvěrových případech²³⁹ nezohledňoval a nevyhodnocoval výdaje žadatele o úvěr, resp. výdaje žadatele o úvěr vůbec nevstupovaly do procesu posouzení jeho úvěruschopnosti,
- v 1 úvěrovém případě²⁴⁰ zohlednil při posouzení úvěruschopnosti výdaje ve výši životního minima pro jednotlivce, přestože z výpisu z bankovního účtu za 7/2021 a 9/2021 byly patrné průměrné měsíční výdaje ve výši 14 032 Kč,
- v 15 úvěrových případech²⁴¹ při posouzení úvěruschopnosti v rámci svých výpočtů nezohlednil splátky úvěrů poskytovatelů odlišných od něho zjistitelných z úvěrových registrů NRKI/BRKI, a to přesto, že nedisponoval informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatelů o úvěr,
- v 1 úvěrovém případě²⁴² při posouzení úvěruschopnosti zohlednil pouze polovinu měsíční splátky splátkového úvěru dle úvěrových registrů NRKI/BRKI,
- v 1 úvěrovém případě²⁴³ při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil splátky úvěrů, které v předchozí době poskytl žadateli o úvěr, které byly zjistitelné z úvěrových registrů NRKI/BRKI,
- v 8 úvěrových případech²⁴⁴ při posouzení úvěruschopnosti v rámci výpočtu disponibilního příjmu nezohlednil splátky úvěrů zjistitelných z předložených výpisů z účtu žadatelů o úvěr, které nebyly evidovány v úvěrových registrech NRKI/BRKI,

a tím porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e)

²³⁹ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 13. 10. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 15. 10. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 24. 1. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 3. 3. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 16. 12. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 18. 11. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 18. 2. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 1. 12. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 21. 4. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 29. 5. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 17. 8. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 16. 5. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 3. 1. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 20. 8. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 16. 6. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 24. 2. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 3. 3. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 24. 3. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 27. 6. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 13. 7. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 25. 4. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 25. 10. 2021 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 28. 6. 2022 [REDACTED], č. [REDACTED] ze dne 24. 6. 2022 [REDACTED]

²⁴⁰ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 5. 10. 2021 [REDACTED]
²⁴¹ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 13. 10. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 15. 10. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 1. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 18. 11. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 1. 12. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 21. 4. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 29. 5. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 16. 5. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 2. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 3. 3. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 3. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 25. 4. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 5. 10. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 25. 10. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 28. 6. 2022 [REDACTED]

²⁴² Smlouvy č. [REDACTED] ze dne 20. 8. 2022 [REDACTED]
²⁴³ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 25. 4. 2022 [REDACTED]
²⁴⁴ Smlouva č. [REDACTED] ze dne 15. 10. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 18. 11. 2021 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 3. 1. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 18. 2. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 2. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 24. 3. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 25. 4. 2022 [REDACTED], smlouva č. [REDACTED] ze dne 5. 10. 2021 [REDACTED]

ZSÚ.

Sankce

208. Správní orgán ve zrušeném Příkaze uložil účastníku řízení za spáchání přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ pokutu ve výši 8 000 000 Kč. Účastník v rámci konaného ústního jednání a ve svém vyjádření vyjádřil námitky proti vyměřené pokutě v Příkaze. Správní orgán pro přehlednost nejdříve shrne námitky účastníka řízení, následně je vypořádá a následně uvede samotné odůvodnění uložené sankce.

Vyjádření se účastníka řízení

209. Účastník řízení namítl, že z celkově 12 relevantních rozhodnutí²⁴⁵, která nabyla právní moci, byla v 11 z nich pokuta minimálně poloviční (či ještě nižší) než ta, která je ukládána účastníku řízení.
210. Účastník řízení dále analyzoval tři vybraná rozhodnutí, na základě kterých poukázal na nepřiměřenost udělené sankce Příkazem ve výši 8 mil. Kč.
211. Účastník řízení zdůraznil, že společnost Zaplo Finance, které byla uložena pokuta ve výši 7,5 mil. Kč, na rozdíl od účastníka řízení v některých případech vůbec nezjišťovala příjmy žadatelů (příjmy žadatelů byly účastníkem zjišťovány i u produktu Půjčka Creditea), u výdajů vycházela buď z tvrzení žadatele, nebo z částky životního minima navýšené o 500 Kč, systémově nezjišťovala závazky žadatelů dostupné ve veřejném registru (NRKI) a v případě prodlužování jednorázově splatných úvěrů při prodloužení vůbec neposuzovala úvěruschopnost žadatele. Dále poukázal na to, že společnost Zaplo Finance poskytovala mikropůjčky, že na nedostatky byla již dříve upozorněna, dopustila se 3 přestupků a byla jí přesto uložena nižší sankce. Dle účastníka řízení bylo jednání Zaplo Finance násobně závažnější.
212. Účastník řízení poukázal na to, že společnosti Home Credit, které byla uložena pokuta ve výši 2 mil. Kč, bylo správním orgánem vytknuto, že zavedená pravidla u produktu Flexibilní půjčka umožňovala (dostatečně) neověřovat existenci a skutečnou výši příjmů a výdajů žadatelů; zavedená pravidla u produktu Kamali úvěr umožňovala ověřovat existenci a skutečnou výši příjmů spotřebitele pouze u vzorku 5 % náhodně vybraných nových žadatelů, a to pouze pokud deklarovaná výše příjmu přesáhla interní limity a umožňovala (dostatečně) neověřovat existenci a skutečnou výši výdajů žadatelů. Účastník řízení dále poukázal na to, že u něho byla systémovost posouzena jako přitěžující okolnost, zatímco v případě společnosti Home Credit nikoliv, když rozhodnutí ke společnosti Home Credit i přes skutkovou podobnost vůbec postrádá jakékoli

²⁴⁵ Jedná se o rozhodnutí ze dne 20. 5. 2024 sp.zn. S-Sp-2023/00015/CNB/658, které nabylo právní moci dne 26. 7. 2024 (dále jen „**Rozhodnutí CFG Credit**“), rozhodnutí ze dne 25. 4. 2024 sp.zn. S-Sp-2023/00228/CNB/573, které nabylo právní moci dne 11. 5. 2024 (dále jen „**Rozhodnutí Raiffeisen – Leasing**“), rozhodnutí ze dne 11. 12. 2023 sp.zn. S-Sp-2021/00214/CNB/573, které nabylo právní moci dne 9. 4. 2024 (dále jen „**Rozhodnutí PROFI CREDIT Czech**“), rozhodnutí ze dne 1. 12. 2023 sp.zn. S-Sp-2020/00150/CNB/573, které nabylo právní moci dne 5. 4. 2024 (dále jen „**Rozhodnutí Zaplo Finance**“), rozhodnutí ze dne 14. 2. 2024 sp.zn. S-Sp-2022/00117/CNB/573, které nabylo právní moci dne 24. 2. 2024 (dále jen „**Rozhodnutí Home Credit**“), rozhodnutí ze dne 21. 8. 2023, sp.zn. S-Sp-2019/00258/CNB/573, které nabylo právní moci dne 12. 1. 2024 (dále jen „**Rozhodnutí Emma's credit**“), rozhodnutí ze dne 8. 11. 2023, sp.zn. S-Sp-2020/00386/CNB/573, které nabylo právní moci dne 24. 11. 2023 (dále jen „**Rozhodnutí Movinero**“), rozhodnutí ze dne 27. 6. 2023, sp.zn. S-Sp-2019/00376/CNB/573, které nabylo právní moci dne 13. 10. 2023 (dále jen „**Rozhodnutí Orange finance**“), rozhodnutí ze dne 19. 9. 2023, sp.zn. S-Sp-2021/00004/CNB/573, které nabylo právní moci dne 5. 10. 2023 (dále jen „**Rozhodnutí FINDIGO CZ**“), rozhodnutí ze dne 12. 9. 2023, sp.zn. S-Sp-2022/00366/CNB/573, které nabylo právní moci dne 22. 9. 2023 (dále jen „**Rozhodnutí VITACREDIT**“), rozhodnutí ze dne 16. 6. 2023, sp.zn. S-Sp-2021/00349/CNB/573, které nabylo právní moci dne 12. 7. 2023 (dále jen „**Rozhodnutí FRIENDLY CASH, SE**“) a rozhodnutí ze dne 30. 5. 2023, sp.zn. S-Sp-2023/00033/CNB/573, které nabylo právní moci dne 9. 6. 2023 (dále jen „**Rozhodnutí Comfort Money**“).

přítěžující okolnosti. U společnosti Home Credit byl jako polehčující okolnost uznán harmonogram opatření k nápravě, zatímco u účastníka řízení nebyla jako polehčující okolnost zohledněna přijatá opatření k nápravě. Další namítané rozdíly se týkaly závažnosti, účelu sankce a její výše ve vztahu k vlastnímu kapitálu.

213. Účastník řízení poukázal na to, že společnosti CFG Credit byla uložena pokuta za 4 spáchané přestupky ve výši 4 mil. Kč, přičemž v případě nezjištěných výdajů spotřebitele vycházela z defaultních údajů, které sama nastavila, přičemž ve zhruba 70 % a dále že v 45,5 % případů z kontrolního vzorku řádně neověřila existenci a výši skutečných stávajících finančních závazků spotřebitelů z registrů či že nezjišťovala a neověřovala schopnosti splácet úvěr s tzv. balónovým splácením. V celém kontrolním vzorku 33 úvěrových smluv společnost CFG Credit neprovedla řádné posouzení úvěruschopnosti, když buď neověřila, nebo nezohlednila výdaje spotřebitelů a řádně nezjišťovala závazky. Účastník řízení má za to, že zjištěná pochybení byla závažnější, sankce byla přitom 2x nižší a porovnal její výši ve vztahu k vlastnímu kapitálu.
214. Účastník řízení dále poukázal na to, že je a byl v předchozích letech ve ztrátě, zatímco jím vybraných 11 sankcionovaných společností mělo kladný hospodářský výsledek. Účastník řízení poukázal dále na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Ads 277/2017-33 ze dne 28. 2. 2018 a sp. zn. 8 Afs 17/2017-87 ze dne 29. 8. 2011 v souvislosti s přiměřeností a hrozby likvidačního účinku, když je toho názoru, že byla uložena pokuta zjevně nepřiměřená vzhledem k jeho hospodářským výsledkům. Účastník řízení je dále přesvědčen, že byla porušena i zásada legitimního očekávání, když se správní orgán odchýlil od zavedené praxe, když mu byla uložena pokuta v nesrovnatelné vysoké výši (v porovnání se společnostmi Home Credit a CFG Credit). Účastník řízení se nedomnívá, že kultivace trhu, o níž regulátor usiluje, a účastník řízení ji plně podporuje, lze dosáhnout pouze prostřednictvím drakonických pokut, které ve výsledku mohou vést k vyklizení oficiálního trhu a nárůstu lichvy. Dle názoru účastníka řízení kultivace trhu by mělo být dosaženo spíše dialogem a oboustrannou snahou nastavit funkční systémy poskytovatelů spotřebitelských úvěrů působících na trhu.
215. K přítěžujícím okolnostem účastník řízení správnímu orgánu vytkl, že:
- Přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ by dle názoru účastníka řízení neměl být zvlášť přičítán jako přítěžující okolnost. Účastník řízení odkázal na úpravu obsaženou v trestním zákoníku, která v případě některých trestných činů vylučuje jejich souběh, a naopak aplikuje vztah faktické konzumpce. Podle názoru účastníka řízení je otázkou, zda přestupky podle ustanovení § 148 odst. 1 ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ je vhodné postihovat jako dva samostatné přestupky, anebo nezavést pro tento případ přestupek jediný.
 - Se správní orgán dopustil dvojího přičítání, když zohlednil jako přítěžující okolnost dobu trvání přestupku a jako druhou přítěžující okolnost systémovost pochybení, když tyto obě skutečnosti pokrývají tutéž skutečnost. Podle názoru účastníka řízení je zákonným znakem přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ porušení povinnosti zavést dostatečné a řádné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti žadatelů (nebo-li zavedení dostatečného systému zajišťující řádnost postupů), a tudíž nelze jako přítěžující okolnost účastníkovi řízení přičítat systémový charakter pochybení.
216. Účastník řízení se neztotožnil s tím, že společenská škodlivost jeho pochybení byla hodnocena jako velmi vysoká. Účastník řízení je toho názoru, že mu nelze vyčítat

“narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry spotřebitelů v tento trh”. Účastník řízení poukázal na to, že měl a má nastaven model pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů, ve kterém jako inherentní součást využívá obchodní zástupce, kteří posuzují majetkové poměry konkrétních žadatelů o úvěr přímo v jejich domácnostech, účastník dále při posouzení úvěruschopnosti aplikoval přiměřenost a svůj obchodní model nezakládal na zisku z prodlení a souvisejících smluvních pokutách. Účastník řízení je přesvědčen, že skutečnost, že správní orgán vykládá zákonná kritéria pro posuzování přiměřenosti rozsahu zjišťovaných údajů jiným způsobem, než účastník řízení jistě nelze bez dalšího kvalifikovat jako ohrožení zájmu na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů.

217. Směrem k polehčujícím okolnostem účastník řízení poukázal na naplnění polehčujících okolností, které by měl dle jeho názoru správní orgán vzít též v potaz:

- Polehčující okolnost podle ustanovení § 39 písm. c) přestupkového zákona v podobě přijatých a plánovaných nápravných opatření a vlastní iniciativu účastníka řízení při jejich zavádění (zahájenou již během kontroly);²⁴⁶ účastník řízení poskytoval správnímu orgánu součinnost, řádně s ním komunikoval a jinak vycházel správnímu orgánu vstříc, když je tato okolnost rovněž klasifikována jako polehčující např. v rozhodnutí správního orgánu č. j. 2020/27276/570 ze dne 18. 2. 2020;
- Roli obchodních zástupců při vyhodnocování úvěruschopnosti a jejich pravidelný osobní kontakt se spotřebiteli po celou dobu splácení;
- Obchodní model účastníka řízení, který je založen na snaze o udržení schopnosti spotřebitele splácet;
- Že se jednalo o nedbalostní jednání, a proto účastník řízení žádá, aby vzal tuto skutečnost správní orgán v potaz jako inominační polehčující okolnost.

Stanovisko správního orgánu k vyjádření se účastníka řízení

218. Námitka účastníka řízení, že v 11 z 12 rozhodnutí byla uložena pokuta v méně než poloviční výši, je pro posouzení výše pokuty ukládané v tomto konkrétním případě nepodstatná. Správní orgán má za to, že nelze pouze na základě komparace výše uložených pokut v těchto 11 rozhodnutích srovnávat jejich přiměřenost směrem k projednávanému případu. Správní orgán musí zdůraznit, že každý případ má jinou délku protiprávního jednání, odlišný počet spáchaných přestupků, konkrétní pochybení v posuzování úvěruschopnosti nejsou v každém jednotlivém případě totožná, majetkové poměry jednotlivých pachatelů přestupků jsou odlišné, počty a objemy poskytnutých spotřebitelských úvěrů v kontrolovaných obdobích jsou odlišné, typy poskytovaných spotřebitelských úvěrů jsou různé (mikroúvěry až po úvěry na bydlení), každý pachatel přestupků se zaměřoval na různé typy spotřebitelů, atd. V této souvislosti musí správní orgán zdůraznit, že neukládá pokutu, která by vybočovala z dosavadní rozhodovací praxe. Správní orgán zdůrazňuje, že zavedená správní praxe není překážkou pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých

²⁴⁶ Účastník zaslal do datové schránky správního orgánu k rukám [redacted] nejprve dne 27. 6. 2024 sdělení pod sp.zn. S-Sp-2022/00338/CNB/651 s názvem „Informace k opatřením společnosti v návaznosti na zjištěné nedostatky“ a následně dne 23. 9. 2024 sdělení pod sp.zn. S-NP-2023/00301/CNB/651 s názvem “Předložení vnitřních předpisů”. Účastník potvrzuje, že dle nastíněného harmonogramu byla plánovaná opatření implementována ke konci srpna 2024.

konkrétních případech.²⁴⁷

219. V této souvislosti je na místě poukázat na to, že ze všech 12 namítaných rozhodnutí v kontrolovaném období poskytnul nejvyšší počet spotřebitelských úvěrů v nejvyšším objemu právě účastník řízení, což samo o sobě mimo jiného výrazně zvyšuje samotnou závažnost účastníkem řízení spáchaných přestupků.

	počet poskytnutých spotřebitelských úvěrů v kontrolovaném období	objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů v kontrolovaném období	výše uložené pokuty/v případě účastníka řízení nepravomocně uložena pokuta Příkazem
12 vybraných rozhodnutí účastníkem řízení	od 18 do 67 166	od 3,3 mil. Kč do 1,1 mld. Kč	od 500 tis. do 7, 5 mil. Kč
Účastník řízení	69 886	2,05 mld. Kč	8 mil. Kč

220. Správní orgán považuje účastníkem řízení provedenou analýzu 3 vybraných rozhodnutí za účelovou, když účastník řízení neobjektivně přehlíží zásadní odlišné okolnosti jednotlivých úvěrových případů, u kterých došlo k porušení zákona.
221. V řízení vedeném se společností Zaplo Finance se najde řada obdobných zjištění²⁴⁸, tak i rozdílů²⁴⁹. Účastník řízení totožně jako společnost Zaplo Finance cílil i na velmi rizikovou skupinu spotřebitelů. U produktu Půjčka Provident byly půjčky poskytovány ve výši od 3 000 Kč do 130 000 Kč s úrokovou sazbou až 88 % p. a., přičemž její výše se odvíjela právě od rizikovosti jednotlivých spotřebitelů. Účastník řízení přitom u tohoto produktu v kontrolovaném období poskytl v 83,62 % případech z 65 356 uzavřených smluv spotřebitelské úvěry s úrokem nad 50 % p.a.²⁵⁰ Společnost Zaplo Finance byla sice upozorněna na nedostatky v rámci licenčního řízení, nicméně účastník řízení na rozdíl od ní, znal rozhodovací praxi nejen soudů, ale i správního orgánu.²⁵¹ Správní orgán považuje za účelové i srovnání poměru uložené pokuty vůči vlastnímu kapitálu. Vlastní kapitál správní orgán považuje pouze za jeden z faktorů přispívající k individualizaci sankce, který je důležitý zejména pro vyhodnocení případné likvidační výše sankce.

²⁴⁷ Srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 238/2020 - 46 ze dne 22. 1. 2021, kde soud uvedl: „K odkazům stěžovatele na správní praxi trestání obdobných správních deliktů pak soud podotýká, že správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut, ale slouží jako referenční hledisko ve vztahu k dodržování zásad rovného zacházení a zákazu libovůle, je tak významným vodítkem bránícím neodůvodněným excesům při správním trestání, avšak nepředstavuje překážku pro změny správní praxe ani pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých případech.“

²⁴⁸ Např. ani účastník řízení neměl u produktu Půjčka Provident v případě, že se jednalo o úvěr do 49 999 Kč zavedená řádná pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti, neboť neuchovával doklady k ověření příjmů a jejich udržitelnosti (postupoval tak ve 38 úvěrových případech ze vzorku 53 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Provident) nebo měl zavedeny koeficienty, které umožňovaly podhodnocení úvěrové zátěže.

²⁴⁹ Např. na rozdíl od Zaplo Finance v části kontrolního období od 9. 12. 2021 do 31. 10. 2022 do porovnání příjmů a výdajů nevstupovaly u účastníka řízení výdaje vůbec.

²⁵⁰ Zde přísluší též odkázat na rozsudek Nejvyššího soudu např. sp. zn. 21 Cdo 1484/2004 ze dne 15. 12. 2004, kde soud uvedl: „Nelze totiž přehlédnout, že dlužník uzavírá smlouvu o půjčce a dohodu o úrocích z půjčené částky často právě z důvodu své tíživé finanční situace; neodpovídá obecně uznávaným pravidlům chování a vzájemným vztahům mezi lidmi a mravním principům společenského řádu, aby dlužník i v takové situaci poskytoval (musel poskytovat) věřiteli nepřiměřené nebo dokonce „lichvářské“ úroky. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že nepřiměřenou, a tedy odporující dobrým mravům je zpravidla taková výše úroků sjednaná ve smyslu ustanovení § 658 odst. 1 obč. zák., která podstatně přesahuje úrokovou míru v době jejich sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček.“

²⁵¹ Viz rozhodnutí zpřístupněná na webových stránkách správního orgánu pod sp. zn. S-Sp-2019/00204/CNB/573, S-Sp-2019/00330/CNB/573, S-Sp-2019/00302/CNB/573, S-Sp-2019/00589/CNB/573, S-Sp-2019/00583/CNB/573, S-Sp-2019/00329/CNB/573.

Pokud by se pak měl porovnávat jejich poměr (Zaplo Finance 2,85 % / účastník řízení 3,23 %), tak ani čistě na něm navíc správní orgán nic exesivního nevidí.²⁵² Společnost Zaplo Finance byla potrestána za 3 přestupky, účastník řízení zase poskytl více spotřebitelských úvěrů o výrazně větším objemu. Správní orgán je přesvědčen, že pokuta uložená účastníku řízení zcela odpovídá konkrétním okolnostem případu, a vůbec nevybočuje od zavedené správní praxe.

222. Zásadní odlišnost mezi řízením vedeném se společností Home Credit a řízením vedeném s účastníkem řízení je v délce protiprávního jednání (3 měsíce proti 1 roku), počtem a objemem uzavřených spotřebitelských úvěrů, ale zejména procentem úvěrových smluv, u kterých se spotřebitelé dostali do prodlení (u produktů účastníka řízení byl poměr smluv v procentech, u kterých se spotřebitel dostal do prodlení, téměř 3x vyšší než u produktu Home Credit).
223. Pokud jde o společnost CFG Credit, tak ta poskytla v kontrolovaném období 1. 6. 2022 do 12. 5. 2023 spotřebitelské úvěry v rádech nižších tisíců o objemu nižších stamiliónů, zatímco účastník řízení za obdobné kontrolní období poskytl 69 886 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 2,05 mld. Kč. Stejně jako účastník řízení cílila společnost CFG Credit na velmi rizikovou skupinu spotřebitelů, nicméně pro společnost CFG Credit se jednalo o okrajovou činnost, zatímco u účastníka řízení o jeho hlavní činnost. Ze skutkových zjištění vyplynulo, že ani společnost CFG Credit a ani účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti neměli komplexní informace o ekonomické situaci konkrétního žadatele o úvěr.
224. Správní orgán na základě porovnání výše uvedených okolností včetně těch, na které odkázal účastník řízení, má za to, že ukládaná pokuta ve srovnání s ostatními obdobnými případy nijak nevybočuje, je přiměřená a odpovídá konkrétním okolnostem případu účastníka řízení.
225. Námitka účastníka řízení záporným hospodářským výsledkem s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Ads 277/2017-33 ze dne 28. 2. 2018 a sp. zn. 8 Afs 17/2017-87 ze dne 29. 8. 2011 je zcela účelová. Kromě toho, že účastník řízení nedoložil proč právě v jeho případě a při jeho majetkových poměrech má být uložena pokuta likvidační nebo byť jen nepřiměřená, tak pomíjí tu skutečnost, že správní orgán musel také při ukládání sankce zohlednit závažnost protiprávního jednání účastníka řízení.²⁵³ V této věci správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 90/2022-54 ze dne 25. 10. 2023, kde soud uvedl: „[m]ajetkovou situaci je třeba zkoumat nejen proto, aby nebyla pokuta likvidační, ale i proto, aby byla adekvátní, tedy plnila svou preventivní i represivní funkci, což znamená, že uloženou sankci musí pachatel správního deliktu pociťovat jako nezanedbatelnou újmu, tedy jako negativní zásah do své majetkové sféry.“ Správní orgán dodává, že z pouhého poukázání na záporný výsledek hospodaření nelze ani vyvozovat nepřiměřenost pokuty či její likvidační charakter. Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 78/2024 – 90 ze dne 1. 8. 2024, kde soud uvedl: „Pouhý záporný výsledek hospodaření tak není důvodem pro konstatování likvidačního účinku pokuty. Pokud by tomu tak bylo, mohla by tato

²⁵² Pro zajímavost doplňuje správní orgán další porovnání jejich majetkových poměrů např. společnost Zaplo Finance v době uložení pokuty dosáhla čistého obrátu ve výši 596,299 mil. Kč, zatímco účastník řízení dosáhl v roce 2023 čistého obrátu 1,29 mld. Kč. Společnost Zaplo Finance měla nerozdělený zisk ve výši 17,455 mil. Kč, zatímco účastník řízení v roce 2023 měl nerozdělený zisk ve výši 184,6 mil. Kč.

²⁵³ Závažnost protiprávního jednání účastníka řízení výrazně zvýšily okolnosti týkající se rozsahu činnosti účastníka řízení, který v kontrolovaném období poskytl 69 886 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 2,05 mld. Kč a zaměření na spotřebitele s vyšší rizikovostí. Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 315/2023 -32 ze dne 15. 5. 2024, kde soud uvedl: „Je nepochybné, že pokud se jednání naplňující znaky přestupku II týkalo několika tisíc dotčených spotřebitelů, jedná se o okolnost, kterou lze považovat za přitěžující.“

skutečnost vést k absurdním závěrům, jelikož např. subjektům dlouhodobě podnikajícím se ztrátou by nebylo vůbec možné uložit správní trest. Případné kontroly a následné trestání protiprávního jednání by vůči těmto subjektům pozbylo svůj smysl a účel. Likvidační charakter uložené pokuty tak není možné hodnotit pouze na základě výsledku hospodaření, ale je nezbytné posouzení se zohledněním citovaných závěrů kasačního soudu. V případě stěžovatelky se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s tím, že uložená pokuta likvidační charakter nemá, neboť nebyla sama o sobě způsobilá přivodit stěžovatelce platební neschopnost ani ji donutit ukončit podnikatelskou činnost. Stejně tak sama o sobě nebyla způsobilá docílit toho, že by se jediným smyslem stěžovatelčiny podnikatelské činnosti stalo její splacení.“ Správní orgán nemá za to, že by při výši vlastního kapitálu, který v roce 2023 dosáhl 246,95 mil. Kč, uložená pokuta ve výši 8 mil. Kč způsobila platební neschopnost účastníka řízení či ukončení jeho podnikatelské činnosti. Vzhledem k tomu, že účastník řízení poskytl v roce 2022 celkem 72 608 spotřebitelských úvěrů o objemu 2,05 mld. Kč a v roce 2023 celkem 88 641 spotřebitelských úvěrů o objemu 1,83 mld. Kč, když v roce 2022 byly výnosy z úroků a obdobných výnosů ze spotřebitelských úvěrů ve výši ve výši 1,11 mld. Kč a v roce 2023 dosáhly tyto výnosy 1,29 mld. Kč, tak správní orgán nemá ani za to, že by jediným smyslem podnikatelské činnosti účastníka řízení se stalo splacení pokuty ve výši 8 mil. Kč.

226. Správní orgán nesouhlasí s účastníkem řízení v tom, že by se odchýlil od zavedené rozhodovací praxe, čímž by bylo porušeno legitimní očekávání. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 238/2020 - 46 ze dne 22. 1. 2021 „*správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut, ale slouží jako referenční hledisko ve vztahu k dodržování zásad rovného zacházení a zákazu libovůle, je tak významným vodítkem bránícím neodůvodněným excesům při správním trestání, avšak nepředstavuje překážku pro změny správní praxe ani pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých případech (srov. např. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541, č. 2119/2010 Sb. NSS, ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011 - 119, případně ze dne 15. 7. 2016, č. j. 9 As 60/2016 - 156).*“. Podle rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 7 A 46/2011-33 ze dne 8. 1. 2014 „*v oblasti správního trestání je uplatnění zásady legitimního očekávání [...] velmi omezeno, neboť subjekt porušující zákonem stanovenou povinnost má, legitimní očekávání ‘pouze v rozsahu maximální výše sankce stanovené zákonem’*“. Účastník řízení v období, kdy docházelo k protiprávnímu jednání, poskytl nejvíce spotřebitelských úvěrů velmi rizikovým spotřebitelům²⁵⁴ ze všech komparovaných 12 případů, na které účastník řízení poukázal, když se uložené výše pokut u těchto 12 případů pohybovaly v rozmezí od 2,5 % do 37,5 % maximální zákonem stanovené sazby, a proto uložená pokuta účastníku řízení ve výši 40 % maximální zákonem stanovené sazby není rozhodně nepřiměřená natož excesivní.
227. Správní orgán názor účastníka řízení na to, že by kultivace trhu mělo být dosaženo spíše dialogem a oboustrannou snahou nastavit funkční systémy poskytovatelů spotřebitelských úvěrů působících na trhu, považuje za nepřipadný. Právní úprava týkající se posuzování úvěruschopnosti vychází ze směrnice CCD ze dne 23. 4. 2008, když správní orgán k problematice posuzování úvěruschopnosti již dne 18. 3. 2014 vydal Dohledový benchmark 1/2014²⁵⁵ a k problematice zavedení a udržování pravidel

²⁵⁴ Celkem 69 886 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 2,05 mld. Kč.

²⁵⁵ Viz https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/legislativni_zakladna/ochrana_spotrebitele_spotrebitelsky_uver/download/dohledovy_benchmark_os_2014_01.pdf.

a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele dne 31. 10. 2016 vydal Dohledový benchmark 3/2016²⁵⁶. Správní orgán tedy poskytl účastníku řízení již před spácháním vytýkaných přestupků určitá vodítka, aby dostál svých povinností týkajících se zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Od roku 2014 do 1. 10. 2021 se též vyvinula poměrně široká správní praxe správního orgánu²⁵⁷ a judikatura soudů²⁵⁸. Pokud účastník řízení ani zavedenou rozhodovací praxi správního orgánu a soudů nereflektoval do zavedených a udržovaných pravidel pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, tak zajiště není překvapující, že nastoupila ze strany správního orgánu represe. Argumentace účastníkem řízení nárůstem lichvy či jiným protiprávním jednáním je zcela lichá, když tyto negativní jevy ve společnosti mají eliminovat ustanovení § 218 a § 251 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

228. Námitka účastníka řízení, že by přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ neměl být přičítán jako přitěžující okolnost s odkazem na trestní zákoník, který v případě některých trestných činů vylučuje jejich souběh, je nedůvodná. ZSÚ a ani přestupkový zákon nevylučuje souběh projednávaných přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ. Účastník řízení nebyl postižen za identické skutky, když přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ se týkal porušení povinnosti podle ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) ZSÚ a přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ se týkal porušení povinnosti podle ustanovení § 86 ZSÚ. Účastník řízení byl postihnut za to, že nezavedl a neudržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, a tudíž nesplnil jeden z požadavků na výkon činnosti podle § 15 ZSÚ (přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ) a za to, že poskytl v 78 konkrétních případech spotřebitelský úvěr, bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací (přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ). Postup v podobě aplikace absorpční zásady včetně zohlednění přitěžující okolnosti podle ustanovení § 40 písm. b) přestupkového zákona považuje správní orgán za zcela logický a správný.²⁵⁹
229. Námitka účastníka řízení týkající se dvojího přičítání, když správní orgán zohlednil jako přitěžující okolnost délku protiprávního jednání, není důvodná. Účastník řízení se dopustil přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ, který je trvajícím přestupkem, a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, který je pokračováním v přestupku. Tyto dva přestupky neobsahují skutkovou podstatu, která by odlišovala

²⁵⁶ Viz https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf.

²⁵⁷ Viz rozhodnutí České národní banky zpřístupněná na webových stránkách správního orgánu pod sp. zn. S-Sp-2019/00204/CNB/573, S-Sp-2019/00330/CNB/573, S-Sp-2019/00302/CNB/573, S-Sp-2019/00589/CNB/573, S-Sp-2019/00583/CNB/573, S-Sp-2019/00329/CNB/573.

²⁵⁸ Viz např. rozsudky SDEU ve věci C-556/2012 ze dne 27. 3. 2014 a ve věci C-449/13 ze dne 18. 12. 2014. Rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1. 4. 2015 a sp. zn. 2 As 107/2017-72 ze dne 19. 4. 2018. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20. 3. 2019 a nálezy Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019.

²⁵⁹ Totožně správní orgán postupoval i v případech, které se staly předmětem přezkumu správních soudů. Viz např. rozsudky Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2022- 90 ze dne 18. 5. 2023, sp. zn. 14 A 107/2023- 46 ze dne 16. 10. 2023, sp. zn. 8 A 90/2023- 59 ze dne 27. 4. 2024 a sp. zn. 18 A 11/2023- 81 ze dne 8. 4. 2024 a např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024. Např. v rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 90/2023 ze dne 27. 4. 2024 soud přímo uvedl: „Žalobkyně dále namítla, že je postihována za skutky, které jsou v podstatě identické s předchozími dvěma skutky s použitím odlišné právní kvalifikace. Soud považuje i tuto námitku za nedůvodnou, protože žalobkyně mohla naplnit jedním jednáním skutkovou podstatu vícero přestupků, což ovšem neznamená, že je postihována vícekrát za ten samý přestupek.“

intenzitu nutnou k jejich naplnění.²⁶⁰ A proto je na místě zohlednit i dobu protiprávního jednání, která v rámci individualizace ukládaného správního trestu učiní rozdíl mezi pachatelem, který se např. dopouštěl stejného přestupku po dobu 1 měsíce, a pachatelem, který se dopouštěl protiprávního jednání např. 1 rok.²⁶¹

230. Námitka týkající se se dvojího přičítání systémového charakteru protiprávního jednání účastníka řízení je částečně důvodná. Nikoliv však z důvodu dvojího přičítání, ale z toho důvodu, že správní orgán měl v Příkaze okolnost systémového porušení ZSÚ (rozuměno, že se nejednalo o ojedinělá pochybení) zohlednit při hodnocení závažnosti přestupku, nikoliv však jako přitěžující okolnost. Správní orgán tuto okolnost nebude hodnotit jako přitěžující, ale přihlédne k ní v tom smyslu, že se nejednalo o ojedinělé porušení povinností, při hodnocení závažnosti spáchaných přestupků. Avšak ani po této změně oproti zrušenému Příkazu, správní orgán vzhledem k velmi vysoké společenské škodlivosti protiprávního jednání účastníka řízení, neshledal důvod pro uložení nižší pokuty. Správní orgán nemá ani za to, že by se dopustil dvojího přičítání, když systémový charakter není znakem skutkové podstaty projednávaných přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ. Naopak správní orgán považuje za logické při ukládání sankce proporcionálně zohledňovat i tu skutečnost, že došlo ke spáchání přestupku plošně či např. pouze ve 20 % úvěrových případů.
231. Správní orgán nesouhlasí s účastníkem řízení v tom, že by společenská škodlivost jeho pochybení neměla být hodnocena jako velmi vysoká. Společenská škodlivost je materiálním korektivem, který má zajistit uplatňování správního trestání v mezích prostředku ultima ratio a umožňuje stíhat jen takové činy, které nad rámec prostého naplnění zákonem definované skutkové podstaty budou obohaceny o další kvalitativní rozměr. Společenská škodlivost obecně patří mezi relativně neurčité pojmy, přičemž představuje to, co je v rozporu s účelem právního řádu, tedy čin, který je schopen poškodit či ohrozit společností chráněné zájmy (v tomto konkrétním případě veřejný zájem na ochraně spotřebitele a společnosti jako celku před negativními socioekonomickými důsledky²⁶²). Přestupky vytýkané správním orgánem v tomto řízení jsou ohrožovací přestupky²⁶³, když je chráněný zájem na ochraně spotřebitele a společnosti jako celku před negativními socioekonomickými důsledky ohrožen

²⁶⁰ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Afs 311/2021 – 112 ze dne 22. 3. 2024.

²⁶¹ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 18/2024-68 ze dne 17. 5. 2024, kde soud uvedl: „V souladu s uvedeným městský soud postupoval (body 99 až 107 napadeného rozsudku). Správně dovedl, že správní orgány nepřekročily meze správního uvážení, resp. správní uvážení nezneužily....Zkoumal i rozsah protiprávního jednání a dobu jeho trvání.“

²⁶² Srovnej nález Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019, kde soud uvedl: „Podle Ústavního soudu lze na základě výše uvedeného učinit dílčí závěr, že poskytovatel úvěru, kdy dlužník je v postavení spotřebitele, má jednoznačnou povinnost prověřit spotřebitelovu schopnost plánovaný úvěr splatit. Uložením a řádným splněním této povinnosti přitom není chráněn - jak plyne z výše uvedené judikatury - jen samotný dlužník (spotřebitel) a věřitel jako poskytovatel úvěru, ale také v širším pojetí sama společnost jako taková.“ Nebo rozsudek SDEU ve věci Horyzont Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty C-339/23 dne 24. 10. 2024, kde soud uvedl: „Cílem povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele před uzavřením úvěrové smlouvy ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice 2008/48 je totiž, jak výslovně uvádí bod 26 odůvodnění této směrnice, aby věřitelé jednali zodpovědně, jakož i chránit spotřebitele tím, že bude zajištěno, aby se věřitelé nepouštěli do nezodpovědného půjčování ani neposkytovali úvěry bez předchozího posouzení úvěruschopnosti spotřebitele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. ledna 2024, Nárokuj, C-755/22, EU:C:2024:10, body 34 a 46, jakož i citovaná judikatura).“

²⁶³ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 50/2015 – 39 ze dne 13. 10. 2015, kde soud uvedl: „Pro projednávanou věc je podstatné, že delikt, za který byl stěžovatel sankcionován, je svým charakterem deliktem ohrožovacím, tedy takovým, pro jehož spáchání nemusí dojít ke vzniku škody. Jak již dovodila judikatura správních soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 6 A 109/2000 - 73), je nutno rozlišovat mezi účinkem a následkem správního deliktu. Součástí skutkové podstaty správního deliktu spočívajícího v ohrožení životního prostředí v lesích přitom není účinek, tj. způsobení škody.“

a nemusí dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům.²⁶⁴ Správní orgán po zohlednění povahy a závažnosti spáchaných přestupků došel k závěru, že společenská škodlivost jednání účastníka řízení byla velmi vysoká, a tudíž nemá sporu o tom, že byla jednáním účastníka řízení naplněna materiální stránka spáchaných přestupků. Účastník řízení pravděpodobně ve své námitce zaměňuje pojmy společenská škodlivost a závažnost spáchaných přestupků, když následně argumentuje roli obchodních zástupců při posuzování úvěruschopnosti a obchodním modelem. Ničím nepodložené informace o příjmech a výdajích, které jsou zapsané v Zákaznických kartách k jednotlivým žadatelům o úvěr, vůbec neprokazují tvrzení účastníka řízení, že obchodní zástupci vždy ověřovali příjmy a výdaje konkrétního žadatele o úvěr. Vzhledem ke skutečnosti, že například u produktu Půjčka Provident požadoval účastník řízení velmi vysoký úrok²⁶⁵, i celkem vysoké poplatky,²⁶⁶ považuje správní orgán za nepodstatnou námitku účastníka řízení, že jeho obchodní model se nezakládal na zisku z prodlení a souvisejících smluvních pokutách.

232. Obchodní model účastníka řízení skutečně nebyl přímo založen na zisku z prodlení a souvisejících smluvních pokutách, ale na opakovaném poskytování úvěrů, za které inkasoval poměrně vysoké poplatky. Jinými slovy účastník řízení sice má oproti konkurenčním společnostem odlišný obchodní model a přístup při prodlení spotřebitelů, ale důsledkem nedostačeného posuzování úvěruschopnosti a opakovaném poskytování dalších úvěrů a kumulaci poplatků za jejich poskytování (byť i třeba na úhradu těch předchozích úvěrů) jsou socioekonomické následky pro spotřebitele totožné.
233. Viz konkrétní případy ze vzorku k produktu Půjčka Provident. Např. u úvěrového případu [redacted] správní orgán zjistil, že pohledávka ze smlouvy č. [redacted] je předmětem insolvenčního řízení pod sp. zn. KSBŘ 40 INS 15895/2022. Z insolvenčního rejstříku vyplývá, že domácnost spotřebitele podle uplatněných pohledávek v insolvenčním řízení účastníkovi řízení (popř. společnosti, které účastník řízení postoupil dluh) dluží následující platby ve výši 76 943,23 Kč z úvěrových smluv ze dne 5. 5. 2010 a ze dne 29. 7. 2010 (uzavřené na [redacted]); ve výši 59 631,71 Kč z úvěrových smluv ze dne 4. 1. 2021, 10. 4. 2022 (uzavřené na [redacted]); ve výši 43 636,96 Kč z úvěrových smluv ze dne 22. 9. 2021, ze dne 26. 1. 2022, ze dne 3. 3. 2022 (uzavřené na manželku [redacted]). Obdobné důvodné pochybnosti o řádném posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vyplývají i z dalších úvěrových případů, kdy dlužník skončil v insolvenčním řízení – např. sp. zn. MSPH 79 INS 18302/2022 úvěrový případ [redacted], sp. zn. KSUL 74 INS 4704/2023 úvěrový případ [redacted], sp. zn. KSBŘ 30 INS 7344/2023 úvěrový případ [redacted], sp. zn. KSHK 35 INS 3270/2023 úvěrový případ [redacted] a sp. zn. KSPH 74 INS 9470/2023 úvěrový případ [redacted].
234. Správní orgán se neztotožnil s názorem účastníka řízení, že mu nelze vyčítat *“narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry spotřebitelů v tento*

²⁶⁴ Srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 305/2023 – 51 ze dne 28. 8. 2024, kde soud uvedl: „Nejvyšší správní soud jeho závěrům přisvědčil. Dojde-li totiž k naplnění formálních znaků přestupku, je obvykle naplněn i materiální znak, což platí obzvláště u ohrožovacích deliktů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016-23, bod 20). Nejvyšší správní soud ve shledání naplnění materiální stránky vyřkyvaných přestupků nespatřuje jakousi úřednickou horlivost zmiňovanou stěžovatelem, ale naopak řádné plnění úkolů orgánů státu při ochraně veřejných zájmů, kterým nepochybně je i ochrana spotřebitele prostřednictvím požadavků na uvádění informace o potravinách.“

²⁶⁵ U produktu Půjčka Provident u 54 652 smluv z celkového počtu 65 356 smluv uzavřených v tomto období byl sjednaný úrok nad 50 % p.a.

²⁶⁶ Např. v úvěrovém případě [redacted] byl poskytnut úvěr ve výši 10 000 Kč, který měl být splacen ve 45 týdenních splátkách, když poplatky byly ve výši 2 030 Kč. V úvěrovém případě [redacted] byl poskytnut úvěr ve výši 15 000 Kč, který měl být splacen v 65 týdenních splátkách, když poplatky byly ve výši 5 351 Kč. V úvěrovém případě [redacted] byl poskytnut úvěr ve výši 20 000 Kč, který měl být splacen ve 12 měsíčních splátkách, když poplatky byly ve výši 4 883 Kč.

trh". V rámci tohoto řízení má správní orgán za prokázané, že se účastník řízení v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 dopustil přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, čímž vzhledem k vysokému rozsahu své činnosti rozhodně měl zásadní negativní vliv na řádné fungování trhu spotřebitelských úvěrů. Svým jednáním účastník řízení též ohrozil důvěru spotřebitelů v tento trh, když nesporně spotřebitelé v dobré víře očekávali vzhledem k povinnostem, které regulace na účastníka řízení kladla, že tento bude k nim přistupovat se vší odbornou péčí, což se prokazatelně nestalo.

235. Správní orgán vzhledem k okolnostem spáchání přestupků nedospěl k závěru, že je na místě zohlednit účastníkem řízení navrhované polehčující okolnosti.
236. Návrh účastníka řízení zohlednit jako polehčující okolnost podle ustanovení § 39 písm. c) přestupkového zákona vyhodnotil správní orgán jako nedůvodnou. K nápravě přistoupil účastník řízení až pod tlakem kontroly a následného řízení vedeného správním orgánem, resp. k nápravě vedla účastníka řízení zjevně až hrozba uložení pokuty. Správní orgán musí poukázat na tu skutečnost, že rozhodnutí o námitkách ke kontrolnímu protokolu bylo účastníku řízení odesláno již dne 12. 7. 2023, a proto vzhledem k tomu, že na některých opatřeních podle jím předloženého přehledu ze dne 27. 6. 2024 započal analytickou práci až v dubnu 2024, tak správní orgán nepovažuje takový přístup účastníka řízení za dostatečný. Správní orgán sice dne 23. 9. 2024 obdržel písemnost, ve které byly mimo jiného předloženy vnitřní přepisy, avšak nebyla odstraněna všechna vytýkána pochybení, když o této skutečnosti správní orgán informoval účastníka řízení písemností č. j. 2024/120201/CNB/650 ze dne 23. 10. 2024. Všechna vytýkaná pochybení nebyla odstraněna ani do 25. 11. 2024, kdy účastník řízení předložil správnímu orgánu zprávu k realizaci nápravných opatření. Správní orgán ve prospěch účastníka řízení tedy přihlédl nadstandardně a proporcionálně k tomu, že účastník řízení informoval přípisem ze dne 27. 6. 2024 o přijatých opatřeních k nápravě. Účastník řízení k dalším nápravným opatřením přistoupil až po vydání Příkazu pod hrozbou uložení pokuty, tedy více než rok od rozhodnutí o námitkách ke kontrolnímu protokolu. Správní orgán nerozumí odkazu účastníka řízení na rozhodnutí č. j. 2020/27276/570 ze dne 18. 2. 2020, když deklaraci nápravných opatření v bodě 151. Příkazu též zohlednil. V této souvislosti není důvod při ukládání sankce proporcionálně přiložit větší váhu již zohledněné skutečnosti a hodnotit snahu účastníka řízení jako významnou polehčující okolnost, která by měla zásadní vliv na výši ukládané sankce.²⁶⁷
237. Správní orgán ani nepovažuje za důvodný návrh jako polehčující okolnosti zohlednit roli obchodních zástupců a založení obchodního modelu, který je podle účastníka řízení založen na snaze o udržení schopnosti spotřebitele splácet. Správní orgán považuje tato ničím nedoložená tvrzení za účelová, když z podkladů k jednotlivým úvěrovým případům nelze učinit závěr o tom, že by obchodní zástupci postupovali při posuzování úvěruschopnosti v souladu s odbornou péčí, anebo že by jeho obchodní model měl pozitivní vliv na socioekonomickou situaci jednotlivých spotřebitelů. Opakované návštěvy obchodního zástupce možná vedou i přes prodlení spotřebitele k postupnému umoření úvěru, nicméně nic nezměnění na tom, že v důsledku nesprávného posouzení

²⁶⁷ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 17/2012 – 375 ze dne 17. 1. 2013, kde soud uvedl: „Stěžovatelka se sice snažila odstranit nedostatky v průběhu kontroly probíhající od 7. 10. 2008 do 23. 3. 2009, bylo však zřejmé, že tak činila pod hrozbou uložení sankce. Přijatá opatření byla navíc v řadě případů nedostatečná, např. při změně personálního obsazení stěžovatelka pověřila výkonem důležitých funkcí v rámci řídicího a kontrolního systému osoby s nedostatečnými odbornými znalostmi a zkušenostmi. Za těchto okolností stěžovatelka neposkytovala záruku, že bude v budoucnu vykonávat činnost obchodníka s cennými papíry řádně. Žalovaná proto nepochybila, pokud snahu o odstranění nedostatků nepovažovala za polehčující okolnost při zvažování sankce.“

úvěruschopnosti se spotřebitel může dostat do nepříjemné situace, která na něho může mít velmi negativní vliv.²⁶⁸

238. Správní orgán též nepovažuje za důvodné zohlednit jako polehčující okolnost týkající se nedbalostního jednání. Účastník řízení je právnickou osobou, a proto odpovědnost za spáchaný přestupek je koncipována jako objektivní, tj. bez ohledu na zavinění. K vyvození odpovědnosti za přestupek tedy postačí samotný fakt porušení či nesplnění povinnosti stanovené ZSÚ.²⁶⁹

Odůvodnění uložení sankce

239. V posuzovaném případě správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených ZSÚ a naplnil tím pojmové znaky přestupků tak, jak je uvedeno výše v tomto rozhodnutí, tj. dopustil se v rámci vícečinného souběhu nestejnorodého²⁷⁰ přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.
240. Podle ustanovení § 35 přestupkového zákona lze za přestupek uložit 5 druhů správních trestů. Dle závěrů správního orgánu postupem dle ustanovení § 37 přestupkového zákona na základě zjištěného skutkového stavu je jediným trestem, který zajistí dostatečnou represivní i preventivní funkci, právě pokuta, a to především s cílem odradit účastníka řízení, aby v porušování právních předpisů pokračoval, a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako **velmi závažné porušení právních předpisů**, jehož následkem je uložení zásadního peněžitého postihu.
241. Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se podle ustanovení § 41 odst. 1 přestupkového zákona **uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.**
242. Za přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Jako **nejzávažnější přestupek** v tomto konkrétním případě hodnotí správní orgán přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1

²⁶⁸ Skutečnost, že účastník řízení nedostatečně posuzuje úvěruschopnost, dokládají i veřejně dostupné rozsudky soukromoprávních soudů. Viz např. rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 28 Co 22/2023 ze dne 9. 3. 2023 nebo rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 15 Co 242/2022 ze dne 23. 1. 2023, které se týkají účastníkem řízení poskytnutých spotřebitelských úvěrů.

²⁶⁹ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 93/2023 -28 ze dne 7. 2. 2024, kde soud uvedl: „Žalovaný naopak nepřihlédl k neúmyslnému spáchání přestupku. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že odpovědnost za přestupek právnické osoby je koncipována jako objektivní, tj. bez ohledu na zavinění. K vyvození odpovědnosti za přestupek tedy postačí samotný fakt porušení či nesplnění povinnosti stanovené zákonem nebo uložené na jeho základě (např. rozsudky NSS ze dne 22. 3. 2007, č. j. 4 As 28/2006–65, č. 1658/2009 Sb. NSS, a ze dne 20. 4. 2018, č. j. 8 As 173/2016–35). Pokud by však bylo prokázáno, že ke spáchání přestupku došlo úmyslně, považoval by žalovaný tuto skutečnost za přitěžující okolnost. Stejně tak žalovaný neshledal polehčující okolnost v nezpůsobení hmotné škody při spáchání přestupku. Jednání stěžovatele je ohrožovacím přestupkem, k jehož dokonání postačuje ohrožení chráněného zájmu. Jeho následek spočívá ve vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tedy pro určitý zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy neboli stav nebezpečí. Při spáchání ohrožovacího přestupku nemusí dojít ke vzniku škody (např. rozsudky NSS ze dne 13. 10. 2015, č. j. 8 As 50/2015–39, a ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 172/2015–67). Stěžovatel tak naplnil skutkovou podstatu přestupku již samotným pozdním zaznamenáním podpor, na základě něhož došlo k ohrožení řádné evidence poskytnutých podpor malého rozsahu a fungování centrálního registru. Nejvyšší správní soud shledal, že žalovaný dostatečně odůvodnil, které okolnosti spáchání přestupku považoval za stěžejní pro určení druhu a výměry správního trestu, a jakým způsobem je zohlednil. Pokud k některé okolnosti nepřihlédl, uvedl, z jakého důvodu tak učinil.“

²⁷⁰ Pachatel více skutky spáchá trestné činy (přestupky) různých skutkových podstat.

písm. e) ZSÚ, kde jde o jednání ohrožující významný zájem chráněný zákonem. Tím, že účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ ohrozil **významný zájem chráněný zákonem**, tj. zájem na tom, aby nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů před poskytnutím spotřebitelského úvěru řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele, čímž by byl ochráněn spotřebitel před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, a zprostředkovaně, aby byla ochráněna také společnost jako celek, neboť řádné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele před poskytnutím spotřebitelského úvěru předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. Závažnost tohoto přestupku reflektuje pomocí maximální možné výše uložené pokuty i samotný zákon, tj. ZSÚ, když stanoví, že za tento přestupek je možno uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Jelikož správní orgán přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ posoudil jako nejzávažnější, tak byl vzat jako základ pro stanovení konkrétní výše sankce.

243. Správní orgán se při rozhodování o uložení sankce zabýval možnými důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za porušení právních povinností. Podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. K této zákonem připouštěné liberaci účastníka řízení správní orgán uvádí, že účastník řízení rozhodně nevyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem.
244. Správní orgán při úvaze o výši pokuty přihlédl podle ustanovení § 37 přestupkového zákona k povaze a závažnosti přestupku ve smyslu ustanovení § 37 písm. a) přestupkového zákona, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 37 písm. c) přestupkového zákona, k povaze činnosti účastníka řízení podle ustanovení § 37 písm. g) přestupkového zákona, a přihlédl též k dalším níže uvedeným okolnostem projednávaného případu.
245. Co se týče **následků**, resp. účinků způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku spotřebitelů či nikoli, škodlivý následek netvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností ve vztahu ke spotřebitelům za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku není podmínkou pro vznik odpovědnosti za delikt ní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost.
246. Závažným následkem porušení právních předpisů účastníkem řízení je tedy již samotné **ohrožení zájmů** na ochraně majetku zákazníků, zájem na rovných podmínkách hospodářské soutěže, narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry jednotlivých subjektů v tento trh. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace zprostředkování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou.
247. Co se týče **způsobu** porušení jednotlivých ustanovení zákona, správní orgán uvádí, že k porušení povinností pokud jde o přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ došlo omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl).

Účastník řízení je profesionálem v oboru, přičemž udržování postupů a pravidel, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru a jejich průběžná kontrola, patří mezi základní a nejdůležitější povinnosti plynoucí ze ZSÚ. Proto je mimo jiné povinen je průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit jejich přiměřenost a účinnost. Pokud jde o přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ k porušení povinnosti došlo z části omisivním jednáním (účastník řízení neučinil něco, co učinit měl, tj. měl před poskytnutím spotřebitelského úvěru řádně posoudit úvěruschopnost) a z části komisivním jednáním (aktivním jednáním, když účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry bez řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitele).

248. Správní orgán dále také uvádí, že v případě přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ se jedná o **trvající přestupek**, když účastník řízení udržoval protiprávní stav minimálně ve výroku uvedeném období tím, že řádně nezavedl a neudržoval postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které by zajišťovaly řádné poskytování spotřebitelských úvěrů.
249. V případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ se jedná o **pokračování v přestupku**, neboť jednotlivé dílčí útoky spočívající v poskytnutí spotřebitelského úvěru, aniž došlo ze strany účastníka řízení před uzavřením smlouvy k řádnému posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, a byly spojeny stejným způsobem provedení (poskytnutí spotřebitelského úvěru v rozporu se zákonem) a blízkou souvislostí časovou (smlouvy byly uzavřeny v období několika měsíců mezi daty 1. 10. 2021 a 30. 10. 2022) a souvislostí v předmětu útoku (spotřebitelské úvěry). Posuzování jednotného záměru u přestupku spáchaného účastníkem řízení je specifické, neboť je u něj dána objektivní odpovědnost, tzn. jeho odpovědnost je založena bez ohledu na zavinění. Posuzování úvěruschopnosti patří mezi nejdůležitější zákonné povinnosti poskytovatele spotřebitelských úvěrů a účastník řízení si tak měl být vědom povinnosti řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, přičemž i tak danou povinnost neplnil.
250. ZSÚ konstruuje odpovědnost za přestupkové jednání účastníka řízení jako objektivní odpovědnost, tj. jeho odpovědnost je dána bez ohledu na zavinění účastníka řízení.
251. Správní orgán přihlédl jako **k polehčující okolnosti** k tomu, že s účastníkem řízení nebylo Českou národní bankou dosud vedeno žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu, když účastník řízení nebyl Českou národní bankou za žádný přestupek doposud trestán.²⁷¹ Správní orgán jako polehčující okolnost zohlednil při ukládání sankce i tu skutečnost, že účastník řízení informoval přípisem ze dne 27. 6. 2024²⁷² o přijatých opatřeních k nápravě. Správní orgán k deklarovaným přijatým opatřením pro úplnost dodává, že jejich účinnost by bylo možné vyhodnotit při kontrole.
252. **Přítěžující okolností** na straně účastníka řízení je potom ta skutečnost, že spáchal více přestupků. Správní orgán též hodnotí jako významnou přítěžující okolnost tu skutečnost, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností po dobu více než 1 roku²⁷³.

²⁷¹ Správní orgán pro úplnost uvádí, že účastník řízení byl v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů v minulosti shledán vinným rozhodnutím České obchodní inspekce č. j. ČOI 80916/19/O100/3000/19/HI/Št, sp. zn. ČOI 62787/17/1000 ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 20 odst. 1 písm. b) zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 11. 2016, když bylo od uložení správního trestu upuštěno. Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 29 A 140/2019–107 ze dne 27. 7. 2022 a rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 217/2022 – 27 ze dne 17. 5. 2023.

²⁷² Viz DVD „Podklady“ soubor: Informace k opatřením společnosti v návaznosti na zjištěné nedostatky.pdf,

²⁷³ V Příkaze správní orgán uvedl, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností bez jednoho dne po dobu 1 roku,

253. K **povaze činnosti** účastníka řízení správní orgán uvádí, že tento je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, který v kontrolovaném období od 1. 10. 2021 do 31. 10. 2022 poskytoval spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení, mimo jiného pod obchodními názvy „Provident“ a „Creditea“, které byly předmětem provedené kontroly. Spotřebitelské úvěry pod obchodním názvem „Provident“ byly poskytovány ve výši od 3 000 Kč do 130 000 Kč s úrokovou sazbou v rozmezí 2,5 % p. a. až 88 % p. a., když se jejich výše odvíjela od rizikovosti jednotlivých spotřebitelů. Doba splatnosti byla až 36 měsíců, a to buď s týdenním, nebo měsíčním splácením. V kontrolovaném období bylo uzavřeno celkem 65 356 smluv o spotřebitelském úvěru v průměrné výši úvěru 28 546 Kč a v celkovém objemu 1 865 610 000 Kč, z nichž 28 424 úvěrů (43,5 %) se ocitlo v prodlení se splácením. Ve stejném období došlo k zamítnutí 48 707 žádostí o úvěr, z čehož bylo 13 671 žádostí (28 %) zamítnuto na základě posouzení úvěruschopnosti. Spotřebitelské úvěry pod obchodním názvem „Creditea“ byly poskytovány ve výši od 3 000 Kč do 130 000 Kč při úrokové sazbě od 9,84 % do 60 % p. a. a délce splácení 6, 9, 12, 24 nebo 36 měsíců. V kontrolovaném období bylo uzavřeno celkem 4 532 smluv o spotřebitelském úvěru v průměrné výši úvěru 40 885 Kč a v celkovém objemu 185 248 000 Kč, z nichž 1 665 úvěrů (36,74 %) se ocitlo v prodlení se splácením. Ve stejném období došlo k zamítnutí 284 709 žádostí o úvěr, z čehož bylo 43 665 žádostí (15 %) zamítnuto na základě posouzení úvěruschopnosti či AML. Správní orgán musí k povaze činnosti účastníka řízení zdůraznit, že tento se zaměřuje zejména na velmi rizikovou skupinu spotřebitelů na trhu, když v kontrolovaném období stanovený úrok u produktu „Provident“ na základě rizikovosti jednotlivých spotřebitelů byl v 96,96 % případů nad 20 % p. a., v 92,7 % případů nad 30 % p. a. a v 83,62 % případů dokonce nad 50 % p. a.^{274,275} Správní orgán je toho názoru, že takto vysoce rozsáhlá činnost účastníka řízení zaměřená na spotřebitele s vyšší rizikovostí ve spojení s hrubě nedbalým plněním povinností ze ZSÚ v kontrolovaném období, když se rozhodně nejednalo o ojedinělá porušení, velmi výrazně zvyšuje závažnost spáchaných přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.
254. Na základě výše uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky a s přihlédnutím k závažnosti přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, jakož i relevantním polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jsou dány důvody pro uložení pokuty ve výši blízké se polovině zákonného rozpětí, a proto správní orgán rozhodl uložit pokutu ve výši 8 000 000 Kč. Uvedená

konkrétně minimálně po dobu 11 měsíců a 30 dnů. Přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ se účastník řízení dopouštěl v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022. Z toho plyne, že správně měl správní orgán uvést, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností po dobu více než 1 roku, konkrétně minimálně po dobu 12 měsíců a 30 dnů.

²⁷⁴ Pro dokreslení povahy činnosti účastníka řízení v soukromoprávní rovině správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu 21 Cdo 1484/2004 ze dne 15. 12. 2004, kde soud došel k závěru, že v rozporu s dobrými mravy je zpravidla výše úroků, která podstatně přesahuje úrokovou míru v době jejich sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček.

Podle statistických dat České národní banky se u úvěrů na spotřebu pohybovaly průměrné úrokové sazby u bank k 12/2021 v rozmezí od 7,96 % do 10,34 % a k 12/2022 v rozmezí od 9,49 % do 10,63 %. Viz DVD „Podklady“ soubor: ARAD sestava 1144-korunove uvery poskytnute bankami domacnostem v cr - nove obchody.xlsx.

²⁷⁵ Tj. u 63 367 smluv z celkového počtu 65 356 smluv uzavřených v tomto období byl sjednán úrok nad 20 % p.a.

U 60 618 smluv z celkového počtu 65 356 smluv uzavřených v tomto období byl sjednán úrok nad 30 % p.a.

U 54 652 smluv z celkového počtu 65 356 smluv uzavřených v tomto období byl sjednán úrok nad 50 % p.a. Účastník řízení měl v úmyslu na úrocích a poplatcích např. u produktu Půjčka Provident v kontrolovaném období vygenerovat příjem ve výši 1,64 mld. Kč.

Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\11_č.j._2022_130545_CNB_650_6.12.2022_výzva 1_5.část\K_bodum_9_10_11_seznamy_smluv.xlsx.

pokuta odráží skutkové okolnosti posuzovaných přestupků a majetkové poměry účastníka řízení.

255. V této souvislosti pak správní orgán zjistil z výkazů činnosti, které mimo jiného zahrnují rozvahu a výkaz zisků a ztrát za příslušné účetní období, informace o stavu hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2021, 2022 a 2023. V roce 2021 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 303,3 mil. Kč, čistý obrat za účetní období byl 1,19 mld. Kč, zisk po zdanění byl ve výši 57,1 mil. Kč a nerozdělený zisk z předchozího období dosáhl výše 155,4 mil. Kč. V roce 2022 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 275,3 mil. Kč, čistý obrat za účetní období byl 1,11 mld. Kč, ztráta byla ve výši 27,97 mil. Kč a nerozdělený zisk z předchozího období dosáhl výše 212,5 mil. Kč. V roce 2023 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 246,95 mil. Kč²⁷⁶, čistý obrat za účetní období byl 1,29 mld. Kč, ztráta byla ve výši 223,4 mil. Kč a nerozdělený zisk z předchozího období dosáhl výše 184,6 mil. Kč.
256. Správní orgán je proto toho názoru, že uložená výše pokuty, která odpovídá 40 % horní hranice zákonné sazby, není pro účastníka řízení likvidační. Z výše uvedených důvodů považuje správní orgán uloženou peněžitou pokutu ve výši 8 000 000 Kč za přiměřenou vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení a odpovídající vzhledem ke zjištěným skutkovým okolnostem posuzovaných přestupků.
257. Správní orgán je toho názoru, že výše uvedeným postihem účastníka řízení bude naplněn účel sankce jak represivní, tj. postihnout účastníka řízení za spáchání přestupků, tak preventivní ve smyslu individuální prevence, tj. zabránit účastníku řízení v jednání vedoucím ke spáchání přestupků do budoucna a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval, čímž lze předejít případnému vzniku škody na majetku spotřebitelů. Současně v rámci generální prevence²⁷⁷ dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako velmi závažné přestupky, jejichž následkem je uložení citelného peněžitého postihu.

Odůvodnění povinnosti nahradit náklady řízení

258. Správní orgán v rozhodnutí ze shora uvedených důvodů shledal, že účastník řízení svým jednáním porušil ZSÚ. Účastník řízení tedy vyvolal řízení porušením své povinnosti. Ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu stanoví, že povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Prováděcí právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec.
259. Prováděcí předpis, tj. vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 145/2024 Sb., svým ustanovením § 6 odst. 1 stanovuje, že paušální částka nákladů řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 2 500 Kč. Z uvedených důvodů uložil správní orgán účastníku řízení k úhradě náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

²⁷⁶ V účetní roce 2023 účastník řízení vložil dobrovolný příspěvek mimo základní kapitál ve výši 195 mil. Kč. Viz <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=81971105&subjektId=162703&spis=142360>.

²⁷⁷ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 350/2023 – 71 ze dne 2. 9. 2024, kde soud uvedl: „Majetkové poměry pachatele správního deliktu (přestupku) nemohou být jediným rozhodujícím kritériem při stanovení výše sankce, tím by sankce ztratila na své účinnosti z hlediska individuální i generální prevence (viz výše citované usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 1 As 9/2008).“

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D.
ředitel sekce dohledu nad finančním trhem II
podepsáno elektronicky

Mgr. Luděk Pestr
ředitel odboru správních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2025/056444/CNB/110 ze dne 15. května 2025, sp.zn. Sp/2023/281/573**

V Praze dne 15. května 2025
Č. j.: 2025/056444/CNB/110
Počet stran: 25
Vypraveno dne: 16. května 2025

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 7. 1. 2025 společností Provident Financial s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 – Krč, právně zastoupenou [REDAKCE], advokátem, ev. č. ČAK [REDAKCE], v [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], a dále doplněného podáními ze dne 31. 1. 2025 a 7. 4. 2025 rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/141954/650 ze dne 19. 12. 2024, sp. zn. Sp/2023/281/573, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

Rozklad společnosti Provident Financial s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 – Krč, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/141954/650 ze dne 19. 12. 2024 se potvrzuje.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] U společnosti Provident Financial s.r.o., IČO 256 21 351, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 – Krč (dále „účastník řízení“) byla dne 14. 11. 2022 zahájena kontrola podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále „kontrola“). Předmětem této kontroly bylo prověření dodržování povinností při výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru ve smyslu zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále „ZSÚ“). O provedené kontrole byl vypracován protokol o kontrole č. j. 2023/067901/CNB/650 ze dne 31. 5. 2023 (dále „protokol o kontrole“)¹.

[2.] Na základě nedostatků zjištěných při kontrole zahájila Česká národní banka jako správní orgán prvního stupně (dále „správní orgán prvního stupně“ nebo „ČNB“) s účastníkem řízení vydáním příkazu č. j. 2024/87369/650 ze dne 24. 7. 2024 (dále „příkaz“) přestupkové řízení. V příkazu byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 a přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Za spáchání uvedených přestupků byla účastníkovi řízení uložena podle § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 pokuta ve výši 8 000 000 Kč.

¹ Kontrolní spis je součástí správního spisu sp. zn. Sp/2023/281/573.

[3.] Proti příkazu podal účastník řízení dne 1. 8. 2024 v zákonné 8denní lhůtě odpor, čímž došlo ke zrušení příkazu, a bylo pokračováno v řízení.

[4.] Dne 19. 12. 2024 vydal správní orgán prvního stupně pod č. j. 2024/141954/650 rozhodnutí (dále „napadené rozhodnutí“), kterým byl účastník řízení ve výroku I. uznán vinným z toho, že:

(i) nesplnil v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když

a) pravidla a postupy zavedené a udržované u produktu Půjčka Provident

- neupravovaly uchování dokladů k ověření příjmů a jejich udržitelnosti ve všech úvěrových případech;
- u osob samostatně výdělečně činných umožňovaly využití neprůkazných podkladů o příjmech bez jejich dalšího ověření;
- neupravovaly uchování dokladů k ověření výdajů;
- neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování výdajů, neboť v případě výpočtu parametru DISPO umožňovaly využívat výdajový model založený pouze na životním minimu a při posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí výpočtu parametru DSTI umožňovaly, aby nebyly výdaje zohledněny vůbec;
- neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování závazků, neboť do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty závazků zjištěné z registrů NRKI/BRKI, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr, a zároveň umožňovaly nezohledňovat úvěry s jednorázovou splatností od jiných poskytovatelů zjištěné z úvěrových registrů NRKI/BRKI;

b) pravidla a postupy zavedené a udržované u produktu Půjčka Creditea

- neupravovaly ověření udržitelnosti příjmu po celou předpokládanou dobu trvání úvěrového vztahu;
- umožňovaly při posuzování úvěruschopnosti využití nadhodnoceného příjmu žadatele o úvěr v případech, kdy deklarovaná výše příjmu žadatele o úvěr byla o méně než 20 % vyšší než zjištěná a ověřená výše jeho průměrného příjmu;
- neupravovaly ověření deklarovaných výdajů;
- v období od 1. 10. 2021 do 8. 12. 2021 umožňovaly, aby do posouzení úvěruschopnosti při výpočtu parametru DISPO vstupovaly výdaje pouze u nejrizikovějšího segmentu žadatelů o úvěr, a to výdaje nedostatečně zjištěné a ověřené;
- v období od 9. 12. 2021 do 30. 10. 2022 umožňovaly, aby do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů nevstupovaly výdaje, neboť k posouzení úvěruschopnosti žadatele docházelo pouze na základě výpočtu parametru DSTI, který výdaje žadatele o úvěr nereflektoval;

- neupravovaly řádné zjištění a zohlednění závazků, neboť do výpočtu parametrů DSTI a DISPO vstupovaly upravené hodnoty závazků zjištěné z registrů NRKI/BRKI, které podhodnocovaly úvěrovou zátěž žadatele o úvěr;

ii) a) v období od 1. 10. 2021 do 30. 10. 2022 v celém kontrolním vzorku 53 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Provident (smlouva č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 6. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 30. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 11. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 1. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 2. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 3. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 4. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 18. 10. 2021 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 5. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 6. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 7. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 8. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 9. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 1. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 10. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 20. 10. 2022 [redacted] č. [redacted] ze dne 30. 10. 2022 [redacted] a č. [redacted] ze dne 20. 12. 2021 [redacted]) poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve 38 úvěrových případech ([redacted])

[redacted] nedoložil řádné ověření výše a zdroje příjmů žadatelů o úvěr;

- v 6 úvěrových případech ([redacted]) vycházel bez řádného ověření z informací o výdajích uvedených v žádostech o úvěr;
- ve 2 úvěrových případech ([redacted]) pro ověření výdajů žadatelů o úvěr použil nedostatečně robustní a kvalitní výdajový model založený na životním minimu;
- ve 45 úvěrových případech ([redacted])

[redacted] v případě posouzení úvěruschopnosti pouze pomocí parametru DSTI nevstupovaly do daného posouzení výdaje v žádné formě (tj. ani tvrzené výdaje v žádosti o úvěr a ani ve formě údaje z výdajového modelu);

- ve 3 úvěrových případech ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr nezohlednil jejich úvěry s jednorázovou splatností čerpané od jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, které bylo možno zjistit z úvěrových registrů NRKI/BRKI, a to tak, že nedisponoval informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatelů o úvěr;
- v 1 úvěrovém případě ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti zohlednil v rámci posuzování úvěruschopnosti pouze polovinu měsíční splátky splátkového úvěru dle úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- v 19 úvěrových případech ([redacted])

[redacted] pro výpočet splátek u nesplátkových úvěrů používal koeficienty, které podhodnocovaly při posuzování úvěruschopnosti úvěrovou zátěž žadatelů o úvěr;

b) v období od 5. 10. 2021 do 20. 8. 2022 v celém kontrolním vzorku 25 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Creditea (smlouva č. [redacted] ze dne 13. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 15. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 3. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 16. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 11. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 18. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 1. 12. 2021 [redacted], č. [redacted] ze

dne 21. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 29. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 17. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 16. 5. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 3. 1. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 20. 8. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 16. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 2. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 3. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 3. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 27. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 13. 7. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 25. 4. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 5. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 25. 10. 2021 [redacted], č. [redacted] ze dne 28. 6. 2022 [redacted], č. [redacted] ze dne 24. 6. 2022 [redacted]) poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby předtím posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- ve 24 úvěrových případech ([redacted])
[redacted]
[redacted]) nezohledňoval a nevyhodnocoval výdaje žadatele o úvěr, resp. výdaje žadatele o úvěr vůbec nevstupovaly do procesu posouzení jeho úvěruschopnosti;
- v 1 úvěrovém případě ([redacted]) zohlednil při posouzení úvěruschopnosti výdaje ve výši životního minima pro jednotlivce, přestože z výpisů z bankovního účtu za 7/2021 a 9/2021 byly patrné průměrné měsíční výdaje ve výši 14 032 Kč;
- v 15 úvěrových případech ([redacted])
[redacted]) při posouzení úvěruschopnosti v rámci svých výpočtů nezohlednil splátky úvěrů poskytovatelů odlišných od jemu zjistitelných z úvěrových registrů NRKI/BRKI, a to přesto, že nedisponoval informacemi, které by prokazovaly řádné splacení takových úvěrů ze strany žadatelů o úvěr;
- v 1 úvěrovém případě ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti zohlednil pouze polovinu měsíční splátky splátkového úvěru dle úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- v 1 úvěrovém případě ([redacted]) při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil splátky úvěrů, které v předchozí době poskytl žadateli o úvěr, které byly zjistitelné z úvěrových registrů NRKI/BRKI;
- v 8 úvěrových případech ([redacted])
[redacted]) při posouzení úvěruschopnosti v rámci výpočtu disponibilního příjmu nezohlednil splátky úvěrů zjistitelných z předložených výpisů z účtu žadatelů o úvěr, které nebyly evidovány v úvěrových registrech NRKI/BRKI.

[5.] Jednáním výše uvedeným ad (i) účastník řízení porušil povinnost podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 a dopustil se přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Jednáním výše uvedeným ad (ii) účastník řízení porušil povinnost podle § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 a dopustil se přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023.

[6.] Za spáchání uvedených přestupků byla účastníkovi řízení ve výrokové části I. uložena podle § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 pokuta ve výši 8 000 000 Kč.

[7.] Ve výrokové části II. napadeného rozhodnutí byla dále účastníkovi řízení uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

[8.] Napadené rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 23. 12. 2024. Proti napadenému rozhodnutí podal účastník řízení v zákonné 15denní lhůtě dne 7. 1. 2025 blanketní rozklad, ve kterém absentovalo uvedení toho, v čem účastník řízení spatřuje rozpor s právními předpisy, nesprávnost napadeného rozhodnutí či předcházejícího řízení. V rozkladu účastník řízení navrhl, aby bankovní rada napadené rozhodnutí zrušila a řízení zastavila. Současně účastník řízení požádal o poskytnutí přiměřené lhůty k doplnění rozkladu. Na základě toho správní orgán prvního stupně podáním č. j. 2025/3664/650 ze dne 9. 1. 2025 účastníkovi řízení sdělil, že na odůvodnění rozkladu vyčká do 31. 1. 2025. Doplnění odůvodnění rozkladu zaslal účastník řízení správnímu orgánu prvního stupně dne 31. 1. 2025. V doplnění rozkladu (dále společně s rozkladem „rozklad“) účastník řízení setrval na svém návrhu napadené rozhodnutí zrušit a řízení zastavit.

[9.] Dne 25. 3. 2025 se na ČNB obrátil účastník řízení s tím, že by rád doplnil listinné důkazy, a v této souvislosti požádal o sdělení úložiště, na které může tyto důkazy nahrát. Požadované mu bylo sděleno e-mailem dne 26. 3. 2025. Podáním č. j. 2025/040690/CNB/110 ze dne 3. 4. 2025 byl účastník řízení upozorněn na to, že na sdělené úložiště dosud nebyly žádné dokumenty nahrány, a byl vyzván k jejich okamžitému nahrání. Na to reagoval účastník řízení žádostí ze dne 4. 4. 2025 o prodloužení lhůty pro jejich nahrání, a to do 14. 4. 2025. Dne 6. 4. 2025 účastník řízení ČNB zaslal informaci, že se mu sice již podařilo shromáždit všechny důkazní prostředky, ale nepodařilo se mu je nahrát na určené úložiště. Po další komunikaci s ČNB a po odstranění technických problémů na straně účastníka řízení nahrál účastník řízení avizované dokumenty v rozsahu 106 GB dne 7. 4. 2025. Dne 8. 4. 2025 zaslal účastník řízení ČNB sdělení k doručeným důkazním prostředkům, ve kterém označil tvrzení a údaje, k nimž by doručené soubory měly směřovat².

[10.] ***V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“).***

[11.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

[12.] Před samotným vypořádáním konkrétních námitek účastníka řízení bankovní rada v první řadě uvádí, že správní orgán prvního stupně se v napadeném rozhodnutí vypořádal se

² Veškerá tato korespondence včetně zaslaných dokumentů je součástí správního spisu sp. zn. Sp/2023/281/573.

změnami právní úpravy obsaženými v zákoně o spotřebitelském úvěru, ke kterým došlo v době protiprávního jednání účastníka řízení, přičemž konstatoval, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Změny ve prospěch účastníka řízení podle správního orgánu prvního stupně nedoznala ani otázka typové závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti (viz bod 16 napadeného rozhodnutí). Bankovní rada s tímto vypořádáním souhlasí a stejně jako správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí bude i bankovní rada v textu tohoto rozhodnutí o rozkladu vycházet ze znění ZSÚ účinného do 31. 12. 2023, tedy ze znění zákona účinného v době spáchání přestupků.

[13.] Bankovní rada dále konstatuje, že účastník řízení v rozkladu obecně odkazuje na námitky obsažené v Písemném vyjádření k podkladům rozhodnutí a ve věci samé ze dne 24. 9. 2024 (dále „Vyjádření“), které správnímu orgánu prvního stupně zaslal před vydáním napadeného rozhodnutí. Bankovní rada shledala, že námitky uvedené v tomto Vyjádření³ jsou obsahově prakticky shodné s námitkami, které účastník řízení uvádí v rozkladu (účastník řízení sám uvádí, že námitky uplatněné ve Vyjádření v rozkladu opakuje a dále rozvíjí). Bankovní rada se s nimi proto vypořádá v rámci vypořádání námitek uvedených v rozkladu. V rámci toho se rovněž vypořádá s dokumenty, které po podání rozkladu účastník řízení doložil bankovní radě. K jednotlivým námitkám obsaženým v rozkladu uvádí bankovní rada následující vypořádání.

I. Námitky týkající se zjištěného skutkového stavu (model účastníka řízení a role obchodních zástupců při posouzení úvěruschopnosti žadatele)

[14.] *Účastník řízení namítá neúplné zjištění skutkového stavu. Uvádí, že ČNB již v rámci kontroly opomněla při hodnocení pravidel a postupů při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele dostatečně zohlednit roli a zapojení jeho obchodních zástupců, na což ostatně upozorňoval již ve Vyjádření. Činnost obchodních zástupců spočívající v jejich osobním kontaktu s žadateli o úvěr pak nezohlednil ani správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí. Na roli obchodních zástupců je přitom (vedle sofistikovaného risk managementu a průběžného compliance programu) podle účastníka řízení založen jeho systém pro posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr.*

[15.] *Účastník řízení dále popisuje činnost obchodních zástupců spočívající v osobním jednání v domácnosti žadatele, při kterém obchodní zástupci vyplní zákaznickou kartu, v níž uvedou podrobnosti ke zjištěným údajům, spolu s identifikací žadatelem předložených dokladů, ze kterých byly tyto ověřeny. Postup při vyplňování zákaznických karet ostatně popsali při kontrole dva jeho obchodní zástupci, paní [REDAKCE] a pan [REDAKCE] přičemž ČNB proti tomu nic nenamítala. Uvedený postup potvrdil podle účastníka řízení i Městský soud v Praze v rozsudku sp. zn. 39 Co 129/2020 ze dne 23. 9. 2020. Vzhledem k tomu, že správní orgán prvního stupně učinil nesprávné závěry ohledně role zákaznických karet a dokladů, na jejichž základě jsou vyplňovány (viz bod 130 napadeného rozhodnutí⁴), účastník řízení navrhuje výslech jeho obchodních zástupců aktivních v době uzavírání smluv v kontrolním období.*

[16.] *Účastník řízení nesouhlasí ani se závěry správního orgánu prvního stupně uvedenými v bodě 110 napadeného rozhodnutí, ve kterém správní orgán prvního stupně odkazuje na dvě*

³ Vyjádření je součástí správního spisu sp. zn. Sp/2023/281/573.

⁴ Zde správní orgán prvního stupně mimo jiné uvedl: „...vyplněná zákaznická karta neprokazuje, zda informace v ní vyplněné byly řádně ověřené a nebo byly pouze vyplněny na základě sdělení žadatele o úvěr.“

soudní rozhodnutí. K těmto rozhodnutím účastník řízení uvádí, že nebyl jejich účastníkem a neměl tedy příležitost se k věci vůbec vyjádřit, spotřebitelský úvěr byl žadatelům poskytnut v době před zahájením kontroly (v roce 2019, resp. 2018), tato rozhodnutí reflektují jen dvě konkrétní situace, aniž by z nich mohlo vyplývat, zda se jednalo o standardní postup obchodních zástupců účastníka řízení, a tato rozhodnutí ani nebyla součástí správního spisu a účastník řízení se o jejich existenci dozvěděl až z napadeného rozhodnutí.

[17.] K roli obchodních zástupců účastník řízení doplňuje, že obchodní zástupci jsou pravidelně kontrolováni při výkonu své činnosti ze strany managementu obchodní sítě v rámci prvostupňových kontrol a také speciálních oddělení Underwritingu a LossPrevention. Kontrolní proces se od roku 2021 zaměřuje na centralizovanou a elektronickou správu dokumentace týkající se ověřování příjmů klientů. Celý proces tak zajišťuje transparentnost, nezávislost a eliminaci vlivu subjektivních faktorů díky centralizované kontrole specializovaným týmem.

[18.] Účastník řízení dále poukazuje na to, že v minulosti upravil pravidla svého podnikání tak, aby nebyl a nemohl být ziskový z klientů, kteří nemohou nebo nechťejí své půjčky řádně splatit. Jeho obchodní model tak není založen na zisku z prodlení spotřebitelů a souvisejících smluvních pokut. Zdrojem zisku účastníka řízení je naopak pravidelně splácející klient (z celkových průměrných ročních výnosů účastníka řízení za období 2021-23 tvoří výnosy z pokut pouze 11 %). V této souvislosti pak účastník řízení nesouhlasí se závěry uvedenými v bodech 221, 223 a 232 napadeného rozhodnutí a konstatuje, že jeho cílem je finanční inkluze svých klientů a umožnit řádně platící většině dosáhnout na úvěry za nižší cenu, jak bylo nakonec prezentováno správnímu orgánu prvního stupně během ústního jednání.

[19.] Nad rámec uvedeného účastník řízení dodává, že výše popsané osobní zapojení obchodního zástupce naplňuje požadavek odborné péče, která je v souladu se ZSÚ nezbytná pro posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr.

[20.] Bankovní rada nesouhlasí s tím, že by správní orgán prvního stupně v projednávaném případě nedostatečně zjistil skutkový stav. Námitku týkající se neúplného zjištění skutkového stavu považuje bankovní rada za neopodstatněnou.

[21.] Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, správní orgán prvního stupně uznal účastníka řízení vedle porušení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 vinného i z porušení § 15 odst. 1 ve spojení s § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023.

[22.] Podle § 15 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru zavede a udržuje pravidla a postupy, které jsou vhodné z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru a z hlediska dodržování povinností souvisejících s bojem proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Tyto postupy a pravidla pak podle § 15 odst. 2 písm. c) téhož zákona zahrnují mimo jiné pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Požadavky pro nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti jsou dále rozpracovány v Dohledovém benchmarku č. 3/2016 „Požadavky na výkon činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru podle § 15 zákona o spotřebitelském úvěru“⁵. Mimo jiné je zde stanoveno, že všechny získané informace, jejich přezkoumání a vyhodnocení musí být evidovány a archivovány způsobem, aby se k nim dalo v nezměněném stavu vrátit, což vyplývá implicitně z § 78 ZSÚ ve znění účinném

⁵ Dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf.

do 31. 12. 2023⁶. Povinností uchovávat dokumenty a záznamy, zejm. ty, které se týkají posuzování úvěruschopnosti, se pak zabývá i soudní judikatura. Na jeden přílehlavý rozsudek v této souvislosti odkázal i správní orgán prvního stupně v bodě 112 napadeného rozhodnutí.

[23.] V projednávaném případě stanovil účastník řízení pravidla a postupy pro posouzení úvěruschopnosti týkající se produktu Půjčka Provident v kontrolovaném období ve vnitřních předpisech „Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti žadatele o spotřebitelský úvěr“, který byl účinný od 5. 2. 2020 do 23. 11. 2022⁷, a „SPP č. 178 Specifikace akceptace – příjmy žadatele“, který byl účinný od 13. 1. 2020 do 27. 11. 2022 (dále souhrnně „vnitřní předpisy týkající se produktu Půjčka Provident“) – viz bod 22 napadeného rozhodnutí. Pokud se jedná o pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti týkající se produktu Půjčka Creditea, ty účastník řízení v kontrolovaném období stanovil ve vnitřních předpisech „Creditea – Zásady poskytování kreditní linky“, který byl účinný od 12. 5. 2020 do 27. 11. 2022, „Creditea - Pravidla a postupy posuzování úvěruschopnosti žadatele o kreditní linku“, který byl účinný od 12. 5. 2020 do 27. 11. 2022, a „Creditea - Prodejní proces Vnitřní předpis č. 152 Verze: 02, který byl účinný od 23. 6. 2020 do 27. 11. 2022 (dále souhrnně „vnitřní předpisy týkající se produktu Půjčka Creditea“) – viz bod 59 napadeného rozhodnutí.

[24.] Kontrolou vnitřních předpisů týkajících se produktu Půjčka Provident ovšem bylo mimo jiné zjištěno, že tyto neupravovaly uchování dokladů k ověření příjmů a jejich udržitelnosti ve všech úvěrových případech (viz body 133 a 134 napadeného rozhodnutí); u osob samostatně výdělečně činných umožňovaly využití neprůkazných podkladů o příjmech bez jejich dalšího ověření (viz body 139 a 140 napadeného rozhodnutí); neupravovaly uchování dokladů k ověření výdajů (viz body 141 a 142 napadeného rozhodnutí); neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování výdajů (viz body 143 až 146 napadeného rozhodnutí) a neupravovaly řádné zjišťování a zohledňování závazků (viz body 147 a 148 napadeného rozhodnutí).

[25.] Kontrolou vnitřních předpisů týkajících se produktu Půjčka Creditea pak bylo mimo jiné zjištěno, že neupravovaly ověření udržitelnosti příjmu po celou předpokládanou dobu trvání úvěrového vztahu (viz body 149 a 150 napadeného rozhodnutí); v určitých případech umožňovaly při posuzování úvěruschopnosti využití nadhodnoceného příjmu žadatele o úvěr (viz body 149 a 150 napadeného rozhodnutí); neupravovaly ověření deklarovaných výdajů (viz body 151 a 152 napadeného rozhodnutí); v určitém období umožňovaly, aby do posouzení úvěruschopnosti při výpočtu parametru DISPO vstupovaly výdaje pouze u nejrizikovějšího segmentu žadatelů o úvěr (viz body 153 a 154 napadeného rozhodnutí); v určitém období umožňovaly, aby do vyhodnocení úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů nevstupovaly výdaje (viz body 153 a 154 napadeného rozhodnutí); neupravovaly řádné zjištění a zohlednění závazků (viz body 153 a 154 napadeného rozhodnutí).

[26.] Takto nastavená pravidla a postupy ovšem nemohou v žádném případě vést k řádnému posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů. Že tato pravidla a postupy skutečně nevedly k řádnému posouzení úvěruschopnosti, ostatně vyplývá ze skutkových zjištění uvedených v bodech 159 až 192 napadeného rozhodnutí. Na základě výše uvedeného je nepochybné, že účastník řízení nenaplnil jeden ze základních předpokladů pro výkon činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, a to zavést a udržovat pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti ve smyslu § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12.

⁶ Podle § 78 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 platí, že poskytovatel spotřebitelského úvěru při poskytování spotřebitelského úvěru pořizuje dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností stanovených tímto zákonem.

⁷ Viz DVD „Podklady“ soubor: Přijaté podklady\8_č.j._2022_127200_CNB_650_29.11.2022_Výz. 1 druh\K_b8_CZ_SPP_225_02_Pravidla_a_postupy_posuz_uverusch_zadatele_o_spotr_uver_platny_5.2.2020_23.11.2022 (1).docx.

2023. To se pak zákonitě projevilo v nedostatech při posuzování úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů.

[27.] Účastník řízení ani nedoložil, že by při posuzování úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů o spotřebitelský úvěr zavedl jiná vhodná a přiměřená pravidla a postupy, kterými by naplnil požadavek na výkon činnosti dle § 15 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru. Účastníkem řízení zmiňovaný obchodní model se zdůrazňovanou rolí obchodních zástupců totiž za zavedení vhodných a přiměřených pravidel a postupů rozhodně považovat nelze. Účastník řízení se mylně domnívá, že pro účely posuzování úvěruschopnosti a pro naplnění povinnosti uvedené v § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 stačí uvést v zákaznické kartě poznámku, že obchodní zástupci příslušné dokumenty viděli. To však v žádném případě nestačí a bankovní rada již v bodě 22 tohoto rozhodnutí o rozkladu uvedla, co všechno zahrnuje povinnost uvedená v § 15 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Bankovní rada v této souvislosti poukazuje na to, že není podstatné, zda obchodní zástupci zhlédli příslušné dokumenty, ale naopak podstatné je, že účastník řízení neuchoval všechny doklady a dokumenty, na základě kterých byla podle jeho tvrzení posouzena úvěruschopnost, a dále, že nezohledňoval při posuzování úvěruschopnosti žádné výdaje či podhodnocoval úvěrovou zátěž jednotlivých spotřebitelů. Pro splnění dotčené povinnosti ani nepostačuje, že obchodní zástupci jsou pravidelně kontrolováni při výkonu své činnosti ze strany managementu obchodní sítě v rámci prvostupňových kontrol a také speciálními odděleními *Underwritingu* a *LossPrevention*, jak dále účastník řízení namítá, ale ničím nedokládá. O tom, že dotčené povinnosti účastník řízení nesplnil, svědčí podle bankovní rady navíc i to, že účastník řízení v rozkladu ani v řízení před správním orgánem prvního stupně nerozporoval konkrétní skutková zjištění týkající se uchovávání dokladů a neučinil to ani v dokumentech předložených ČNB dne 7. 4. 2025.

[28.] Jestliže účastník řízení v rozkladu odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 39 Co 129/2020 ze dne 23. 9. 2020, který má podle něj potvrdit správnost jeho postupu, resp. správnost postupu jeho obchodních zástupců při posuzování úvěruschopnosti, pak bankovní rada konstatuje, že soukromoprávní vyhodnocení jednoho konkrétního případu nemá žádný vliv na projednávané protiprávní jednání účastníka řízení. Závěr o tom, zda v konkrétním případě byla či nebyla řádně posouzena úvěruschopnost konkrétního spotřebitele, který Městský soud dovedl ve vztahu k posuzování (ne)platnosti konkrétní úvěrové smlouvy, není v projednávaném případě relevantní pro posouzení odpovědnosti za přestupek spočívající v porušení povinnosti poskytovatele úvěru řádně před uzavřením úvěrové smlouvy posoudit úvěruschopnost spotřebitele. Závěry Městského soudu v Praze uvedené v rozsudku sp. zn. 39 Co 129/2020 ze dne 23. 9. 2020 tedy nevyvrací (a ani nemohou vyvrátit) závěry správního orgánu prvního stupně uvedené v napadeném rozhodnutí týkající se nedostatků při zavedení pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti a samotném posouzení úvěruschopnosti v konkrétních případech. Městský soud v Praze posuzoval případ jednoho konkrétního spotřebitele a vnitřními předpisy účastníka řízení pro posuzování úvěruschopnosti se obecně vůbec nezabýval.

[29.] Účastník řízení v rozkladu dále navrhuje výslech svých obchodních zástupců aktivních v době uzavírání smluv v kontrolním období. Bankovní rada považuje takový výslech za nadbytečný, neboť není způsob, jak by jejich výslech mohl vyvrátit zjištění, že zavedená a udržovaná pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti mimo jiné neupravovaly ve všech případech uchování dokladů k ověření příjmů a výdajů či umožňovaly nezohledňování výdajů a podhodnocování úvěrové zátěže při posuzování úvěruschopnosti [jednání vytykané účastníkovi řízení ve výroku I. bodu (i) napadeného rozhodnutí]. Zjištění vztahující se k porušení povinnosti podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, a tedy k odpovědnosti za

přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 jsou podle bankovní rady z předložených podkladů očividná. Skutkový stav byl podle bankovní rady dostatečně prokázán listinnými důkazy a jinými podklady vycházejícími z kontroly. Výsledkem dotčených obchodních zástupců by se ve vztahu k závěrům uvedeným ve výroku I. bodu (i) napadeného rozhodnutí proto vůbec nic nezměnilo.

[30.] Navrhovaný důkaz týkající se výsledku obchodních zástupců považuje bankovní rada za nadbytečný též k prokázání splnění povinnosti podle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 [zjištění uvedená ve výroku I. bodu (ii) napadeného rozhodnutí]. Svědecká výpověď konkrétního obchodního zástupce o tom, že skutečně viděl dokumenty, které byly dostatečné pro to, aby neměl pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet, by byla v tomto případě pouze jeho subjektivním názorem. Nehledě na to, že od namítaných návštěv klientů uplynulo již několik let a obchodní zástupci navštívili většinou opakovaně nejen konkrétní žadatele (jejichž úvěrové případy jsou promítnuty do napadeného rozhodnutí), ale i celou řadu dalších žadatelů, takže o schopnosti takových svědků pamatovat si, jaké podklady skutečně viděli, lze mít oprávněné pochyby. Účastník řízení se podle bankovní rady návrhem na provedení důkazů v podobě svědeckých výpovědí obchodních zástupců spíše snaží argumentačně podpořit svůj právní výklad posuzování úvěruschopnosti, když se nesprávně domnívá, že postačuje dokumenty předložené spotřebiteli zhlédnout, ale pro splnění dotčených povinností není dle účastníka řízení potřeba tyto dokumenty uchovávat. Avšak toto není účelem svědecké výpovědi. Bankovní rada v této věci odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 30/2004 ze dne 8. 6. 2005, kde soud uvedl: „V případě použití důkazu svědeckou výpovědí správní orgán obecně zjišťuje skutkové okolnosti, které jsou významné pro rozhodnutí ve správním řízení. Institut svědecké výpovědi naopak neslouží prioritně ke zjišťování subjektivních názorů třetích osob na konkrétní problematiku. Předmětem dokazování svědeckou výpovědí zároveň nejsou odborná posouzení konkrétních, ve správním řízení již zjištěných (a to např. na základě svědeckých výpovědí), skutečností. Za tímto účelem může správní orgán ustanovit znalce podle zvláštních právních předpisů. V daném případě chtěla stěžovatelka výsledkem navrhovaných osob dokázat správnost svého postupu při účtování (tato skutečnost vyplývá z kasační stížnosti a ze žaloby stěžovatelky, nikoliv přímo z jejího podání v rámci správního řízení, kdy stěžovatelka skutečnosti, jež by měly být výsledkem dokazovány, přímo neidentifikovala). Podle Nejvyššího správního soudu tak stěžovatelka ve skutečnosti nezamýšlela prostřednictvím navrhovaných svědků prokazovat skutečnosti, jež byly vnímány smysly těchto osob, nýbrž usilovala výsledkem účetní a auditorky argumentačně podpořit správnost svého postupu při účtování v roce 1996. V daném případě se tak nejedná o otázku skutkovou, nýbrž o otázku právní.“.

[31.] K navrhovanému výsledku obchodních zástupců bankovní rada závěrem dodává, že tento se jeví nadbytečným i s ohledem na to, jak sám účastník řízení uvádí v rozkladu, že postup při vyplňování zákaznických karet již popsali při kontrole dva jeho obchodní zástupci, paní [REDAKCE] a pan [REDAKCE]. V souvislosti s uvedeným bankovní rada ovšem nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že ČNB proti tomuto postupu nic nenamítala, neboť takový závěr ČNB z žádného dokumentu nevyplývá.

[32.] Pokud se jedná o námitku účastníka řízení vztahující se k rozsudkům uvedeným správním orgánem prvního stupně v bodě 110 napadeného rozhodnutí, tak bankovní rada souhlasí, že uvedené rozsudky nebyly součástí správního spisu, takže na ně správní orgán prvního stupně neměl, byť *obiter dictum*, odkazovat. Podle bankovní rady se ovšem jedná jen o dílčí argumentační nepřesnost odůvodnění napadeného rozhodnutí, na které nebyly nijak postaveny závěry o protiprávním jednání účastníka řízení. Navíc, správní orgán prvního stupně uvedl dotčený odkaz pouze v rámci svého stanoviska k argumentům účastníka řízení

pro dokreslení jeho protiprávní činnosti. Tu přitom považuje bankovní rada za dostatečně zjištěnou i bez uvedeného odkazu. Daná nepřesnost tedy nemá mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[33.] K námitce účastníka řízení, že jeho obchodní model není založen na zisku z prodlení spotřebitelů a souvisejících smluvních pokut, bankovní rada uvádí, že touto námitkou již účastník řízení argumentoval před správním orgánem prvního stupně, který se s ní vypořádal zejména v bodech 231, 232 a 253 napadeného rozhodnutí. Bankovní rada tomuto vypořádání přisvědčuje a v podrobnostech na něj odkazuje. Jestliže účastník řízení v této souvislosti vyjadřuje nesouhlas s body 221 a 223 napadeného rozhodnutí, pak bankovní radě není tato souvislost zcela jasná. V dotčených bodech správní orgán prvního stupně totiž pouze na základě faktů zjištěných z kontroly provedl srovnání přestupkových řízení vedených s jinými společnostmi, na něž účastník řízení v rozkladu poukázal.

II. Námitka vztahující se k posuzování úvěruschopnosti osoby samostatně výdělečně činné

[34.] *Účastník řízení má za to, že v případě zkoumání a dokládání výše příjmů žadatele – osoby samostatně výdělečně činné, nelze dovozovat pochybení a závěry, ke kterým dospěl v napadeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně. Správní orgán prvního stupně účastníkovi řízení podle jeho slov vytýká, že při posuzování příjmů žadatele – osoby samostatně výdělečně činné, současně neodečítá rovnou i výdaje a údajně tak „nadhodnocuje příjmy žadatelů“. Z dokladů, které tito žadatelé předkládali, však lze podle účastníka řízení jednoznačně zjistit součet příjmů žadatele za dané období, přičemž zohlednění výdajů v rámci posuzování příjmů žadatele – osoby samostatně výdělečně činné, by v konečném důsledku vedlo ke dvojímu zohlednění výdajů žadatele.*

[35.] Námitku vztahující se k posuzování úvěruschopnosti osoby samostatně výdělečně činné považuje bankovní rada za nedůvodnou.

[36.] Podle § 86 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 platí, že poskytovatel spotřebitelského úvěru, tedy v projednávaném případě účastník řízení, při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Jak vyplynulo z kontrolních zjištění, účastník řízení žadatelům o úvěr, kteří měli příjem z podnikatelské činnosti, umožňoval doložit příjem prostřednictvím daňového přiznání či jiným způsobem, a to skrze i) faktury spárované s bankovním účtem nebo s příjmovým dokladem za poslední 3 měsíce, nebo ii) výpisy z EET za poslední 3 měsíce. Bankovní rada souhlasí se správním orgánem prvního stupně, že pouze z dokumentů typu faktury spárované s bankovním účtem nebo s příjmovým dokladem za poslední 3 měsíce nebo z výpisů z EET za poslední 3 měsíce není možno ověřit tvrzený průměrný čistý příjem žadatele o úvěr, ale pouze obrat žadatele o úvěr za poslední 3 měsíce.

[37.] Příjmy v podobě obratu jsou však příjmy podnikatele, od kterých nejsou odečteny náklady a nejsou ani zdaněny, což účastník řízení v rámci své argumentace zcela opomíjí. Nejedná se tedy o příjmy, se kterými by mohli žadatelé o spotřebitelský úvěr v plné výši disponovat pro své osobní výdaje a osobní spotřebu, ale mohou disponovat pouze částí příjmu z obratu, která je rovna zdaněnému zisku z podnikatelské činnosti. Z tohoto důvodu nelze dojít k závěru, že by účastník řízení jednal s odbornou péčí, pokud u žadatele – osoby samostatně výdělečně činné, při prokazování disponibilního příjmu vycházel pouze z faktur a výpisů z bankovního účtu nebo výpisů z EET, jelikož z těchto dokladů nemohl účastník řízení zjistit čistý zisk z podnikání. Jen ten totiž může být považován za příjem spotřebitele z podnikatelské činnosti, který může být využit pro jeho osobní výdaje a osobní spotřebu.

V žadatelově obratu nejsou zohledněny jeho výdaje, jak nesprávně dovozuje účastník řízení, ale pouze žadatelovy příjmy. Výdaje žadatele tedy nemohou být započteny při posuzování úvěruschopnosti dvakrát. Podstatou vytýkaného nedostatku je to, že fakturami spárovanými s výpisem z bankovního účtu nebo výpisem z EET jsou doloženy pouze žadatelovy příjmy, což nemůže být úplným podkladem pro posouzení žadatelovy úvěruschopnosti.

[38.] V souvislosti s uvedeným poukazuje bankovní rada na to, že se účastník řízení ve svých úvahách při posuzování úvěruschopnosti ani výdaji osoby samostatně výdělečně činné nezabýval, tak jak dokazuje např. zjištění ke smlouvě č. [REDAKCE] u spotřebitele [REDAKCE], který uvedl příjem za 3 měsíce v průměru 46 185 Kč, který byl doložen 3 fakturami, zatímco výdaje byly uvedeny ve výši 3 500 Kč. Pokud se připustí, že se tyto uvedené výdaje týkaly nákladů na podnikání, tak není reálné, aby měl podnikatel [REDAKCE] v oboru podnikání zámečnictví a opravy karoserií marži ve výši 92,45 %⁸.

III. Námitka týkající se kontrolního vzorku

[39.] Účastník řízení namítá, že kontrolní vzorek produktu Půjčka Provident není přiléhavý, neboť na základě jeho vlastních statistik byly při poskytování úvěrů žadatelům v kontrolním období sbírány údaje o příjmech zhruba u 41 % klientů, což je o 52 % více než plyne ze zjištění správního orgánu prvního stupně⁹. Účastník řízení dodává, že doklady vždy sbíral u skupiny klientů D1 a D2 (nejzranitelnější klienti), u cizinců, u úvěrů nad 50 000 Kč nebo při uzavření smlouvy na pobočce. Na podporu svého tvrzení účastník řízení předkládá statistiky všech 65 tisíc případů za kontrolní období, které obsahují přítomnost dokumentu o příjmu u úvěrových případů (ano / ne), přepočtení absence smluv na klienty a údaj, zda v úvěrovém případě došlo k výpočtu DISPO či DSTI (ano / ne). V souvislosti s tím předložil účastník řízení dne 7. 4. 2025 soubor 72 794 úvěrových případů uzavřených dle něho v kontrolním období. Tyto dokumenty mají prokázat nesprávnou míru správním orgánem prvního stupně zjištěných pochybení spočívajících v neuchovávání údajů o příjmech.

[40.] Za ne zcela přesné lze podle účastníka řízení označit i závěry správního orgánu prvního stupně k výpočtu DSTI namísto výpočtu DISPO při posuzování úvěruschopnosti. Účastník řízení podle svých slov přepočtení veškeré výpočty DSTI na kalkulaci DISPO a z uvedeného vyplynulo, že u naprosté většiny klientů, konkrétně 84 %, použitá metoda DSTI obstála i při přepočtu metodou DISPO. Toto je pak významné především v oblasti následků a ohrožení zájmů, jak o nich pojednává správní orgán prvního stupně při úvaze o vyměření sankce v bodech 245 a 246 napadeného rozhodnutí.

[41.] Námitku týkající se nepřiléhavosti kontrolního vzorku produktu Půjčka Provident nepovažuje bankovní rada za důvodnou a uvádí k ní následující.

[42.] Z protokolu o kontrole vyplývá, že účastník řízení uzavřel v kontrolovaném období 65 355 smluv k produktu Půjčka Provident, ze kterých kontrolující ČNB vybrali kontrolní vzorek 55 úvěrových případů (z tohoto vzorku posléze 2 úvěrové případy vyřadili, neboť se jednalo o úvěrové podvody, které byly v řešení Policie České republiky). Jak dále vyplývá z protokolu o kontrole, do kontrolního vzorku byly vybrány úvěry poskytnuté v průběhu celého kontrolovaného období, a to vždy 1., 20. a 30. den v měsíci, různým spotřebitelům z hlediska věku, dále pak úvěry, u kterých se spotřebitelé během splácení dostali do prodlení s plněním dluhu, i úvěry bez prodlení a také úvěry sjednané prostřednictvím různých

⁸ Např. výdajový paušál podle § 7 odst. 7 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů je dokonce stanoven ve výši 80 % z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného.

⁹ Správní orgán prvního stupně zjistil, že účastník řízení ve 38 úvěrových případech z kontrolního vzorku 53 smluv o spotřebitelském úvěru týkající se produktu Půjčka Provident nedoložil řádné ověření výše a zdroje příjmů žadatelů o úvěr.

distribučních kanálů. Z tohoto výčtu je zřejmé, že kontrolní vzorek produktu Půjčka Provident je dostatečně reprezentativní a ČNB se snažila výběrem a počtem úvěrových případů zahrnutých do kontrolního vzorku objektivně zjistit skutečný stav poskytnutých spotřebitelských úvěrů účastníka řízení. K tomu bankovní rada doplňuje, že i když ČNB zvolila větší vzorek úvěrových případů (vedle kontrolního vzorku smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Provident si kontrolující ČNB vybrali ke kontrole i kontrolní vzorek 25 smluv o spotřebitelském úvěru týkajících se produktu Půjčka Creditea), není to v neprospěch účastníka řízení. Větší vzorek úvěrových případů totiž obecně objektivněji vypovídá o jejich stavu.

[43.] Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, správní orgán prvního stupně účastníkovi řízení mimo jiné vytýká, že nedoložil řádné ověření výše a zdroje příjmů žadatelů o úvěr u produktu Půjčka Provident ve 38 úvěrových případech z kontrolního vzorku 53 úvěrových smluv. Jinými slovy, účastník řízení doložil příjmy pouze v 28 % úvěrových případů z kontrolního vzorku. V rozkladu účastník řízení namítá, že podle svých statistických údajů uchovával doklady o příjmech u produktu Půjčka Provident u 41 % klientů, což je podle něj o 52 % více než plyne z kontrolního vzorku. Toto pak účastník řízení dále dokládá na 72 794 úvěrových případech uzavřených dle jeho vyjádření v kontrolním období a doručených ČNB dne 7. 4. 2025¹⁰.

[44.] Bankovní radě není v souvislosti s výše uvedeným tvrzením účastníka řízení zřejmé, jak účastník řízení dospěl k závěru o 52% odchylce všech úvěrových případů oproti kontrolnímu zjištění založenému na vybraném vzorku smluv. Podle bankovní rady je tato odchylka pouze 13%. Každopádně, i kdyby existovala určitá větší odchylka v poměru mezi kontrolním vzorkem a celkovým počtem smluv, tak toto je pro posouzení protiprávního jednání účastníka řízení bezpředmětné, jelikož kontrolní vzorek není vybírán na základě regresní analýzy celkového počtu smluv ve statistickém slova smyslu, a tedy nelze zcela očekávat, že poměr nedostatků zjištěných v kontrolním vzorku bude plně korelovat s nedostatky týkajícími se celkového počtu smluv. Pro posouzení protiprávního jednání účastníka řízení je podstatné, že správní orgán prvního stupně vycházel z dostatečně reprezentativního kontrolního vzorku produktu Půjčka Provident (viz bod 42 tohoto rozhodnutí o rozkladu) a na jeho základě dospěl ke konkrétním kontrolním zjištěním. Rozsah nedostatků a závažnost protiprávního jednání účastníka řízení tak správní orgán prvního stupně správně založil na těchto konkrétně zjištěných případech, proti kterým účastník řízení nic nenamítá. Z poměru zjištěných pochybení ke kontrolnímu vzorku lze dovodit, že tato pochybení nebyla ojedinělá, což ostatně účastník řízení rovněž nepopírá.

[45.] Bankovní rada dále dodává, že pro posouzení protiprávního jednání účastníka řízení je podstatné to, že na základě dodatečně předložených úvěrových případů byl opakovaně zkontrolován kontrolní vzorek a že na základě této kontroly byla bez jakýchkoliv pochyb potvrzena správnost kontrolního zjištění správního orgánu prvního stupně týkajícího se ověření výše a zdroje příjmů žadatelů o úvěr u produktu Půjčka Provident. Ostatně sám účastník řízení svým tvrzením potvrzuje, že pravidla neměl nastavena správně, neboť u více jak poloviny úvěrových případů produktu Půjčka Provident řádně neověřoval příjmy (konkrétně v 59 % úvěrových případů). Tato skutečnost pak podle bankovní rady vyplývá i z toho, že ke konkrétním případům uvedeným v napadeném rozhodnutí, u nichž správní orgán prvního stupně shledal pochybení při posuzování úvěruschopnosti, účastník řízení nic nenamítal.

¹⁰ Jak však vyplývá z protokolu o kontrole, účastník řízení uzavřel v kontrolním období 65 355 smluv k produktu Půjčka Provident.

[46.] Na závěrech správního orgánu prvního stupně o porušení povinností vyplývajících ze ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 nic nemění ani další účastníkem řízení namítaná tvrzení, že doklady sbíral vždy u klientů v kategoriích D1 a D2 (nejzranitelnější klienti), u cizinců, u úvěrů nad 50 000 Kč nebo při uzavření smlouvy na pobočce, což by mělo mimo jiné vyplývat z dokumentu 4_Statistiky všech případů za Kontrolní období.xlsx (14,18 MB).

[47.] Jestliže účastník řízení dále poukazuje na to, že v 84 % použitá metoda DSTI obstála i při přepočtu na metodu DISPO, pak bankovní rada zdůrazňuje, že uvedený výpočet je třeba interpretovat tak, že ve zbylých 16 % účastník řízení nezabránil v poskytnutí spotřebitelského úvěru již předluženým spotřebitelům, čemuž má zabránit právě důsledné posuzování úvěruschopnosti žadatelů o úvěr. Bez ohledu na to účastník řízení vycházel ve většině případů při tomto přepočtu z údajů, ke kterým neměl uchován ani žádný doklad.

[48.] Na základě výše uvedeného bankovní rada uzavírá, že pro posouzení činnosti účastníka řízení byl vybrán zcela reprezentativní kontrolní vzorek, jehož analýza pak dostatečně prokazuje všechna zjištění a závěry, která jsou uvedena v napadeném rozhodnutí. Na těchto zjištěních a na správnosti závěrů, která z nich správní orgán prvního stupně vyvodil, nic nemění ani statistické úvahy účastníka řízení uvedené v rozkladu, ani dokumenty předložené účastníkem řízení dne 7. 4. 2025.

IV. Námitka nesprávné právní kvalifikace

[49.] *Účastník řízení se domnívá, že pochybení, jehož se dopustil, bylo správním orgánem prvního stupně nesprávně právně kvalifikováno podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ. Účastník řízení přiznává pouze pochybení, které spočívalo v neuchovávání dokladů, ze kterých byly obchodními zástupci v konkrétních případech (při splnění dalších podmínek u úvěrů do 50 000 Kč) ověřovány příjmy, resp. výdaje některých žadatelů. Toto pochybení, ohledně něž již ostatně zavedl dostatečná opatření k nápravě, však naplňuje skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ (tedy porušení povinnosti uchovávat dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele podle § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ), za které lze podle § 153 odst. 2 ZSÚ uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč.*

[50.] *V souvislosti s tím nesouhlasí účastník řízení s odůvodněními uvedenými v bodech 122 a 111 napadeného rozhodnutí. Uchování dokumentů nebo jiných záznamů týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, včetně údajů o spotřebiteli, účastník řízení splnil uchováním zákaznické karty, kde klient podpisem stvrdil předložení autentických a v zákaznické kartě přesně označených dokladů o příjmech a výdajích. Minimálně ve 40 % případů podle svých vlastních statistik doklady prokazatelně sbíral.*

[51.] Námitku týkající se nesprávné právní kvalifikace nepovažuje bankovní rada za důvodnou a uvádí k ní následující.

[52.] To, že účastník řízení požadavkům na výkon činnosti podle § 15 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 nedostál, má bankovní rada vzhledem ke kontrolním zjištěním uvedeným v napadeném rozhodnutí za dostatečně prokázané (viz výše). V projednávaném případě se tak nejedná o pouhé neuchovávání dokladů, jak svoji činnost obhájí účastník řízení, ale o nesplnění některých z požadavků na výkon činnosti podle § 15 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, čímž účastník řízení naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023.

[53.] V souvislosti s uvedenou námitkou účastníka řízení považuje bankovní rada za důležité opakovaně poukázat na to, že sám účastník řízení přiznává, že: „minimálně ve 40 % případů podle svých vlastních statistik doklady prokazatelně sbíral“, z čehož vyplývá, že v 60 % případů tak neučinil, ačkoliv tak měl s ohledem na § 78 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12.

2023 učinit ve všech případech. Tím současně vyvrací svoji námitku, že veškeré doklady nezbytné k posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr řádně získal, když má k dispozici pouze zákaznickou kartu, ve které jsou některé podklady pouze obecně označeny.

[54.] Podle § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 se nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle § 15 téhož zákona. Tím, co všechno zahrnují požadavky na výkon činnosti podle § 15 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, se již bankovní rada zabývala výše v bodě 22 tohoto rozhodnutí o rozkladu. V tomto bodě rovněž bankovní rada vysvětlila, že požadavky pro nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti v sobě zahrnují i povinnost uchovávat dokumenty a záznamy. Ke stejnému závěru pak dospěla i soudní judikatura, na kterou odkázal v napadeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně. Podle bankovní rady je namísto z této judikatury citovat následující: „S požadavkem odborné péče souvisí i povinnost uchovávat těchto dokumentů (§ 78 odst. 1 ZSÚ), nadto výslovně konkretizovaná ve vztahu k dokumentům nebo záznamům týkajícím se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele [§ 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ]. Argumentace stěžovatelky, že neměla povinnost pořizovat si kopie dokumentů předložených spotřebiteli, do kterých údajně při posuzování úvěruschopnosti nahlížela, je proto lichá. Jak správně uvedl městský soud v bodě 36 napadeného rozsudku, plní-li stěžovatelka zákonem uloženou povinnost, musí být vůči dohledovému orgánu schopna její plnění náležitě prokázat. I dle judikatury Soudního dvora vnitrostátní pravidlo, dle kterého je poskytovatel úvěru v zásadě povinen doložit před soudem řádné splnění svých předsmmluvních povinností, zajišťuje účinný výkon práv přiznaných směrnicí CCD (rozsudek ve věci CA Consumer Finance, bod 28). Nadto je třeba dodat, že povinnost uchovávat dokumentaci týkající se posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů plyne kromě zákona i z relevantního soft law, na nějž stěžovatelka ve své argumentaci často odkazuje (viz bod 94 pokynů EBA a bod 2(f) dohledového benchmarku č. 1/2014).“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 127/2024-34 ze dne 13. 8. 2024).

[55.] Jestliže účastník řízení poukazuje na bod 122 napadeného rozhodnutí, pak bankovní rada uvádí, že v tomto bodě správní orgán prvního stupně pouze obecně reaguje na účastníkem řízení učiněný odkaz na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. 12. 2013 ve věci C-449/13 a jím učiněné závěry. Jestliže účastník řízení dále odkazuje na bod 111 napadeného rozhodnutí, ve kterém se správní orgán prvního stupně zabývá výkladem § 78 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, pak bankovní rada uvádí, že na tomto výkladu neshledává nic formalistického. Sama bankovní rada obdobný výklad provedla výše v tomto rozhodnutí o rozkladu.

V. Námitka novely ustanovení § 86 ZSÚ účinná od 1. 1. 2024

[56.] *Účastník řízení poukazuje na novelizované znění § 86 ZSÚ účinné od 1. 1. 2024 (dále „novela“), které podle něj více akcentuje princip proporcionality (přiměřenosti) při ověřování úvěruschopnosti žadatele než správním orgánem prvního stupně odkazovaná judikatura, která se jím nezabývala. Princip proporcionality, podle něhož by rozsah požadovaných údajů při ověřování úvěruschopnosti měl odpovídat základním vlastnostem poskytovaného spotřebitelského úvěru, jako jsou jeho povaha, délka, výše a rizikovost pro spotřebitele, byl přitom podle účastníka řízení zdůrazněn již v odůvodnění návrhu novely, ze kterého účastník řízení obšírně cituje.*

[57.] *V souvislosti s tím účastník řízení opakovaně zdůrazňuje, že poskytuje (i) neúčelové spotřebitelské úvěry nehypoteční (nikoli na bydlení), nezajištěné majetkem žadatele, (ii) se splatností do 36 měsíců (včetně), buď s týdenním nebo měsíčním splácením, (iii) v rozmezí od 3 000 Kč do 130 000 Kč, ve výši do 12 % ročního příjmu žadatele, přičemž průměrná výše*

úvěrů byla v případě kontrolovaného vzorku Produktu Provident ve výši 28 545 Kč, a (iv) se znalostmi potřeb a možností klienta vedoucí ke snížení rizika dlouhodobého nesplácení. Tyto skutečnosti však nebyly podle účastníka řízení dostatečně vzaty v úvahu v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[58.] Účastník řízení dále poukazuje na to, že novela rovněž rozšířila možnosti získávání informací „z jakýchkoli relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů“. Vnitřními zdroji, od nichž získává účastník řízení informace, jsou splátková historie klienta, seznam rizikových entit (black listy) a přítomnost obchodního zástupce v domácnosti klienta (tedy včetně osobní komunikace mezi obchodním zástupcem a klientem). Toto se pak dále projevuje v zákaznické kartě vyplňované v důsledku osobního kontaktu v domácnosti žadatele. Vnějšími zdroji pak jsou podle účastníka řízení nebankovní a bankovní registry klientských informací (NRKI / BRKI), insolvenční rejstřík a prohlášení klienta o případné exekuci. S ohledem na uvedené má účastník řízení za to, že správním orgánem prvního stupně zvýrazněná věta v bodě 120 napadeného rozhodnutí¹¹ se na něho nevztahuje. Účastník řízení se ani nemůže ztotožnit s názorem správního orgánu prvního stupně, že po změně právní úpravy (resp. nabytím účinnosti novely) zůstala zachována „obsahová totožnost zákonem stanovených povinností“.

[59.] Bankovní rada nepovažuje ani námitku účastníka řízení týkající se novely ve vztahu k protiprávnímu jednání účastníka řízení za opodstatněnou. Účastník řízení již shodnou námitkou argumentoval před vydáním napadeného rozhodnutí a správní orgán prvního stupně se s ní dostatečně podrobně vypořádal v bodech 118 až 132 napadeného rozhodnutí. Bankovní rada s tímto vypořádáním souhlasí a v podrobnostech na něj odkazuje.

[60.] Nad rámec vypořádání uvedené námítky správním orgánem prvního stupně bankovní rada pouze doplňuje, že jak vyplývá ze srovnání znění § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 a § 86 ZSÚ ve znění novely, v novelizovaném znění § 86 ZSÚ bylo vypuštěno slovo „informací“ za slovem přiměřených a nově zde bylo vloženo slovní spojení „k povaze, délce, výši a rizikovitosti úvěru pro spotřebitele“. Z uvedeného je zřejmé, že požadavek přiměřenosti v souvislosti s posuzováním úvěruschopnosti nebyl zaveden nově, ale jednalo se o pouhé upřesnění toho stávajícího. Ostatně to, že postupy a pravidla k posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů je nutné nastavit s ohledem na poskytované úvěrové produkty, tedy způsobem přiměřeně těmto produktům odpovídajícím, správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí nijak nevyvracel. Naopak, jak vyplývá z bodu 119 napadeného rozhodnutí, sám správní orgán prvního stupně poukázal na to, že pravidla nastavená pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele budou jiná u účastníka řízení a jiná u poskytovatele např. hypotečních úvěrů. Nicméně v projednávaném případě správní orgán prvního stupně účastníkovi řízení nevytýkal, že jím nastavená pravidla nejsou přiměřená, ale to, že jeho pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru nejsou s ohledem na zjištěné nedostatky řádně zavedena a udržována, což se pak logicky projevilo v posuzování úvěruschopnosti (viz nedostatky zjištěné v této oblasti).

[61.] Pokud pak účastník řízení poukazuje na to, že novela dále rozšířila možnosti získávání informací „z jakýchkoli relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů“, pak bankovní rada konstatuje, že novela zavedením této formulace pouze reagovala na již letitý rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13. Nejedná se tedy opět o změnu výkladu povinnosti podle ustanovení § 86 ZSÚ, ale o pouhé zpřesnění znění relevantních ustanovení ZSÚ. Správní orgány přitom byly závěry z rozsudku ve věci C-449/13 povinny reflektovat ve své rozhodovací praxi již před účinností novely. Dotčený

¹¹ Jedná se o větu: „Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé“.

rozsudek Soudního dvora Evropské unie připustil, že např. v tomto konkrétním případě, který Soudní dvůr Evropské unie projednával, může nastat situace, kdy úvěrová instituce, která vede spotřebiteli bankovní účet, může znát z tohoto obchodního vztahu aktuální majetkové poměry žadatele o úvěr, a tudíž je nadbytečné, aby požadovala po spotřebiteli informace a doklady, které jí jsou z tohoto obchodního vztahu známé.

[62.] Bankovní rada k uvedenému dodává, že i přes znalost majetkových poměrů spotřebitele je sama úvěrová instituce povinna doložit splnění povinnosti v podobě řádného posouzení úvěruschopnosti před poskytnutím spotřebitelského úvěru včetně uchování dokumentů, ze kterých při posuzování úvěruschopnosti vycházela (např. výpisy z bankovního účtu, který spotřebiteli úvěrová instituce vede). Zavedení možnosti získávání informací „z jakýchkoli relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů“ tak nic nezměnilo na tom, že informace, které poskytovatel spotřebitelského úvěru takto získal, musí být schopen doložit. Tuto skutečnost ovšem účastník řízení zcela opomíjí. Účastník řízení pouze opakovaně poukazuje na to, že v důsledku pravidelného kontaktu spotřebitele a obchodního zástupce má povědomí o majetkových poměrech a o dalších důležitých aspektech v životě spotřebitele, čímž zdůrazňuje údajnou roli obchodních zástupců při posuzování úvěruschopnosti, avšak není schopen doložit žádný dokument, ze kterého by bylo prokazatelně zřejmé, ke kterým aspektům obchodní zástupci v konkrétních úvěrových případech přihlíželi a jakým způsobem byly tyto aspekty v rámci posuzování úvěruschopnosti vyhodnoceny.

[63.] Na základě výše uvedeného je zřejmé, že novela představuje pouhé upřesnění již nastavených pravidel. Obsahová totožnost povinností stanovených ZSÚ účinným v době spáchání protiprávního jednání zůstala tak i po změnách právní úpravy (včetně novely) zachována, jak správně uvedl v bodě 16 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně.

VI. K výši uložené pokuty

[64.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně se v rámci napadeného rozhodnutí dostatečně nevypořádal s argumentací uplatněnou ve Vyjádření týkající se nepřiměřené výše navrhované pokuty. Má za to, že správní orgán prvního stupně v jeho případě neaplikoval zásadu přiměřenosti sankce, když dostatečně nezohlednil jeho osobní a majetkové poměry, a zásadu legitimního očekávání, když se odchýlil od své rozhodovací praxe. V souvislosti s tím účastník řízení provedl srovnání 12 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, která nabyla právní moci v období od 9. 6. 2023 do 26. 7. 2024, přičemž porovnával výši uložené pokuty, výsledek hospodaření v posledním zohledněném roce a podíl pokuty na vlastním kapitálu (dále „vzorek rozhodnutí“).*

[65.] Bankovní rada nesouhlasí s námitkou účastníka řízení, že se správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí nevypořádal s jeho argumentací týkající se nepřiměřené výše uložené pokuty. Bankovní rada má za to, že tak správní orgán prvního stupně učinil, a to poměrně obsáhle v bodech 218 až 238 napadeného rozhodnutí. V bodech 239 až 257 napadeného rozhodnutí se pak přesvědčivě vypořádal i s odůvodněním výše uložené pokuty. Bankovní rada s tímto vypořádáním souhlasí a v podrobnostech na tyto body napadeného rozhodnutí odkazuje.

[66.] K uvedenému bankovní rada dále dodává, že podle judikatury by nepřiměřenost správního trestu nastala v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nevzal do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta by byla likvidační apod. (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 1/2012-36 ze dne 3. 4. 2012).

[67.] V projednávaném případě však správní orgán prvního stupně při ukládání výše pokuty nevybočil ze zákonných mantinelů. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí,

zejména z části Sankce, správní orgán prvního stupně se výši uložené pokuty poměrně detailně zabýval v bodech 218 až 257 napadeného rozhodnutí a při jejím stanovení vycházel ze všech rozhodných kritérií uvedených v § 37 a § 38 zákona o přestupcích. V souladu s těmito zákonnými ustanoveními tak správní orgán prvního stupně zohlednil zejména zákonem chráněný zájem, který byl přestupky ohrožen (viz bod 242 napadeného rozhodnutí), následky spáchaných přestupků (bod 245 napadeného rozhodnutí) i způsob spáchání přestupků (bod 247 a násl. napadeného rozhodnutí). Správní orgán prvního stupně se dále zabýval všemi okolnostmi významnými z hlediska individuálního určení sankce, včetně hodnocení přitěžujících a polehčujících okolností (body 251 a 252 napadeného rozhodnutí). Nadto se správní orgán prvního stupně zabýval i majetkovými poměry účastníka řízení (bod 255 napadeného rozhodnutí) a rovněž přihlédl k povaze činnosti účastníka řízení (bod 253 napadeného rozhodnutí). Podle bankovní rady se správní orgán prvního stupně s těmito kritérii logicky, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem v uvedených bodech napadeného rozhodnutí vypořádal.

[68.] Bankovní rada dále poukazuje i na to, že výši pokuty je třeba posuzovat i ve vztahu k rozpětí zákonné sazby, resp. k horní hranici této zákonné sazby, která vypovídá o typové závažnosti protiprávního jednání, za něž je sankce ukládána. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, správní orgán prvního stupně vycházel jak z typové závažnosti spáchaných přestupků, tak z jejich individuální závažnosti. Typová závažnost přestupku je, jak správně uvedl správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, vyjádřena právě horní hranicí sazby pokuty, kterou lze za spáchané přestupky uložit. To, že výši pokuty je třeba posuzovat i ve vztahu k rozpětí zákonné sazby, resp. k horní hranici této zákonné sazby, judikoval již Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 50/2005-97 ze dne 24. 5. 2006). Vzhledem k tomu, že za přestupky, kterých se účastník řízení dopustil, lze uložit pokutu až do výše 20 000 000 Kč, odpovídá uložená výše pokuty 40 % horní hranice zákonné sazby. S ohledem na to a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení, kterými se správní orgán prvního stupně podrobně zabýval v bodech 225 a 255 napadeného rozhodnutí, nelze uloženou pokutu považovat ani za likvidační.

[69.] V souvislosti s tím nelze dále přisvědčit námitce, že správní orgán prvního stupně neaplikoval zásadu přiměřenosti sankce, když dostatečně nezohlednil majetkové poměry účastníka řízení. Bankovní rada nepřisvědčuje ani námitce, že správní orgán prvního stupně neaplikoval zásadu přiměřenosti sankce, když dostatečně nezohlednil jeho osobní poměry. Tyto osobní poměry účastník řízení nijak blíže nekonkretizuje. Bankovní rada k tomu uvádí, že osobní poměry se jako jedno z hledisek pro určení druhu a výměry správního trestu posuzují u pachatele – fyzické osoby [viz § 37 písm. f) zákona o přestupcích]. Podle judikatury se pak mezi ně např. řadí: „momentální zdravotní stav pachatele a zdravotní stav jeho rodiny, bytové poměry pachatele a jeho rodiny, zaměstnání pachatele a jeho výdělek, podnikatelská činnost pachatele a její ekonomické výsledky, společenské postavení pachatele, celková majetková situace pachatele a jeho rodiny apod.“ – viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 1544/2015 ze dne 16. 2. 2016. Posuzování osobních poměrů při ukládání pokuty účastníkovi řízení – právnické osobě tak v projednávaném případě nepřichází v úvahu.

[70.] Účastníkovi řízení uložená výše pokuty ani zásadním způsobem nevybočuje z dosavadní rozhodovací praxe správního orgánu prvního stupně. Sice se jedná o dosud nejvyšší pokutu uloženou poskytovateli spotřebitelských úvěrů (v pořadí druhá nejvyšší pokuta dosahovala výše 7 500 000 Kč), nicméně jak vyplývá i ze vzorku rozhodnutí, pokuty za závažná protiprávní jednání v oblasti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů se téměř vždy pohybovaly v rádech milionů korun českých.

[71.] Pokud jde dále obecně o rozhodovací praxi, odkazuje bankovní rada na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 60/2016-156 ze dne 15. 7. 2016, ve kterém soud uvedl:

„správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut, ale slouží jako referenční hledisko ve vztahu k dodržování zásad rovného zacházení a zákazu libovůle, a je tak významným vodítkem bránícím neodůvodněným excesům při správním trestání a nepředstavuje překážku pro jakékoli změny a rozdíly stanovování výše pokut v jednotlivých případech (srov. rozsudky ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, publ. pod č. 2119/2010 Sb. NSS a ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011-119).“. Bankovní rada dále odkazuje na rozsudek MS v Praze ze dne 8. 1. 2014, č. j. 7 A 46/2011-33, ve kterém soud konstatoval, že: „v oblasti správního trestání je uplatnění zásady legitimního očekávání [...] velmi omezeno, neboť subjekt porušující zákonem stanovenou povinnost má ‚legitimní očekávání‘ pouze v rozsahu maximální výše sankce stanovené zákonem“.

[72.] Jestliže účastník řízení konkrétně odkazuje na jednotlivá přestupková řízení a srovnává pokuty uložené v těchto případech s jemu uloženou pokutou, pak bankovní rada konstatuje, že takové srovnání je vždy problematické a nelze ho bez znalosti konkrétních individuálních okolností jednotlivých případů provést. Odlišné jsou totiž nejen skutkové okolnosti každého jednotlivého případu, jako je např. velikost subjektu, existence či neexistence polehčujících, popř. přitěžujících okolností, ale zejména vlastní jednání, kterým se delikvent přestupku dopustí. Bez posouzení všech těchto skutečností ve vzájemné souvislosti nelze žádné adekvátní srovnání provést a učinit závěr o tom, že v případě jiné osoby uložil správní orgán prvního stupně za obdobné jednání nižší pokutu. Nestací tedy pouze porovnat výši uložené pokuty, výsledek hospodaření v posledním zohledněném roce a podíl pokuty na vlastním kapitálu a na základě toho dospět k závěru o porušení zásady legitimního očekávání, jak to v rozkladu učinil účastník řízení.

[73.] Jak k tomu ostatně uvedl i Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 3 Af 37/2015-80 ze dne 8. 9. 2017: „Dle soudu není namístě, aby se žalovaná, potažmo rozkladový orgán a následně soud vypořádal s každým jednotlivým rozhodnutím, na které žalobce upozorní s námitkou nejednotnosti správní praxe. Je tomu tak právě proto, že správní orgán je v každém případě povinen zohlednit individuální okolnosti každého jednotlivého případu. (...) Lze připomenout, že správní trestání musí být individualizované a brát v úvahu okolnosti každého jednotlivého případu. Nelze proto bez dalšího porovnávat výši pokut uložených v jiných případech.“.

[74.] *Za srovnatelný označuje účastník řízení případ společnosti Home Credit a.s., které ovšem přes všechny obdobné skutkové okolnosti byla uložena oproti účastníkovi řízení čtvrtinová pokuta. S argumentací, kterou správní orgán prvního stupně v souvislosti s případem společnosti Home Credit a.s. v napadeném rozhodnutí uvedl, účastník řízení nesouhlasí a snaží se ji vyvrátit. Poukazuje na to, že nelze srovnávat délku protiprávního jednání, neboť ta se odvíjí od délky kontrolovaného období, což ale účastník řízení nemohl ovlivnit. Podle účastníka řízení neobstojí ani srovnání počtu uzavřených úvěrových smluv, neboť ten je v obou případech srovnatelný.*

[75.] Pokud se jedná o srovnání pokuty uložené společnosti Home Credit a.s. a pokuty uložené účastníkovi řízení, pak bankovní rada zdůrazňuje, že účastník řízení opomíjí tu skutečnost, že samotný závěr, zda je uložena sankce přiměřená či nepřiměřená, je nutné hodnotit na základě komplexní úvahy, která vedla k uložení sankce v určité výši, nikoliv pouze na základě účastníkem řízení účelově vybraných okolností, a ty pak izolovaně vykládat ve svůj prospěch (k tomu viz blíže bod 72 tohoto rozhodnutí o rozkladu).

[76.] I přes výše uvedené bankovní rada nicméně poukazuje na to, že u produktů účastníka řízení byl poměr smluv v procentech, u kterých se spotřebitel dostal do prodlení, téměř 3x vyšší než u produktu společnosti Home Credit a.s., na což správně poukázal správní orgán prvního stupně v bodě 222 napadeného rozhodnutí. Tuto významnou okolnost účastník řízení

ovšem ve svém srovnání opomíjí. Pokud pak účastník řízení poukazuje na délku protiprávního jednání, která je v jeho případě srovnatelná s délkou kontrolního období, pak bankovní rada má za to, že to byl sám účastník řízení, na němž záleželo, jak dlouho bude protiprávní jednání páchat.

[77.] *Účastník řízení se dále vyjadřuje k případu společnosti Zaplo finance s.r.o., které byla uložena pokuta ve výši 7 500 000 Kč. Poukazuje na skutečnost, že tato společnost na rozdíl od něj v některých případech vůbec ani nezjišťovala příjmy, systémově nezjišťovala závazky žadatelů dostupné ve veřejném registru (NRKI) a v případě prodlužování jednorázově splatných úvěrů vůbec neposuzovala úvěruschopnost žadatele. Účastník řízení konstatuje, že i přesto, že pochybení vytýkaná společnosti Zaplo finance s.r.o. byla násobně závažnější povahy než jemu vytýkaná pochybení, byly naplněny skutkové podstaty 3 přestupků a při uložení trestu byl aplikován asperační prvek, byla této společnosti uložena nižší sankce (poměrem k vlastnímu kapitálu sankce uložená společnosti Zaplo finance s.r.o. tvořila 2,85 % jejího vlastního kapitálu). Správní orgán prvního stupně přitom k majetkovým poměrům společnosti Zaplo finance s.r.o. přihlédl, když zdůraznil, že dotčená společnost pravidelně vykazuje stabilní výsledek hospodaření v desítkách milionů Kč.*

[78.] Uvedené srovnání nepovažuje bankovní rada za opodstatněné a i v tomto případě platí skutečnosti uvedené v bodě 75 tohoto rozhodnutí o rozkladu. Případem společnosti Zaplo Finance s.r.o. již účastník řízení argumentoval a správní orgán prvního stupně se s touto námitkou vypořádal v bodě 221 napadeného rozhodnutí, ve kterém vysvětlil důvody, které v obou případech vedly k uložení konkrétní výše pokuty. Bankovní rada na toto vypořádání v podrobnostech odkazuje.

[79.] Jestliže pak účastník řízení v rozkladu uvádí, že pochybení vytýkaná společnosti Zaplo finance s.r.o. byla násobně závažnější povahy než jemu vytýkaná pochybení, pak bankovní rada tento názor účastníka řízení nesdílí. Do úvah o výši pokuty se promítlo i postavení účastníka řízení na trhu spotřebitelských úvěrů (viz bod 221 napadeného rozhodnutí). V této souvislosti bankovní rada poukazuje na to, že účastník řízení poskytl v roce 2022 celkem 72 608 spotřebitelských úvěrů o objemu 2,05 mld. Kč a v roce 2023 celkem 88 641 spotřebitelských úvěrů o objemu 1,83 mld. Kč, přičemž výnosy z úroků a obdobných výnosů ze spotřebitelských úvěrů byly v roce 2022 ve výši 1,11 mld. Kč a v roce 2023 dosáhly tyto výnosy 1,29 mld. Kč. Závažnost protiprávního jednání účastníka řízení pak zvýšily i konkrétní okolnosti protiprávního jednání, kterých se účastník řízení spácháním dotčených přestupků dopustil. V této souvislosti bankovní rada namátkově poukazuje například na to, že při posuzování úvěruschopnosti účastník řízení vůbec nezjišťoval výdaje na bydlení, zatímco společnost Zaplo Finance s.r.o. alespoň, i když nutno zdůraznit nedostatečně, nějaké výdaje do porovnání příjmů a výdajů v podobě násobku koeficientu dle bydlíště zahrnula.

[80.] Pokud se jedná o námitku zohlednění majetkových poměrů u společnosti Zaplo finance s.r.o., pak bankovní rada konstatuje, že majetkové poměry byly zohledněny i v případě ukládání pokuty účastníkovi řízení. Jak již bankovní rada výše uvedla, posouzením majetkových poměrů účastníka řízení se správní orgán prvního stupně poměrně podrobně zabýval v bodech 225 a 255 napadeného rozhodnutí. V bodě 225 pak správní orgán prvního stupně i s odkazem na judikaturu poukázal na to, že z pouhého poukázání na záporný výsledek hospodaření nelze vyvozovat nepřiměřenost nebo likvidační charakter uložené pokuty. V bodě 255 napadeného rozhodnutí pak správní orgán prvního stupně poukázal na další informace týkající se stavu hospodaření účastníka řízení vyplývající z rozvah a výkazů zisků a ztrát za příslušná účetní období, jako je např. výše vlastního kapitálu, výše čistého obrátu a výše nerozděleného zisku z minulých let. Bankovní rada souhlasí s tím, že pro dokreslení celkové majetkové situace účastníka řízení přihlédl správní orgán prvního stupně

i k jiným skutečnostem než pouze k zápornému výsledku hospodaření, kterým neustále argumentuje účastník řízení a ze kterého dovozuje nepřiměřenost uložené pokuty. Takový postup je plně v souladu s rozhodovací praxí správního orgánu prvního stupně i judikaturou, podle které: „při ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Ads 140/2014-58 ze dne 14. 8. 2014).

[81.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně nedostatečně zohlednil jeho argumenty týkající se podílu výše uložené pokuty a vlastního kapitálu (výše pokuty dosahuje 3,24 % jeho vlastního kapitálu za rok 2023). Poukazuje na to, že ve vzorku rozhodnutí takto vysoký podíl výše pokuty na vlastním kapitálu společnosti není u srovnatelných společností obvyklý. Podíl výše pokuty na vlastním kapitálu společnosti vyšší než 3 % byl ve vzorku rozhodnutí pouze ve 4 případech, přičemž takto vysoký podíl pokuty na výši vlastního kapitálu byl v těchto případech dán především nízkou výší vlastního kapitálu pokutovaných společností. U dvou společností s řádově srovnatelnou výší vlastního kapitálu ovšem představovala pokuta 1,5%, resp. 2,85% podíl na průměrném vlastním kapitálu. Účastník řízení poukazuje na to, že všechny společnosti uvedené ve vzorku rozhodnutí v zohledněných obdobích vykazovaly pravidelně kladný výsledek hospodaření, zatímco účastník řízení rok 2022 zakončil se ztrátou 27 970 000 Kč a rok 2023 dokonce se ztrátou 223 400 000 Kč.*

[82.] Bankovní rada považuje námitku týkající se srovnání podílu výše uložené pokuty a vlastního kapitálu za ryze účelovou. Bankovní rada již výše uvedla, že to, zda je uložená sankce přiměřená či nepřiměřená, je nutno hodnotit na základě posouzení komplexní úvahy o celkové majetkové situaci pachatele, nikoliv pouze na základě porovnání jednoho faktoru – v tomto případě účastníkem řízení namítaném podílu výše uložené pokuty a vlastního kapitálu. V souvislosti s tím poukazuje bankovní rada na to, že účastník řízení opomíjí např. tu skutečnost, že v roce 2023 jím vykázaný finanční ukazatel o nerozděleném zisku dosáhl výše 184,6 mil. Kč.

[83.] Pokud účastník řízení dále argumentuje záporným výsledkem hospodaření, pak bankovní rada již vysvětlila, že ani tato skutečnost nepředstavuje překážku pro uložení i poměrně vysoké pokuty. Navíc, s ohledem na další okolnosti vypovídající o relativně dobré majetkové situaci, jako tomu je v případě účastníka řízení, je takové rozhodnutí opodstatněné.

[84.] *Účastník řízení dále argumentuje tím, že jako součást mezinárodní skupiny Vanquis Banking Group patří mezi nejdéle působící subjekty na poli poskytování spotřebitelských úvěrů, a to již téměř 150 let. Podle svých slov operuje na základě přísných regulačních pravidel a dlouhodobě plní svou roli odpovědného poskytovatele úvěrů, přičemž jeho přítomnost na českém trhu je důležitým stabilizačním faktorem, zajišťujícím dostupnost financí pro domácnosti s horší bonitou. Účastník řízení tak svou činností přispívá k posilování finanční inkluze a podporuje stabilitu domácností, které nemohou využít služeb tradičních bank a které by se tak mohly přesunout k neregulovaným subjektům, což zvyšuje riziko lichvářských praktik. Výše pokuty je tak podle účastníka řízení nepřiměřená i s ohledem na tyto skutečnosti. Snížení výše pokuty by podle něj podpořilo stabilitu a důvěru v regulaci, a to jak na domácí, tak na mezinárodní úrovni.*

[85.] Pokud účastník řízení poukazuje na to, že jako součást mezinárodní skupiny Vanquis Banking Group operuje na základě přísných regulačních pravidel, tak bankovní rada uvádí, že toto tvrzení účastníka řízení považuje za liché a s ohledem na zjištěná pochybení uvedená v napadeném rozhodnutí a potvrzená v tomto rozhodnutí o rozkladu za dostatečně vyvrácené.

[86.] Závažnost pochybení účastníka řízení zvyšuje podle bankovní rady i ta skutečnost, že se zaměřil na domácnosti s horší bonitou, což sám v této části rozkladu přiznává, ačkoliv

v jiné části rozkladu toto popírá (viz bod 65 rozkladu). Bankovní rada má za to, že domácnosti s horší bonitou tvoří velmi rizikovou skupinu spotřebitelů, kterou je potřeba před nezodpovědným úvěrováním chránit, aby se omezily negativní socioekonomické důsledky ve společnosti.

[87.] K tvrzené prospěšnosti činnosti účastníka řízení na území České republiky směrem k posilování finanční inkluze a podpoře stability domácností bankovní rada odkazuje na statistická data z projektu IsirExplorer (<https://isir-explorer.opendatalab.cz/>), jehož autorem je [REDAKCE], student Fakulty informačních technologií ČVUT (FIT ČVUT). Projekt vznikl v rámci jeho závěrečné práce založené na otevřených datech týkajících se insolvenčního řízení v České republice. Ze statistiky vyplývá, že účastník řízení má ze všech subjektů v České republice v insolvenčním rejstříku evidováno celkem 62 012 insolvencí, což je nejvíce ze všech nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, když druhým subjektem z nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů je společnost [REDAKCE] s 49 433 insolvenčními.

[88.] Z projektu IsirExplorer dále vyplývá, že nejvyšší počet insolvencí je evidován ve strukturálně ohrožených regionech České republiky, konkrétně se 9 481 případů týká Moravskoslezského kraje a 7 473 případů Ústeckého kraje. Bankovní rada se nedomnívá, že by činnost účastníka řízení vykazovala jakékoli znaky prospěšnosti, když se podle veřejně dostupných statistických údajů podílí na předlžování spotřebitelů ve strukturálně postižených regionech, kde se koncentruje zvýšený podíl rizikových spotřebitelů. Bankovní rada se ani nedomnívá, že by činnost účastníka řízení byla přínosná pro samotné spotřebitele, když účastník řízení poskytl v 83,62 % případů spotřebitelské úvěry s úrokovou sazbou přesahující 50 % p. a. Účastník řízení je tedy běžným podnikatelským subjektem, který podniká se záměrem dosažení zisku, s tím, že jeho činnost žádné obecně prospěšné cíle evidentně nesleduje.

[89.] Nezodpovědný přístup k poskytování spotřebitelských úvěrů potvrdil mimochodem i sám účastník řízení, když v bodě 27 rozkladu uvedl, že: „přepočtl veškeré výpočty DSTI na kalkulaci DISPO a z uvedeného vyplynulo, že u naprosté většiny klientů, konkrétně 84 %, použitá metoda DSTI obstála i při přepočtu na metodu DISPO“. Bankovní rada k tomu dodává, že ve výpočtu DSTI nebyly z důvodu chyby po určitý čas vůbec při posuzování úvěruschopnosti zohledňovány výdaje. Z tohoto sdělení účastníka řízení tedy vyplývá, že kdyby výdaje zohlednil, tak u 16 % spotřebitelů by spotřebitelský úvěr neměl být v kontrolovaném období vůbec poskytnut. Okolnost, že se jednalo o 84 % spotřebitelů, je spíše nahodilá. Evidentně se nejedná o výsledek cílené snahy účastníka řízení o zmírnění dopadu svého jednání na spotřebitele.

[90.] *Účastník řízení nesouhlasí s tím, že doba trvání přestupku byla vyhodnocena jako přitěžující okolnost při rozhodování o výši pokuty. Má za to, že pochybení týkající se nastavení pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele nutně trvají od jejich účinnosti (příp. jejich relevantních změn). Opakovaně v této souvislosti poukazuje na to, že správní orgán prvního stupně ztotožňuje kontrolní období a období trvání pochybení, přičemž účastník řízení nemá žádné možnosti, jak ovlivnit délku trvání kontrolního období.*

[91.] Námitku týkající se doby trvání přestupku považuje bankovní rada za neopodstatněnou. Délka protiprávního jednání je podle § 38 písm. f) zákona o přestupcích jedním z kritérií, kterými je dána povaha a závažnost přestupku. Samozřejmě platí, že závažnějším jednáním bude jednání, které bude trvat po delší dobu. To, že správní orgán prvního stupně k délce trvání protiprávního jednání účastníka řízení přihlédl a tuto okolnost vyhodnotil jako přitěžující, tak považuje bankovní rada za správné. Není přitom pravdou, jak tvrdí účastník řízení, že délku protiprávního jednání nemohl ovlivnit. Účastník řízení sice

neměl možnost ovlivnit délku kontrolního období, ale za to měl možnost ovlivnit to, aby jeho činnost byla v souladu se ZSÚ a jak dlouho bude trvat uvedení této činnosti do souladu s právními předpisy. Kdyby účastník řízení měl nastaven účinný kontrolní systém a odstranil by nedostatky ve své činnosti před správním orgánem prvního stupně zvoleným kontrolním obdobím nebo v průběhu správním orgánem prvního stupně zvoleného kontrolního období, byla by délka trvání protiprávního jednání kratší, což by se nepochybně projevilo ve výši uložené sankce.

[92.] *Účastník řízení má rovněž za to, že správní orgán prvního stupně měl jako polehčující okolnost při rozhodování o výši pokuty vyhodnotit to, že mu při kontrole poskytoval součinnost, řádně s ním komunikoval a jinak vycházel ČNB vstříc. Za polehčující okolnost lze podle účastníka považovat i míru přijatých a plánovaných nápravných opatření a vlastní iniciativu účastníka řízení při jejich zavádění (zahájenou již během kontroly). V neposlední řadě lze za polehčující okolnost považovat i roli obchodních zástupců při vyhodnocování úvěruschopnosti (návštěva v domácnosti žadatele) a jejich pravidelný osobní kontakt s klientem po celou dobu splácení, jakož i obchodní model účastníka řízení, který je založen na snaze o udržení schopnosti spotřebitele splácet.*

[93.] Pokud se jedná o namítané poskytování součinnosti, které mělo být vyhodnoceno podle účastníka řízení jako polehčující okolnost, pak bankovní rada konstatuje, že plnění povinností regulovanou osobou, ať už v průběhu kontroly (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2021, č. j. 1 As 498/2020-29) nebo v průběhu správního řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 4 As 104/2019-50, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2022, č. j. 6 Af 55/2019-83) nezakládá samo o sobě polehčující okolnost. Za polehčující okolnost spočívající v poskytnutí součinnosti ze strany účastníka řízení by bylo možné totiž považovat jen nadstandardní spolupráci a poskytování dokladů ze strany účastníka řízení. Jde o praxi již dříve aprobovanou bankovní radou (srov. bod 170 rozhodnutí bankovní rady o rozkladu ze dne 13. 12. 2016, č. j. 2016/142310/CNB/110). V projednávaném případě neučinil účastník řízení nic nadstandardního, resp. nad rámec toho, co bylo požadováno ze strany správního orgánu prvního stupně nebo k čemu byl povinen, proto tvrzenou součinnost účastníka řízení správní orgán prvního stupně za polehčující okolnost nepovažoval. Za polehčující okolnost ji pak nepovažuje ani bankovní rada.

[94.] Pokud účastník řízení dále argumentuje tím, že jako polehčující okolnost měla být v jeho případě vyhodnocena i přijatá a naplánovaná nápravná opatření, pak bankovní rada obecně k hodnocení této polehčující okolnosti uvádí, že na zavedení nápravných opatření nelze automaticky pohlížet jako na uznatelnou polehčující okolnost a v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 498/2020-29 ze dne 30. 4. 2021¹². K tomu bankovní rada dále dodává, že účastník řízení je podle § 7 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 povinen poskytovat spotřebitelský úvěr jako podnikatel za podmínek stanovených ZSÚ. Jednou z těchto podmínek je zavedení pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti věřitele dle § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 a další podmínkou je povinnost dle § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 důkladně posoudit s odbornou péčí před poskytnutím úvěru úvěruschopnost spotřebitele. Přijetím nápravných opatření účastník řízení tak předchází tomu, aby byl za obdobné jednání opětovně

¹² Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2021, č. j. 1 As 498/2020-29, platí, že: „Provedení nápravných opatření je zákonnou povinností, jejíž nedodržení lze sankcionovat – v případě, že by provozovatel neprovedl nápravná opatření, dopouštěl by se (opakovaně) porušování podmínek stanovených zákonem či integrovaným povolením. Obdobné platí i ve vztahu k omezení doby trvání protiprávního stavu. Považovat jeho odstranění za „automatickou“ polehčující okolnost odůvodňující snad dokonce upuštění od uložení sankce zajisté nelze.“.

v budoucnosti sankcionován. Navíc, jak správně uvedl správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, účinnost tohoto kroku je možno posoudit až v rámci případné další kontroly provedené u účastníka řízení.

[95.] Jak vyplývá z bodu 236 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně ve prospěch účastníka řízení: „nadstandardně a proporcionálně přihlédl k tomu, že informoval přípisem ze dne 27. 6. 2024 o přijatých opatřeních k nápravě“. Bankovní rada je toho názoru, že s ohledem na výše uvedené nemělo být vůbec k této skutečnosti přihlíženo jako k okolnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení, a to navíc za situace, kdy k přijetí nápravných opatření nepřistoupil účastník řízení ani dobrovolně, ale až v reakci na zjištění učiněná při kontrole (viz bod 236 napadeného rozhodnutí).

[96.] Bankovní rada tedy k námitce účastníka řízení, že jako polehčující okolnost měla být v jeho případě vyhodnocena i přijatá a naplánovaná nápravná opatření, konstatuje, že správní orgán prvního stupně k této skutečnosti jako k polehčující okolnosti přihlédl, ačkoliv k ní správně přihlížet neměl. Informace účastníka řízení o přijatých nápravných opatření sice byla jako polehčující okolnost správním orgánem prvního stupně ve prospěch účastníka řízení nesprávně hodnocena, nicméně nepředstavuje to podle bankovní rady vadu, která by měla být důvodem zrušení či změny napadeného rozhodnutí.

[97.] K roli obchodních zástupců a k obchodnímu plánu, kterými účastník řízení v souvislosti s vyhodnocením polehčujících okolností rovněž argumentuje, odkazuje bankovní rada na bod 237 napadeného rozhodnutí, ve kterém se správní orgán prvního stupně totožnou námitkou účastníka řízení zabýval. Bankovní rada je stejného názoru jako správní orgán prvního stupně, že vzhledem k vytýkaným nedostatkům, jako jsou neuchovávání dokumentů, nezohledňování výdajů či podhodnocování úvěrové zátěže, jsou okolnosti jako role obchodních zástupců či nastavený obchodní model zcela irelevantní. Ani bankovní rada neshledala žádný důvod k zohlednění skutečností týkajících se role obchodních zástupců a povahy obchodního plánu jako polehčujících okolností.

[98.] Bankovní rada nezjistila v řízení, které předcházelo rozkladem napadenému rozhodnutí, ani v napadeném rozhodnutí pochybení ze strany správního orgánu prvního stupně, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bankovní rada po posouzení věci dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami způsobujícími jeho nesprávnost. S ohledem na výše uvedené považuje bankovní rada rozklad za nedůvodný a rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

prof. Dr. Ing. Jan Frait
víceguvernér
podepsáno elektronicky

Ing. Karina Kubelková, Ph.D., MBA
členka bankovní rady
podepsáno elektronicky